

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı

İngiliz Dili Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN TEKNOLOJİ KABULÜ VE İŞ
PERFORMANSI ARASINDAKİ İLİŞKİ**

Muhammed Furkan PAKIŞ
ORCID; 0000-0003-1732-6675

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Feyza Nur EKİZER
ORCID; 0000-0003-0568-5355

Konya – 2024

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimin süresi boyunca tecrübelerini aktaran, fikirleriyle yol gösteren ve desteklerini her zaman yanımda hissettiğim saygıdeğer tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Feyza Nur EKİZER'e, araştırmanın her aşamasında bana yardımcı olan, zaman ve emek veren değerli bilgilerini benimle her zaman paylaşan babam ve hocam saygıdeğer Prof. Dr. Ömer PAKİŞ'e, bana sürekli destek olan ve her daim yanımda olan sevgili annem Melike PAKİŞ ve kardeşlerime, elde edilen verilerin istatistiksel analizi alanında yardımlarını esirgemeyen değerli hocalarım Öğr. Gör. Dr. Yusuf DİLBİLİR ve Doç. Dr. İlnur BİLGEN'e, çalışmanın dilbilimsel olarak uygunluğunu inceleyen değerli hocam Öğr. Gör. Dr. Duygu SELÇUK'a sonsuz teşekkür ederim.

Muhammed Furkan PAKİŞ

Aralık 2024

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	ii
İÇİNDEKİLER.....	iii
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU	i
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ	ii
KISALTMALAR.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT	v
1. GİRİŞ.....	6
1.1. Problem Durumu	9
1.2. Araştırmanın Amacı	9
1.3. Araştırmanın Önemi	10
1.4. Sayıtlar	11
1.5. Sınırlılıklar.....	11
1.6. Tanımlar	12
2. LİTERATÜR.....	13
2.1. Bilgi İletişim Teknolojileri (BİT).....	13
2.2. Teknoloji Kabul Modeline Temel Olan Araştırmalar	14
2.2.1. Sosyal bilişsel kuram (SBK)	14
2.2.2. Sebepli davranış kuramı (SDK)	16
2.2.3. Planlı davranış kuramı (PDK)	18
2.2.4. Yeniliğin yayılması kuramı (YYK).....	20
2.2.5. Teknoloji kabul modeli (TKM).....	22
2.2.6. Teknoloji kabul modeli-2 (TKM-2)	24
2.2.7. Birleşik teknoloji kabul ve kullanım modeli (BTKKM).....	27
2.2.8. Dijital öğrenme.....	29
2.2.8. Korona sonrasında yeni normal eğitim	31
2.3. İş Performansı ve Alt Boyutları.....	31
2.3.1. Görev performansı.....	32
2.3.2. Uyumsal performans	33
2.3.3. Bağlamsal performans	34
2.4. İlgili Araştırmalar	35
2.4.1. Yurt içinde yapılan ilgili araştırmalar	35
2.4.2. Yurt dışında yapılan ilgili araştırmalar.....	42
3. YÖNTEM.....	45
3.1. Araştırmanın Modeli	45
3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu.....	45

3.3. Veri Toplama Teknikleri	46
3.3.1. Demografik bilgi formu.....	46
3.3.2. Öğretmenler için teknoloji kabul ölçeği	47
3.3.3. Öğretmenler için iş performansı ölçeği;	47
3.4. Verilerin Toplanması.....	48
3.5. Verilerin Analizi	48
4. BULGULAR	50
4.1. Ölçeklere Ait Güvenilirlik Analiz Sonuçları.....	50
4.2. Çarpıklık Basıklık Analizi.....	51
4.3. Ölçeklere Yönelik Betimsel İstatistikler	51
4.4. Demografik Değişkenlerle Ölçekler Arasındaki İlişkinin Test Edilmesi.....	52
4.5. Ölçekler Arasındaki İlişki	60
4.5.1. Korelasyon analizi	60
4.5.2. Regresyon analizi	62
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	63
5.1. Tartışma.....	63
5.2. Sonuç.....	64
5.3. Öneriler.....	69
KAYNAKLAR.....	70
EKLER.....	85
Ek-1 Öğretmen İş Performansı Ölçeği	85
Ek-2 Öğretmenler İçin Teknoloji Kabul Ölçeği.....	86
Ek-3 Etik Kurul Kararı	88

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN TEKNOLOJİ KABULÜ VE İŞ PERFORMANSI ARASINDAKİ İLİŞKİ başlıklı tez çalışmamın toplam **83** sayfalık kısmına ilişkin, 19/11/2024 tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **%17** olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler;

1. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç
2. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç
3. Önsöz hariç
4. İçindekiler hariç
5. Simgeler ve kısaltmalar hariç
6. Kaynaklar hariç
7. Alıntılar dahil
8. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranının (%30) altında olduğunu ve intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

11/12/2024

Muhammed Furkan PAKIŞ

Dr. Öğr. Üyesi Feyza Nur EKİZER

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynaklar listesine eklendiğini beyan ederim.

11/12/2024

Muhammed Furkan PAKİŞ

KISALTMALAR

BİT; Bilgi iletişim teknolojileri

Ö-TKM; Öğretmenler için Teknoloji Kabul Modeli

SBK; Sosyal bilişsel kuram

SDK; Sebepli davranış kuramı

PDK; Planlı davranış kuramı

YYK; Yeniliğin yayılması kuramı

TKM; Teknoloji kabul modeli

TKM-2; Teknoloji kabul modeli-2

BTKKM; Birleşik teknoloji kabul ve kullanım modeli

AKK; Algılanan Kullanım Kolaylığı

AE; Algılanan Eğlence

K; Kaygı

DN; Davranışa Yönelik Niyet

U; Uygunluk

TK; Teknolojik Karmaşa

Ö; Öznel

KD; Kolaylaştırıcı Durumlar

KYT; Kullanıma Yönelik Tutum

ÖY; Öz-Yeterlik

GP; Görev performansı

ÖZET

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı
İngiliz Dili Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN TEKNOLOJİ KABULÜ VE İŞ PERFORMANSI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Muhammed Furkan PAKIŞ

Bu çalışma, İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabul düzeylerini ve bu kabulün iş performansları üzerindeki etkisini anlamayı amaçlamış, dil eğitiminde teknoloji kullanımının potansiyel faydalarını ortaya koymayı hedeflemiştir. Ayrıca katılımcıların belirli demografik değişkenlerine göre teknoloji kabulü ve iş performanslarında değişim olup olmadığı incelenmiştir. Verilerin normal dağılıp dağılmadığı çarpıklık ve basıklık katsayıları incelenerek belirlenmiştir. Test sonuçlarına göre ölçek ve tüm alt boyutlar normal dağılım gösterdiğinden parametrik analiz yöntemleri uygulanmıştır. Sürekli değişkenlerin iki bağımsız grup arasındaki karşılaştırması için bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. İki'den fazla grubun karşılaştırmalarında ANOVA testi uygulanmış, gruplar arasındaki anlamlı farkları belirlemek için Post Hoc yöntemi olarak Duncan testi tercih edilmiştir. Değişkenler arasındaki ilişkileri incelemek için Pearson korelasyon analizi ve doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, teknoloji kabulünün İngilizce öğretmenlerinin iş performansını anlamlı bir şekilde etkilediği ve bu etkinin pozitif yönlü olduğu tespit edilmiştir. Regresyon katsayılarına göre Öğretmen teknoloji kabul modelinde (Ö-TKM) her bir birimlik artış, iş performansında yaklaşık 0.534 birim artışa neden olmuş ve bu etkinin istatistiksel açıdan anlamlı olduğu doğrulanmıştır ($p < .05$). Ayrıca İngilizce öğretmenlerinin yaş, cinsiyet, görev süresi, eğitim düzeyi, kişisel bilgisayar sahipliği, BİT erişim düzeyi ve medeni durum özelliklerinin, teknoloji kabulü ve iş performansı üzerindeki etkileri incelenmiştir. Bulgular, yaş, cinsiyet, görev süresi ve kişisel bilgisayar sahipliği değişkenleri arasında anlamlı farklılıklar olduğunu ortaya koymuştur. İngilizce öğretmenlerinin okullardaki BİT erişim düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar bulunmuş, bu da okullara BİT materyalleri ve cihazlarının sağlanmasının iş performansı üzerinde kayda değer bir etkisi olduğunu göstermiştir.

Anahtar kelimeler: Teknoloji Kabul Modeli, İş Performansı, İngilizce Öğretmenleri, Dil Eğitimi, Öğretmen Teknoloji Kabul Modeli

ABSTRACT

Necmettin Erbakan University, Graduate School of Educational Sciences
Department of Foreign Language Education
English Language Education Program
Master Thesis

RELATION BETWEEN TECHNOLOGY ACCEPTANCE AND JOB PERFORMANCE OF ENGLISH LANGUAGE TEACHERS

Muhammed Furkan PAKIŞ

This study aimed to understand English teachers' levels of technology acceptance and the impact of this acceptance on their job performance, with the goal of uncovering the potential benefits of technology use in language education. It also examined whether there were variations in technology acceptance and job performance based on specific demographic variables of the participants. The normality of data distribution was assessed using skewness and kurtosis coefficients. Since the scale and all subdimensions followed a normal distribution, parametric analysis methods were applied. An independent samples t-test was used for comparing two independent groups of continuous variables, while ANOVA was conducted for comparisons among more than two groups. To identify significant differences between groups, the Duncan test was used as a Post Hoc method. Relationships between variables were examined using Pearson correlation and linear regression analyses. The findings revealed that technology acceptance significantly impacts English teachers' job performance in a positive direction. Regression coefficients indicated that each unit increase in the Teacher Technology Acceptance Model (T-TAM) corresponded to an approximate 0.534-unit increase in job performance, with this effect being statistically significant ($p < .05$). Additionally, the study analyzed the effects of demographic factors such as age, gender, years of service, educational level, personal computer ownership, ICT access levels, and marital status on technology acceptance and job performance. Significant differences were identified for variables such as age, gender, years of service, and personal computer ownership. Furthermore, statistically significant differences in ICT access levels at schools were observed among English teachers, highlighting the substantial impact of providing ICT materials and devices on job performance.

Keywords; Technology Acceptance Model, Jop Performance, English Language Teachers, Language Education, Teacher Technology Acceptance Model

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

Tarihsel sürece bakıldığında, insanlığın başlangıcından bu yana toplumlar ve milletler sürekli bir değişimin öznesi olmuşlardır. Bu değişim ve dönüşümler bazen olumlu olabileceği gibi bazen de olumsuz olmuştur. Ancak Heraklitos'un sözünü ettiği gibi “Değişmeyen tek şey değişimin kendisidir”. Başlarda oldukça yavaş ilerlemiş olmasına karşın, son yüzyılda bu değişimler silsilesinde oldukça hızlı bir ilerleme yaşanmıştır. İnsanlık tarihinin 200 yılda yaşamış olduğu değişimlerin, günümüzde 10-15 yılda yaşanmaya başlandığı görülmüştür. Tarihte görülmemiş hızla gerçekleşen bu değişim, üretim süreçlerinden tüketime kadar, eğitim sistemlerinden sağlık hizmetlerine kadar geniş bir yelpazede kendini hissettirmiştir. Bu değişimlerin getirdiği yenilikler insanların hayatını kolaylaştırdığı gibi alışkanlıklarının da değişmesine sebep olmuştur. Toplumsal hayatın her alanını köklü bir şekilde değiştiren bu yenilikler (Bindu, 2016; Qaddumi, 2021; Amutha, 2020) kaçınılmaz bir şekilde eğitim ve öğretim ortamlarını da etkilemiştir. Buna bağlı olarak teknolojik ilerlemeler, eğitim öğretim süreçlerinde birtakım değişiklikler yaşanmasına sebep olmuş, yeni pedagojik yaklaşımları da beraberinde getirmiştir. Artık devletler eğitim politikalarını düzenlerken teknoloji kullanımını teşvik edici kararlar almakta, kurumlar ise sınıfları dijital araç-gereçlerle donatarak, eğitimde teknoloji kullanımının önemine vurgu yapmaktadır. Nitekim gerçekleştirilen eğitim reformları incelendiğinde, eğitim kurumlarının büyük ölçüde dijitalleşmeyi esas aldığı görülmektedir (Ergün vd. 2018). Ülkemizde 2010 yılında müfredata giren Fatih Projesi (Fırsatları artırma ve teknolojiyi iyileştirme hareketi) bu reformların örneklerinden birisidir (Demirbaş vd. (2015). Fatih projesinin amacı eğitim teknolojileri kullanımındaki fırsat eşitsizliğinin azaltılması, ülkemizdeki eğitim altyapısının iyileştirilmesi ve 21. yüzyılın dijital becerilerine sahip bireylerin yetiştirilmesi olarak açıklanmıştır. Fatih projesi, bilgi teknolojilerinin etkin şekilde kullanımı ile eğitimde fırsat eşitliği yaratan ve okullardaki teknik altyapıyı iyileştirmeyi hedefleyen bir projedir (Eryılmaz & Uluyol, 2005).

İletişim çağının yaşamın tüm alanlarına yayılan bu etkileri, eğitim ve öğretim süreçlerinde de kendini güçlü bir şekilde hissettirmektedir (Büyükaslan, 2007; Das, 2019). Teknolojinin günlük yaşama hızla dâhil olması, eğitim ve öğretim sürecinin teknolojiden bağımsız olarak ele alınmasını imkânsız hale getirmiştir. Hızla gelişen teknoloji, eğitimde dönüşüm yaratarak eğitim öğretim süreçlerine yeni fırsatlar sunmuş ve dijital araçların kullanımını yaygınlaştırmıştır. Dijital kaynaklar, çevrimiçi platformlar ve mobil cihazlar gibi

imkânlar sayesinde eğitim-öğretim, daha erişilebilir ve esnek hale gelmiştir. Bu kapsamlı değişim süreci, kişileri ve kurumları teknolojik yeniliklere uyum sağlama noktasında sürekli bir adaptasyon gereksinimi ile karşı karşıya bırakmakta (Hero, 2019; Nwigbo, 2016), öğretmenleri ise geleneksel öğretim yöntemlerini terk etmeye zorlamaktadır. Geleneksel öğretim yöntemlerinin terkedilmesine neden olacak şekilde ilerleyen teknolojik yenilikler, internet tabanlı sistemlerin ve dijital araçların eğitim sürecine iştirak etmesini kaçınılmaz hale getirmiştir. Bu değişimin sonucunda teknoloji, eğitim ve öğretim alanında da oldukça yaygın kullanılmaya başlanmıştır (Liu & Gao, 2023). Ancak bu süreçte, teknolojinin bilinçsizce kullanımı yerine bilinçli ve planlı bir entegrasyon stratejisinin izlenmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, dijital dönüşüm yalnızca araçsal bir değişim değil, aynı zamanda eğitimin geleceğini yeniden tasarlama süreci olarak değerlendirilmelidir.

Yabancı dil eğitimi, bireylerin iletişim becerilerinin yanı sıra problem çözme ve eleştirel düşünme yeteneklerini geliştirmelerine de katkı sağlamaktadır. Bireylerin kültürler arası anlayış kazanması ve farklı milletler ile etkileşimde bulunabilmesi açısından da önemli bir yere sahip olan yabancı dil eğitimi, Ülkemizde uzunca bir süredir birçok farklı yöntem denenerek uygulanmaktadır. Eğitim politikalarındaki değişiklikler doğrultusunda, dil eğitimi birçok defa farklı pedagojik yaklaşımlar ile ele alınmıştır. Ancak bu uzun süreç boyunca, öğrencilerin hedeflenen düzeyde yabancı dil becerisi kazanamadığı uzmanlar tarafından sıkça dile getirilmiştir.

Dil eğitimi, sosyal bilimlerdeki diğer bilim dallarına oranla bilimsel yeniliklere ve teknolojik gelişmelere daha duyarlı bir alandır (Kocadağ & Aksoy, 2018). Teknolojik yeniliklerin dil öğretimi sürecine dâhil edilmesi hem öğretmen hem de öğrenci açısından birçok fayda barındırmaktadır (Merzifonluoğlu & Gönülal, 2018; Jayanthi & Kumar, 2016).

Yapılan çeşitli araştırmalar incelendiğinde, dijital materyal kullanımının dâhil edildiği bir dil öğrenme ortamının, olumlu sonuçlar elde ettiği görülmektedir. Tatlı & Aksoy (2017) tarafından yapılan çalışmada, dijital araçların öğrencilerin dil öğrenme isteklerini artırdığı, etkileşimli öğrenme ortamları oluşturduğu ve öğrencilerin dil becerilerini geliştirdiği tespit edilmiştir. Ayrıca Taş & Uğurlu (2019) tarafından gerçekleştirilen bir araştırmada da, dijital materyallerin öğrencinin derse ilgisini artırdığı; öğrencilere daha fazla etkileşim imkânı sunduğu, öğretmenlere ise ders içeriğini düzenlemek ve öğrenci ile etkileşim kurmak için kolaylık sağladığı görülmüştür. Bu bağlamda Türkiye'deki dil eğitimi politikalarının, teknolojik yeniliklerin daha bilinçli ve yaygın bir şekilde kullanımı yönünde geliştirilmesi,

eğitimdeki verimliliği ve kaliteyi artırabilecek önemli bir adım olacaktır. Dil eğitimi süreçlerinde dijital araçların kullanımına yönelik farkındalık oluşturulması ve öğretmenlere gerekli teknolojik becerilerin kazandırılması, daha başarılı sonuçlara ulaşılmasını sağlayacaktır.

Teknolojinin dil eğitimindeki potansiyel katkılarının gerçekleştirilmesi veya başarısızlığa uğraması, öğretmenlerin teknoloji kabul düzeyleri ve uygulama becerileriyle doğrudan ilişkilidir (Lawrence, 2014). Teknoloji kabulü, öğretmenlerin teknolojik araçları ve kaynakları öğrenme ortamlarına dâhil etme düzeyi olarak ifade edilebilir (Ertmer & Ottenbreit-Leftwich, 2010). Öğretmenlerin teknoloji kabul düzeylerini ve buna etki eden faktörlerin incelenmesi, eğitimde teknolojinin etkin kullanımını artırabilir ve öğretmenlerin iş performansını yükseltebilir (Harris & Hofer, 2011). Öğretmenlerin teknolojik yenilikleri benimseme düzeylerinin, öğretim sürecinin verimliliği açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Ancak öğretmenlerin teknolojiye yönelik olumlu tutumları, yalnızca öğretim sürecine değil, aynı zamanda mesleki kimliklerinin şekillenmesi sürecine de olumlu katkılar sunmaktadır (Karacakaloğlu, 2011). Teknoloji kullanımı, öğretmenlerin kendilerini sürekli olarak yenilemelerini sağlamak ve mesleki performanslarını destekleyici bir zemin oluşturmaktadır.

İş performansı, öğretmenlerin eğitim ve öğretim süreçlerindeki etkinliği ve verimliliği olarak ifade edilebilir. Öğretmenlerin iş performansı, eğitim sürecinin verimliliği üzerinde önemli bir rol oynamaktadır (Darling-Hammond, 2000). Öğretmenlerin eğitim sürecinde önemli bir role sahip olduğu günümüzde bütün toplumlar tarafından bilinmektedir (Seferoğlu, 2004). Öğretmenlerin iş performansının, öğrencilerin akademik başarısına, sınıf içi etkileşimine ve öğrenme süreçlerine doğrudan etki ettiği düşünülür ve bu yüzden, iyi bir iş performansının, öğrenci başarısını olumlu yönde etkilemesi beklenmektedir (Özgenel & Mert, 2019).

Öğretmenlerin teknolojiyi etkin bir şekilde kullanabilmeleri için gerekli bilgi ve becerilere sahip olmaları, eğitim süreçlerinin daha verimli hale gelmesine katkı sağlayacaktır. Eğitim politikalarının bu yönde şekillendirilmesi, öğretmenlerin teknoloji kullanımını benimsemelerini ve dolayısıyla iş performanslarını artırmalarını sağlaması açısından kritik bir öneme sahiptir (Van Braak, 2001; Ertmer, 1999). Öğretmenlere teknoloji kullanımı için uygun hizmet içi eğitimler, atölyeler ve uygun sınıf ortamları sunulduğu takdirde teknolojiyi

etkili bir şekilde kullanmalarının önü açılmış olacaktır. Dolayısıyla, eğitim kurumlarının dijitalleşmeyi teşvik edici politikaları ve dijital kaynakları sağlaması gerekmektedir.

1.1. Problem Durumu

Eğitim ortamlarının dijitalleşmesinin dil eğitimi açısından da etkilerinin olması kaçınılmazdır. Bu sebeple eğitimde dijitalleşmenin, İngilizce öğretmenlerinin iş performansına olan etkisi incelenmesi gereken bir alan olarak dikkat çekmektedir. Ancak, bu alanda çok az sayıda çalışma yapıldığı görülmüştür. Yapılan çalışmalardan bazıları teknoloji kabulünün öğretmenlerin performansını artırabileceğini ileri sürerken (Inan & Lowther, 2010; Abel vd, 2022; Ghavifekr vd, 2014; Koenig vd, 2022), bazı çalışmalar ise (Koehler & Mishra 2005; Selwyn, 2011; Judson, 2006; Warschauer, 2007) teknoloji kullanımının öğretmenlerin iş performanslarına birtakım olumsuz etkilerinin olabileceğini belirtmektedir. Yapılan çalışmalar incelendiğinde, öğretmenlerin teknoloji kabul ve kullanımları ile ilgili araştırmaların genişletilmesi gerektiği görülmektedir. Bu bağlamda, elde edilecek verilerin, İngilizce öğretmenlerinin ihtiyaç duyduğu destek ve eğitim programlarının tasarlanması açısından önemli bir referans noktası oluşturması beklenmektedir. Aynı zamanda, İngilizce öğretmenlerinin dijital materyal kullanımına karşı tutumlarının incelenmesi, dil eğitiminde verimliliği artırmaya yönelik stratejilerin belirlenmesine katkıda bulunabilecektir. Bu durum, İngilizce öğretmenlerinin teknolojiyi daha verimli bir şekilde kullanmalarını sağlayarak, öğrencilere daha kaliteli ve etkileşimli bir öğrenme deneyimi sunması açısından önemli görülmektedir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmada, Van ilinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin demografik özellikleri (yaş, cinsiyet, görev süresi, eğitim düzeyi, kişisel bilgisayara sahip olma, BİT erişim düzeyi, medeni durum) doğrultusunda “İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabulü ile iş performansları” arasındaki ilişkilerin incelenmesi hedeflenmektedir.

Dil eğitimi bağlamında, İngilizce öğretmenlerinin teknolojiyi ne ölçüde benimsedikleri, öğretim süreçlerinin etkinliğini önemli ölçüde etkilemektedir. Teknolojinin dil eğitimi ortamlarına dâhil edilmesi, öğretmenlerin pedagojik yaklaşımlarını zenginleştirerek, öğrenme süreçlerini daha etkili hale getirebilir ve öğrenci katılımını artırabilir. Özellikle öğretim araçlarının dijitalleşmesi, öğretmenlerin derslerini daha özendirici ve erişilebilir hale getirmelerine olanak tanımaktadır. Bu durumun, öğrencilere daha fazla etkileşim fırsatı sunarak öğrenme isteklerini artırması beklenmektedir. Öğrenci

katılımının yükselmesi, aynı zamanda öğretmenlerin ders içi yönetim becerilerini de olumlu yönde geliştirmelerine katkıda bulunabilir.

Bu araştırmada İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabul düzeylerinin, iş performansları üzerindeki olası etkilerinin belirlenmesi amaçlanmakta; bu etkileşimlerin çeşitli demografik faktörlere göre nasıl değişiklik gösterdiği ortaya konulmaya çalışılmaktadır. Araştırmanın temel hedefi doğrultusunda, problem cümlesi ve alt problemler aşağıdaki şekilde yapılandırılmıştır.

Problem cümlesi

“İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabulü ve iş performansı arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusu araştırmanın ana problem cümlesini oluşturmakla beraber, ayrıca araştırmada aşağıdaki sorulara da yanıt aranmıştır;

1. İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabulü ve iş performansı cinsiyet değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?
2. İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabulü ve iş performansı yaş değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?
3. İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabulü ve iş performansı görev süresi değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?
4. Kişisel bilgisayara sahip olma durumu İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabulü iş performansını etkiler mi?
5. İngilizce öğretmenlerinin medeni durumu teknoloji kabulü iş performansı düzeylerini etkiler mi?
6. İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabulü iş performansı eğitim düzeyine göre farklılaşmakta mıdır?
7. Okullardaki BİT erişim düzeyi İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabulünü ve iş performansını etkiler mi?

1.3. Araştırmanın Önemi

İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabulü ve iş performansı arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalar sınırlı olmakla birlikte, yapılan araştırmaların sayısı giderek artmaktadır. Mevcut çalışmalar, genellikle öğretmenlerin teknolojiyi kabul etme düzeylerinin onların pedagojik etkinlikleri ve öğrenci başarısı üzerindeki etkisini (Başal, 2015; Geçgel & Peker, 2020; Temizyürek & Ünlü, 2015; Eliküçük, 2006; Türker & Genç, 2018; Bostancıoğlu, 2017)

ortaya koymaya odaklanmıştır. Bu araştırmada ise, İngilizce öğretmenlerinin teknolojiye yönelik tutumlarının, iş performansları üzerindeki etkisi araştırılmıştır. İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabulü ile iş performansı arasındaki ilişki ele alınarak bu alanda literatüre katkı sağlamak ve dil eğitiminde teknolojinin etkisini ve öğretmenlerin bu süreçteki rolünü daha iyi anlamaya yönelik bir kaynak oluşturmak amaçlanmıştır.

Bu bağlamda, araştırma, teknoloji kabulünün öğretmenlerin iş performanslarına etkilerini anlamayı ve dil eğitiminde dijitalleşmeyi destekleyecek materyallerin kullanımını teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca, elde edilecek bulguların eğitim politikalarının geliştirilmesi ve öğretmen eğitimi programlarının tasarlanmasında değerli bir referans kaynağı oluşturacağı öngörülmektedir. Bu doğrultuda, araştırmanın İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kullanımına yönelik tutumları ve bu tutumların iş performanslarına olan etkileri hakkında değerli bir perspektif sunması hedeflenmiştir.

1.4. Sayıtlar

Katılımcıların araştırma kapsamında uygulanan ölçek sorularına doğru ve içtenlikle cevap verdiği varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma Van ilinde eğitim veren İngilizce öğretmenleriyle sınırlı olacak şekilde gerçekleştirilmiştir. Ancak, öğretmenlerin teknolojiye yaklaşımı sosyoekonomik ve kültürel faktörlere göre değişiklik gösterebilir. Bu bağlamda, çalışmanın bulgularının yalnızca bu bölgeye özgü olabileceği, sonuçların farklı bölgelerdeki veya farklı branşlardaki öğretmenler için geçerli olamayabileceği göz önünde bulundurulmuştur. Gelecekte farklı bölgelerde daha büyük ve daha çeşitli örneklerle yapılacak çalışmalar, çalışmanın güvenilirliğini artıracaktır. Veri toplama yöntemi anket olarak belirlenmiştir. Bu yöntemde katılımcıların sosyal olarak kabul edilebilir olduğuna inandıkları veya kendilerinden beklendiğine inandıkları cevapları verebilecekleri unutulmamalıdır. Çalışmanın yalnızca İngilizce öğretmenleri üzerinde gerçekleştirilmiş olması, diğer branşlarla yapılabilecek karşılaştırmaların eksikliğini oluşturmakla birlikte bu sınırlamanın temel nedeni İngilizce öğretmenlerinin, dil öğretimi sırasında teknolojiyi diğer branşlara nazaran daha yoğun bir şekilde kullanma ihtiyacı duymasıdır. Dil öğretimi süreci, dijital becerilerin kullanımıyla desteklenen bir eğitim süreci olduğuna için, bu gruba odaklanılmasının daha anlamlı olacağı değerlendirilmiştir.

1.6. Tanımlar

İş performansı; bir çalışanın belirlenen görev ve hedeflere ulaşma düzeyini ifade eder. Verimlilik, etkinlik ve kalite gibi ölçütlerle değerlendirilir.

Bilgi iletişim teknolojileri (BİT) ; bilgi toplama, depolama, işleme ve iletme amacıyla kullanılan dijital teknolojileri kapsayan bir alandır. Bu teknolojiler; bilgisayarlar, internet, mobil cihazlar ve diğer dijital araçları içerir; bireyler ile kurumlar arasında etkili iletişimi ve veri paylaşımını sağlar.

Teknoloji kabulü; bireylerin yeni bir teknolojiyi kullanmaya istekli olup olmadıklarını ve bu teknolojiyi benimseyip benimsemeyeceklerini belirleyen süreci ifade eder.

Öğretmen performansı; bir öğretmenin eğitim-öğretim sürecindeki etkinliğini, öğrencilerin öğrenme düzeyine katkısını ve mesleki görevlerini ne kadar etkili ve verimli şekilde yerine getirdiğini ifade eder.

BÖLÜM 2

2. LİTERATÜR

2.1. Bilgi İletişim Teknolojileri (BİT)

BİT, telefonlar, bilgisayarlar gibi yayın organları ve diğer görsel işitsel teknolojilerin tümüne verilen isimdir (Chan & Holosko, 2015). BİT, kısaca verilerin depolanmasını ve bilgi aktarımını sağlayan çevrimiçi platformlar olarak açıklanabilir. Bilginin dağıtılmasında ve işlenmesinde yeni bilgiler ortaya konulmasında BİT oldukça önemli bir yere sahiptir (Aytekin, 2007). Ayrıca BİT, birçok araştırmacının geleneksel eğitim yöntemlerinde devrim yaratacağına inandığı yenilikçi bir yaklaşımdır (Deusen, 2001). Kurt vd. (2013)'ne göre BİT değerlendirmeyi bekleyen birçok fırsat barındırmaktadır. Katz ve Macklin'e (2007) göre dijital beceriler ve dijital okuryazarlık 21. yüzyılda okumak yazmak kadar önemli hale gelmiştir. 'BİT birçok araştırmacının yükseköğretim kurumlarındaki geleneksel eğitim yöntemlerinde devrim yaratabileceğine inanılan yenilikçi bir yaklaşım sağlıyor'(Mueller vd. 2001). 'Bilim 21. yüzyılın en fazla değer atfedilen terimlerinden biri olmuştur' (Guzman vd. 2022), bunun sonucu olarak bilgiyi ileten ve çoğaltan teknolojiler geliştirilmiştir. Bir öğrenme ve öğretme aracı olarak BİT, eğitimi yeniden tasarlayacak kadar önemli bir role sahiptir (Somekh, 1998).

Son yıllarda teknolojik gelişmelerde büyük bir devinim olduğu, hızla artan bilgi akışının tüm dünyayı etkisi altına aldığı, ayrıca bu ilerlemenin diğer pek çok sektöre de etki ettiği söylenebilir (Kuşat, 2011). Bu sektörlerden bazıları; turizm (Buhalis & O'Connor, 2015), sağlık (Akesson vd. 2016), eğitim (Lynch vd. 2022) ve ekonomi (Luo, 2016) olarak sıralanabilir. BİT hayatımızın her alanına, dil eğitimi de dâhil olmak üzere, dâhil olabilecek potansiyele sahiptir (Andoh, 2012).

1980'li yıllardan itibaren internetin ortaya çıkması ve gelişmesi ile birlikte BİT'in eğitim kurumlarınca müfredata ve öğretim çalışmalarına dâhil edilmesi ve benimsenmesinde önemli ölçüde gelişmeler yaşandı (Kirkwood & Price, 2016). Ülkeler ve eğitim kurumları, gelişen bu teknolojiye kayıtsız kalmayıp teknolojik yenilikleri eğitim sürecine katmak ve bu yolla bireylerin yaşam boyu eğitim görmelerine, eğitimin maliyetini düşürmeye, öğrenciye nerede olursa olsun aktif öğrenme imkânı tanımaya çalışma çabası içindedirler. Birçok ülke eğitim ve BİT işbirliğini destekleyecek projeler ile teknolojik gelişmeleri eğitim kurumlarına adapte etmeye çalışmaktadır (Ekici & Yılmaz, 2013).

2.2. Teknoloji Kabul Modeline Temel Olan Araştırmalar

Teknoloji, eğiticiilere ve öğrencilere çeşitli olanaklar sunarak öğrenmeyi daha dinamik ve etkili hale getirebilecek alternatif öğrenme yöntemleri sunmaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaşamın her alanında hissedilen etkileri, bireylerin ve eğitim kurumlarının bu teknolojileri kullanmalarını gerekli kılmaktadır. Eğitim ortamlarında artan oranda dijital materyal kullanımı, eğitim kurumlarının ve çalışanlarının da teknoloji kullanımı konusunda adım atmasını zorunlu hale getirmiştir. Ancak kullanıcılar bilgi ve deneyim açısından aynı seviyede olmayabilir; bu durum ise, kullanıcıların teknoloji kabulünü etkilemektedir. Bu nedenle, eğitim öğretimden birinci derecede sorumlu olan öğretmenlerin yeni teknolojileri ne ölçüde benimsemeye istekli olduklarının incelenmesi önemlidir.

Kullanıcıların teknoloji kabul davranışını açıklamak için bugüne kadar birçok kuramsal model geliştirilmiştir. Teknoloji kabul ve kullanım sürecinin dinamiklerini anlamak üzere geliştirilmiş modeller arasında; sebepli davranış kuramı (SDK), planlı davranış kuramı (PDK), yeniliğin yayılımı kuramı (YYK), sosyal bilişsel kuram (SBK), teknoloji kabul modeli (TKM), teknoloji kabul modeli-2 (TKM-2) ve birleştirilmiş teknoloji kabul ve kullanım modeli (BTKKM) bulunmaktadır.

2.2.1. Sosyal bilişsel kuram (SBK)

Sosyal bilişsel kuram, davranışların gözlem ve taklit yoluyla öğrenildiğini öne süren güçlü bir teoridir (Tatlıoğlu, 2021). Bandura bu kuramı geliştirirken insanların yalnızca kendi deneyimlerinden değil, başkalarının davranışlarını gözlemleyerek de öğrenebileceğini savunmuştur. Bu teoriye göre, bireyler iki temel yolla davranış geliştirir; koşullanma ve taklit. Koşullanma, belirli bir davranışın ödüllendirildiğinde tekrar edilme olasılığının artması olarak tanımlanır. Taklit ise başkalarının davranışlarını gözlemleyip model olarak öğrenme sürecini ifade eder. Bandura'ya göre, öğrenme süreci bireyin diğer insanlarla olan etkileşimleri sonucunda gerçekleşir ve bu süreçte birey, çevresinden edindiği bilgileri kendi davranışlarına yansıtır (Nabavi & Bijandi, 2012).

Sosyal bilişsel kuram, bireylerin çevresel faktörlerle etkileşimleri sonucu nasıl davranışlar geliştirdiklerini anlamaya yönelik kapsamlı bir yaklaşımdır. Bu kuramın önemli bir bileşeni olan öz-yeterlik inancı, bireylerin gelecekteki başarılarını doğru tahmin etme olasılıklarını artıran bir faktördür. Öz yeterlik, bireyin yaşamını etkileyen olaylara karşı bakış açısını belirlerken, aynı zamanda karşılaştığı zorluklar karşısında nasıl bir tutum sergileyeceğini de etkiler (Bayrakçı, 2007). Bandura'ya göre, öz yeterlik kavramı kişinin

kendine olan güvenini ve bu güven doğrultusunda sorunlarla başa çıkma yeteneğini ifade eder. Öz yeterlik, bireyin sadece mevcut durumlar karşısında değil, gelecekte karşılaşılabileceği sorunlar karşısındaki tutumlarını da şekillendirir. Bandura, öz yeterliği “bireyin kendine olan inancıyla yapabileceği etkinlikleri organize edebilme ve uygulayabilme potansiyeli” olarak tanımlar (Tatlıoğlu, 2021). Bu tanım, bireyin yalnızca bir görevde başarılı olma inancını değil, aynı zamanda bu görevi etkili bir şekilde planlayıp gerçekleştirebilme kapasitesini de içerir.

Öz yeterliğin bireyin genel yaşamını şekillendiren önemli bir faktör olduğunu vurgulayan Bandura bu kavramın bireyin olaylara yaklaşımını, motivasyonunu ve kararlılığını doğrudan etkilediğini belirtmiştir. Özellikle öğretmenler açısından değerlendirildiğinde, öz yeterlik inançlarının bireyin deneyimleri ve bilişsel becerileri doğrultusunda sınıfta teknoloji kullanımına yönelik kararlarına büyük ölçüde etki etmesi beklenir. Öğretmenlerin teknolojiyi sınıf ortamında ne derece etkili kullanabilecekleri, büyük ölçüde onların öz yeterlik algılarıyla ilişkilidir. Yüksek öz yeterlik algısına sahip öğretmenler yeni teknolojileri daha fazla benimseme eğiliminde olurken düşük öz yeterlik algısına sahip olanlar ise teknoloji kullanımında çekingen davranabilirler. Bu bağlamda Bandura'nın sosyal bilişsel kuramının öğretmenlerin BİT kullanımını şekillendiren psikolojik ve bilişsel süreçleri anlamada önemi bir vardır.

Sosyal bilişsel kuram, bireyin çevresi ve kişisel faktörlerinin birbiriyle etkileşim içinde olduğunu öne sürer. Bandura'ya göre, bireyin davranışları sadece çevresel uyarıcılara yanıt vermekle kalmaz, aynı zamanda bireyin kendi inançlarını, düşüncelerini ve beklentilerini ve davranışlarını da şekillendirir. Bu nedenle, öğretmenlerin teknoloji kullanımı konusundaki tutumları, sadece dışsal etkenlerle değil, aynı zamanda içsel etkenlerle de yani onların öz yeterlik algılarıyla da belirlenir. Yüksek öz yeterlik algısına sahip öğretmenler, teknolojiyi sınıfta kullanma konusunda daha istekli ve kararlı olurken, düşük öz yeterlik algısına sahip öğretmenler bu konuda daha çekimser olabilirler. Bu durum, öğretmenlerin teknoloji kabulüne yönelik yaklaşımlarının, onların genel mesleki başarılarına da etki edebileceğini göstermektedir.

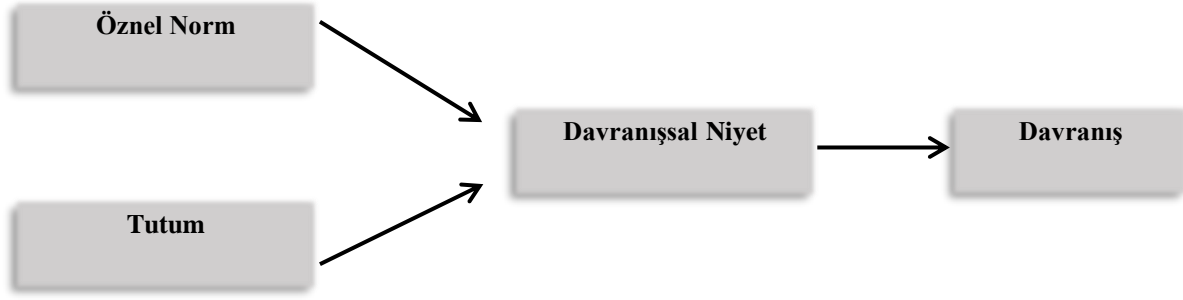
Sonuç olarak Bandura'nın sosyal bilişsel kuramı, bireylerin davranışlarının çevresel ve kişisel faktörlerle nasıl şekillendiğini açıklayan kapsamlı bir teoridir. Bu kuram çerçevesinde geliştirilen öz yeterlik kavramı, bireyin kendine olan inancını ve bu inanç doğrultusunda olaylara nasıl tepki vereceğini belirleyen önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğretmenlerin sınıf içinde BİT kullanımına yönelik tutumları da öz yeterlik algılarıyla

doğrudan ilişkilidir. Bu bağlamda öğretmenlerin öz yeterlik algılarının güçlendirilmesi, onların teknolojiyi sınıf ortamında daha etkin ve verimli bir şekilde kullanmalarını sağlayabilir.

2.2.2. Sebepli davranış kuramı (SDK)

Sebepli davranış kuramı, Fishbein ve Ajzen tarafından 1975 yılında geliştirilen ve bireylerin davranışları ile niyetleri arasındaki ilişkiyi açıklamaya çalışan sosyal psikoloji temelli bir kuramdır (Usluel & Mazman, 2010). Bu kuram, insanların belirli bir davranışı neden sergilediklerini anlamayı amaçlamaktadır. Davranışların arkasında yatan temel nedenleri belirlemek, bireylerin hangi şartlar altında belirli davranışları gerçekleştirdiğini ve bu davranışları sergilemede hangi faktörlerin etkili olduğunu anlamak için kullanılan önemli bir yaklaşımdır (Dillard & Pfau, 2002). Sebepli davranış kuramı, özellikle teknoloji kullanımının bireyler tarafından neden kabul edildiğini veya reddedildiğini anlamada araştırmacılara yardımcı olabilir. Teknolojinin benimsenmesi, bireylerin niyetleri, tutumları ve sosyal çevreleri tarafından şekillenen bir süreç olması sebebiyle, kuram, yeni teknolojilerin toplumda yayılma dinamiklerini incelemeye kullanılabilir (Compeau & Higgins, 1995).

Kuramın temel amacı, bir davranışın sergilenmesinin ardında yatan sebepleri analiz etmektir. Davranışların bireylerin kendi iradeleri doğrultusunda mı yoksa sosyal çevrelerinin etkisiyle mi gerçekleştiğini anlamak, özellikle teknolojik yeniliklerin kabulünü inceleyen araştırmacılar için oldukça değerlidir. Fishbein ve Ajzen'in geliştirdiği bu model, davranışsal niyetlerin, tutumların ve öznal normların bireylerin davranışları üzerindeki etkisini açıklamak için kullanılır. Bireylerin bir davranışı gerçekleştirme niyeti, o davranışın gerçekleşme olasılığının en güçlü belirleyicisi olarak görülür. Ancak bu niyetlerin oluşmasında, bireyin o davranışa karşı olan tutumu, çevresel faktörlerin ve sosyal normların etkisi de büyük rol oynar. Bu açıdan bakıldığında, sebepli davranış kuramı, hem bireysel hem de toplumsal etkenleri göz önünde bulundurarak teknoloji benimseme sürecini daha geniş bir perspektifle ele alır (Taylor & Todd, 1995).

Şekil 2.2.2; Sebepli davranış kuramı, Fishbein & Ajzen (1975)

İlk olarak davranışsal niyetler, bireyin belirli bir davranışı gerçekleştirmeye yönelik eğilimlerini ifade eder. Bu eğilimler, bireyin o davranışı gerçekleştirme olasılığının bir göstergesi olarak kabul edilir. Birey, bir davranışı gerçekleştirmeye yönelik güçlü bir niyete sahipse, o davranışı sergileme olasılığı da yüksektir. Örneğin bir öğretmenin sınıfta BİT kullanmaya yönelik niyeti, teknolojiyi gerçekten kullanıp kullanmayacağını büyük ölçüde belirler. Ancak niyetlerin arkasında, bireyin tutumu ve sosyal normlar gibi diğer faktörler de önemli rol oynar.

Tutumlar, bireyin belirli bir davranışa yönelik olumlu ya da olumsuz değerlendirmelerinden oluşur. Birey, belirli bir davranışı gerçekleştirme konusunda olumlu bir tutuma sahipse, o davranışı gerçekleştirme olasılığı da artar (Venkatesh vd. 2003). Örneğin bir öğretmen teknoloji kullanımının sınıfta öğrenci başarısını artıracığına inanıyorsa, bu teknolojiyi kullanmaya yönelik tutumu olumlu olacak ve kullanma olasılığı yükselecektir. Ancak, teknoloji kullanımının sınıfta zorluklar çıkarabileceğini düşünen bir öğretmenin ise olumsuz bir tutuma sahip olması beklenir ve böylece sınıfta teknoloji kullanımını sınırlayabilir.

Üçüncü bileşen olan öznel norm, bireyin sosyal çevresinin o davranışı gerçekleştirme konusundaki beklentilerini ifade eder. Birey, belirli bir davranışı sergilemenin sosyal olarak uygun olduğunu düşündüğünde, o davranışı gerçekleştirme olasılığı daha yüksek olacaktır. Öznel normlar, özellikle öğretmenler gibi sosyal roller üstlenen bireyler için önemli bir etkiye sahiptir. Bu öğretmen, meslektaşları ya da okul yönetimi tarafından teknolojiyi sınıfta kullanma konusunda teşvik ediliyorsa öznel normlar, öğretmenin teknoloji kullanımına yönelik tutumunu ve niyetini olumlu yönde etkileyecektir. Aynı şekilde, sosyal çevresi tarafından teknolojinin gereksiz ya da zorlayıcı olduğu düşünülüyorsa öğretmenin teknolojiyi

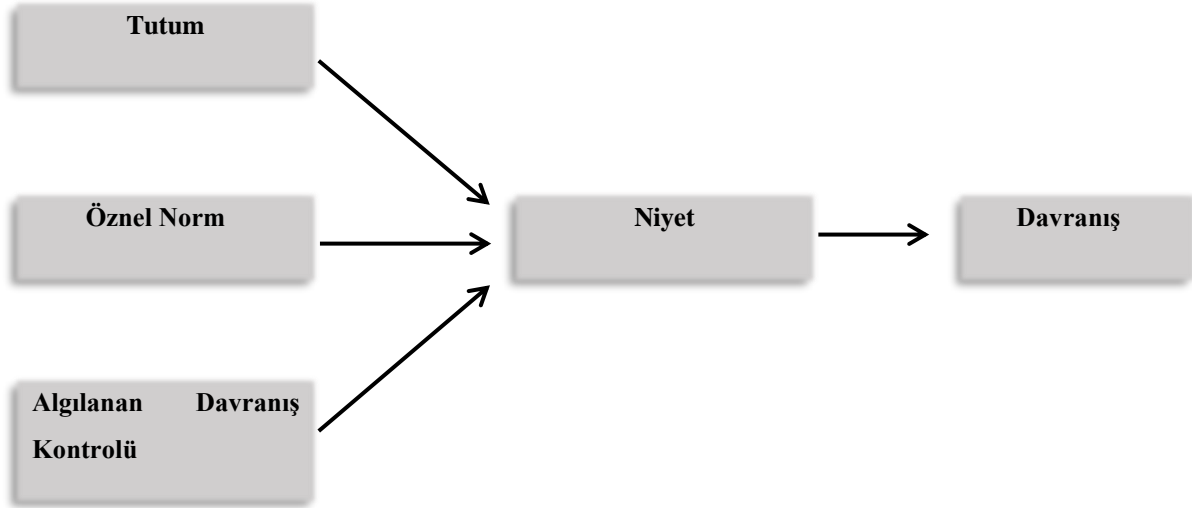
benimseme niyeti olumsuz etkilenebilir. Sebepli davranış kuramı, bu üç bileşeni bir araya getirerek bireylerin davranışlarını anlamaya çalışır. Özellikle BİT gibi yeni teknolojilerin benimsenmesi bağlamında, bu bileşenlerin her biri teknolojinin kabulü sürecinde kritik bir rol oynar. Teknolojinin benimsenmesi ve etkin bir şekilde kullanılması, bireylerin bu teknolojilere yönelik niyetleri, tutumları ve sosyal çevrelerinin etkisiyle doğrudan ilişkilidir. Bu açıdan sebepli davranış kuramı, bireylerin neden belirli teknolojileri benimseyip benimsemediğini anlamak için değerli bir çerçeve sunar.

Sonuç olarak sebepli davranış kuramı, bireylerin davranışlarının arkasında yatan niyetleri, tutumları ve sosyal normları analiz ederek, teknoloji kullanımına dair kapsamlı bir anlayış sunmaktadır. Bireylerin teknolojiye karşı tutumları ve sosyal çevrelerinin etkisi, onların bu teknolojileri benimseme ve kullanma niyetlerini şekillendirir. Bu bağlamda sebepli davranış kuramının, öğretmenler gibi teknoloji kabul sürecinde kritik bir rol oynayan bireylerin davranışlarını anlamak için önemli bir teorik araç olduğunu söylemek mümkündür.

2.2.3. Planlı davranış kuramı (PDK)

Planlı davranış kuramı (PDK) Ajzen (1985) tarafından 1980'li yıllarda doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ajzen, Fishben (1975) ile beraber geliştirdikleri sebepli davranış kuramının davranışsal niyeti açıklamada yetersiz kaldığını düşünerek algılanan davranışsal kontrol boyutunu da ekleyip PDK'yi geliştirmiştir. Teoriye göre bir davranışın gerçekleştirilme ihtimali, kişinin tutumlarından, öznel normlarından ve algılanan davranışsal kontrolünden tahmin edilebilmektedir (Ajzen, 1991). Davranışa yönelik amacı ölçerek söz konusu davranışın ortaya çıkma olasılığı tespit edilebilmektedir (Erten, 2002). Daha sonra yapılan birçok çalışmada kuramın belirttiği gibi davranışa yönelik tutum, öznel normlar ve algılanan davranışsal kontrolün bir davranışın gerçekleştirilme ihtimalini güçlü şekilde öngördüğünü göstermiş ve kuramın doğruluğu kanıtlanmıştır (Demirdağ vd. 2022).

PDK dört bileşenden oluşmaktadır. Bunlar; Tutum, Öznel Norm ve Algılanan Davranış Kontrolü ve Niyet olarak dört başlık altında sıralanır. Bu bileşenler, bireyin belirli bir davranışa yönelik niyetini etkiler ve niyet, davranışın gerçekleşip gerçekleşmeyeceğinin en güçlü belirleyicisi olarak kabul edilir.

Şekil 2.2.3; Planlı davranış kuramı (PDK) Ajzen (1985)

Tutum; bireyin belirli bir davranışa yönelik olumlu ya da olumsuz değerlendirmelerini ifade eder. Bu tutumlar, bireyin davranışı gerçekleştirme durumunda ortaya çıkabilecek sonuçlara ilişkin inançları ve bu sonuçların değerine bağlıdır. Birey, düzenli ders çalışmanın başarı açısından faydalı olduğuna inanıyorsa ve bu faydaları değerli buluyorsa, bu olumlu bir tutum oluşturur. Örneğin “ ders çalışırsam daha başarılı olurum, sınavlardan yüksek puanlar alırım ” Bu gibi olumlu değerlendirmeler, bireyin ders çalışma niyetini artırır.

Niyet; kişinin bir davranışı gerçekleştirme konusundaki niyeti veya isteğidir. Bu niyet, kişinin davranışı gerçekleştirme olasılığını doğrudan belirler. PDK'ya göre, davranışın gerçekleştirilip gerçekleştirilmeyeceğini en güçlü şekilde belirleyen faktör, bireyin bu davranışı yapma niyetidir. Davranışsal niyet, kişinin o davranışı yapma ya da yapmama konusunda bilinçli bir karar almasını temsil eder.

Öznel normlar; bireyin, çevresindeki önemli kişilerin (örneğin, aile, arkadaşlar, toplum) belirli bir davranışı gerçekleştirme gerektiğine dair beklentilerini ve bu beklentilere uyma isteğini ifade eder. Bireyin çevresindeki önemli kişiler, örneğin ailesi ve arkadaşları, ders çalışmanın önemli olduğunu düşünüyor ve bunu teşvik ediyorsa, bu bireyin üzerinde sosyal bir baskı oluşturabilir. Örneğin, “Ailem ve arkadaşlarım ders çalışmam gerektiğini düşünüyor, bu yüzden ders çalışmaya başlamalıyım.” gibi sosyal beklenti, bireyin ders çalışma niyetini etkileyebilir.

Algılanan davranış kontrolü; kişinin, belirli bir davranışı gerçekleştirme konusundaki yeteneğine ve bu davranışı kontrol edebilme kapasitesine olan inancını ifade eder. Bu bileşen,

kişinin kendi yeteneklerine ve karşılaşılabileceği olası engellere dair algılarına dayanır. Kişi, ders çalışmak için yeterli zamanı, enerjiyi ve kaynağı olduğuna inanıyorsa ders çalışma konusunda kendini yeterli hisseder. Örneğin, “Haftada üç kez kütüphaneye gitmek için yeterli zamanım var”. Eğer kişi bu davranışı gerçekleştirebileceğine inanıyorsa ders çalışma olasılığı artar. Ancak kişi kütüphanenin çok uzak olduğunu veya yeterli zamana sahip olmadığını düşünüyorsa bu durum algılanan kontrolü azaltabilir ve niyeti zayıflatabilir.

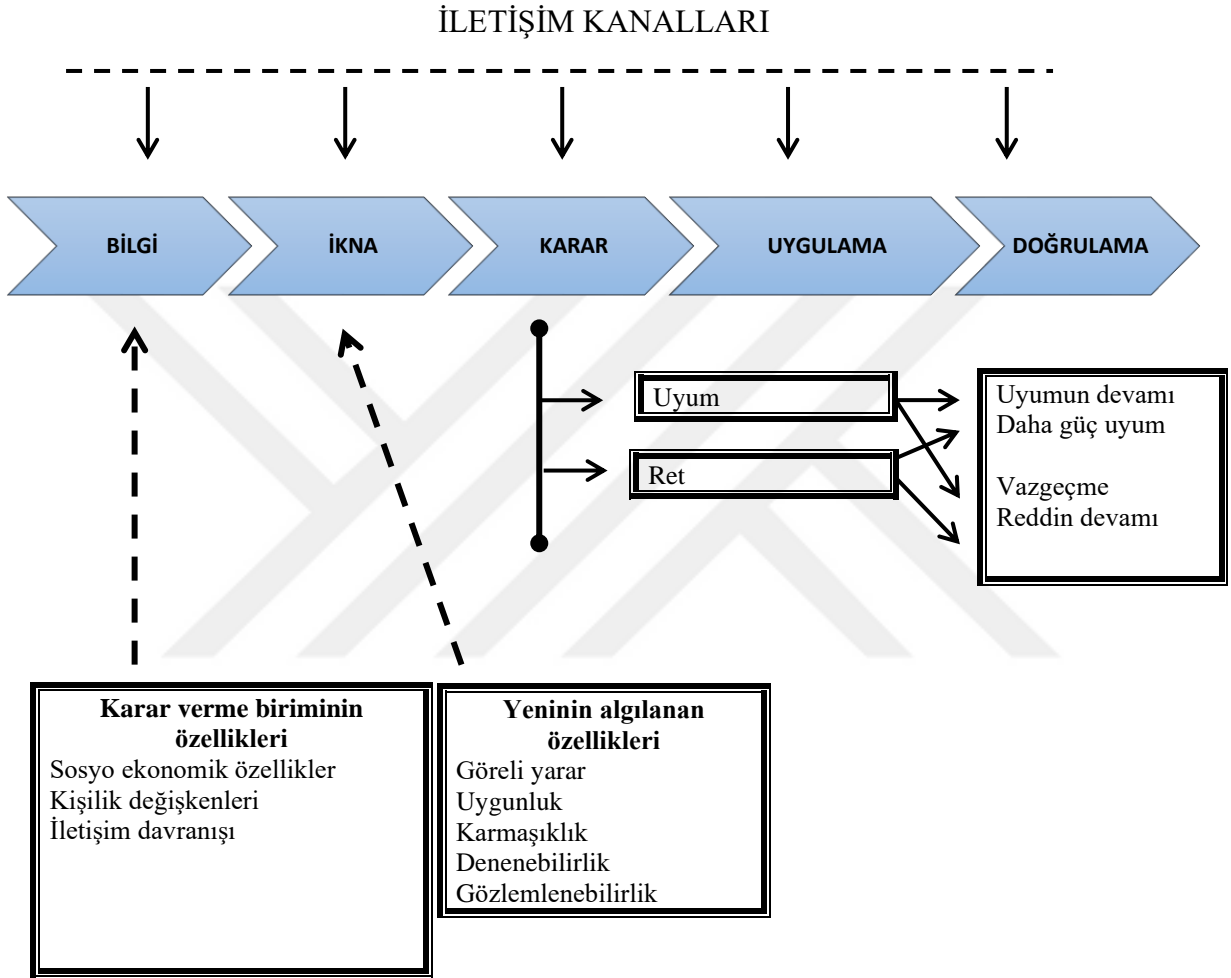
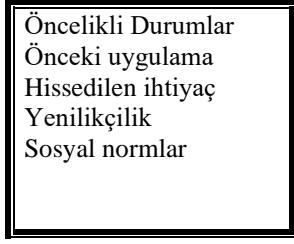
2.2.4. Yeniliğin yayılması kuramı (YYK)

Rogers'ın Yeniliğin Yayılması Teorisi, öğretmenlerin teknolojiye yönelik tutumlarını ve benimseme süreçlerini anlamada oldukça faydalıdır. Rogers (2003) yeniliklerin toplumda nasıl yayıldığını anlamak için kişisel, sosyal ve örgütsel faktörlerin etkileşimini inceleyerek bu teoriyi geliştirmiştir. Yeniliğin benimsenmesi süreci genellikle beş aşamadan oluşur; bilgi edinme, ikna olma, karar verme, uygulama ve doğrulama (Rogers, 2003). Rogers bu aşamaların her birinin, bireylerin yeniliği benimsemekte nasıl bir yol izlediklerini belirlediğini öne sürmüştür.

Teoriye göre bireyler yenilikleri benimserken, kendi kişisel inançları, deneyimleri ve çevresel etkiler önemli rol oynar. Bu bağlamda, öğretmenlerin teknolojiyi benimseme süreci, onların bireysel teknolojik yeterlilikleri, mesleki gelişim fırsatları ve sosyal destek ağları gibi faktörlerden etkilenir (Mouza, 2009). Ayrıca, örgütsel kültür ve eğitim politikaları gibi faktörler de öğretmenlerin teknolojiyi kabul etme ve kullanma şeklini belirleyebilir (Koehler & Mishra, 2009).

Öğretmenlerin teknoloji kullanımını artırmak ve etkili bir şekilde eğitim sürecine dâhil etmek için, bu süreçlerin hangi aşamalarında olduklarını ve hangi faktörlerin onları etkilediğini belirlemek önemlidir (Ertmer, 1999). Örneğin öğretmenlerin teknolojiye yönelik tutumları ve algıları, yeniliğin benimsenmesini etkileyen önemli sosyal faktörler arasında yer alır (Baylor & Ritchie, 2002).

Bu nedenle, eğitim politikalarının öğretmenlerin teknolojiyi benimseme süreçlerini destekleyecek şekilde tasarlanmış olmasını gerektirmektedir, bu da öğretmenlere teknolojik araçların faydalarını göstermek, onları bu araçların etkin kullanımı konusunda eğitmek ile mümkün olabilir (Friedman & Rogers, 2008). Böylece teknolojik yeniliklerin eğitime başarılı bir şekilde katılımı sağlanabilir ve öğretmenlerin performansı artırılabilir (Guskey, 2002).

Şekil 2.2.4; Yeniliğin yayılması kuramı (Rogers, 1995)

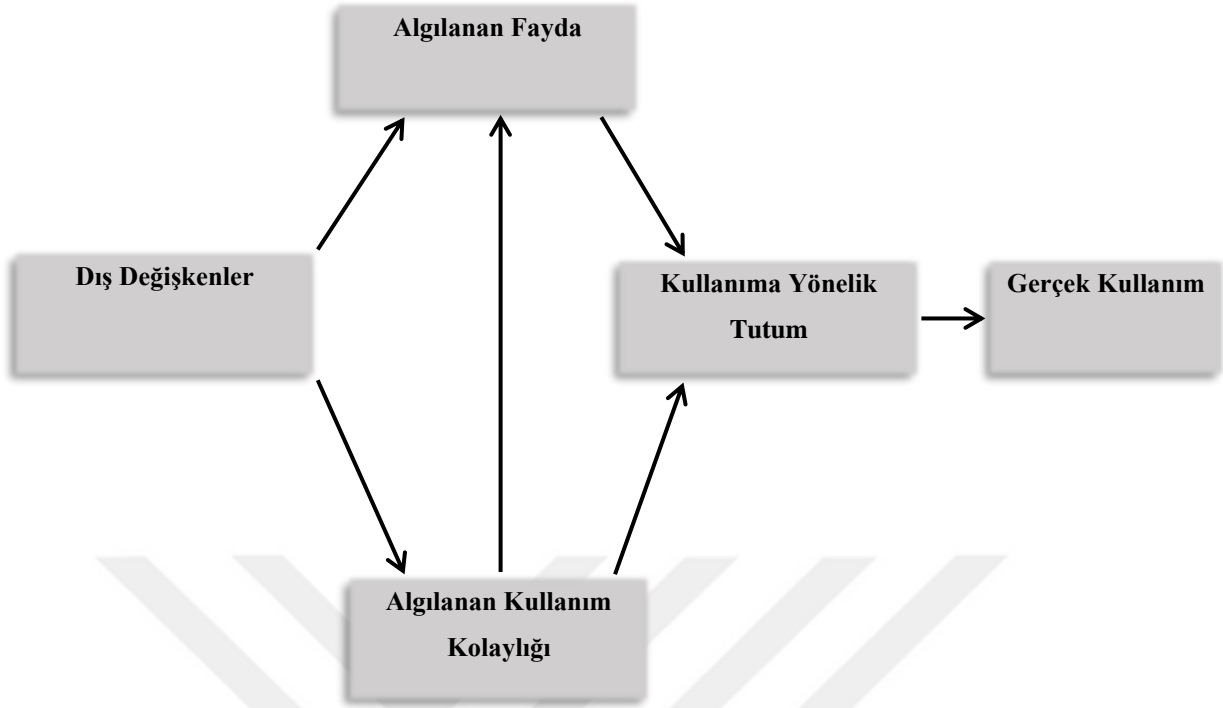
1. *Bilgi*; bireylerin yeni bir teknoloji hakkında bilgi sahibi olması ve onun varlığından haberdar olması aşamasıdır. Bu aşamada teknoloji hakkında bilgi edinilir ve farkındalık geliştirilir.
2. *İkna*; bireylerin yeni teknolojiye ilgi duymaya başladığı ve onu daha fazla öğrenme çabası içine girdiği aşamadır. Bu aşamada, bireyler teknolojinin potansiyel faydaları ve kullanımı konusunda daha fazla bilgi edinmeye başlarlar.

3. *Karar*; bireyler bu aşamada, yeni teknolojiyi kendi işlerinde nasıl kullanacaklarını ve diğerlerine nasıl fayda sağlayabileceklerini değerlendirirler. Teknolojinin avantajları, dezavantajları ve uygulama stratejileri değerlendirilir.
4. *Uygulama*; yeni teknolojinin sınıflarda veya eğitim süreçlerinde denemeye başlandığı aşamadır. Bu aşamada, bireyler teknolojiyi küçük ölçekli deneylerle kullanmaya başlarlar.
5. *Doğrulama*; bireylerin teknolojiyi kabul ettiği ve düzenli olarak kullanmaya başladığı aşamadır. Teknoloji, bireylerin rutin bir parçası haline gelir ve eğitim sürecine dâhil edilir.

2.2.5. Teknoloji kabul modeli (TKM)

Teknoloji Kabul Modeli (TKM), bilgi teknolojileri ve bilişim sistemleri alanındaki kullanıcı kabulü süreçlerini anlamaya yönelik bir çerçeve olarak Davis (1989) tarafından geliştirilmiştir. Davis, sebepli davranış kuramından (Fishbein & Ajzen, 1975) yola çıkarak doktora çalışmaları kapsamında bu teoriyi geliştirmiştir (Davis, 1985). Bu model teknoloji kabul sürecinde yalnızca teknik özelliklerin değil aynı zamanda bireylerin kişisel özelliklerinin, beklentilerinin ve algılarının da etkili birer faktör olduğunu belirtir. Davis'in bu modeli geliştirmesinin arkasındaki sebep, teknolojik sistemlerin yalnızca teknik olarak değil aynı zamanda kullanıcının algısına bağlı olarak benimsenebileceğini vurgulamaktır (Akça & Özer, 2012).

TKM, bilişim sistemleri ve teknolojinin benimsenmesi süreçlerinde iki ana değişken üzerine odaklanmaktadır; algılanan fayda ve algılanan kullanım kolaylığı. Algılanan fayda, bir kullanıcının belirli bir teknolojiyi kullanmanın iş performansını veya genel verimliliğini artıracığına olan inancını ifade eder. Kullanıcılar, bir sistemin kendilerine katkı sağlayacağına inanırsa o sistemi kullanma olasılıkları daha yüksek olur. Algılanan kullanım kolaylığı ise kullanıcıların, belirli bir teknolojiyi ne kadar zahmetsizce kullanabileceğine dair algısını tanımlar. Eğer kullanıcılar, bir teknolojiyi öğrenmenin ve kullanmanın kolay olacağına inanırlarsa, o teknolojiye yönelik tutumları olumlu yönde şekillenir ve kullanma olasılıkları artar. Bu iki değişken, kullanıcıların teknolojiye yönelik tutumlarını ve dolayısıyla bu teknolojiyi kullanma niyetlerini belirleyen en kritik unsurlardır (Davis, 1989).

Şekil 2.2.5; Teknoloji Kabul Modeli Davis, (1989).

TKM'nin bilişim sistemleri ve bilgi teknolojileri alanında yaygın olarak kullanılmasının sebeplerinden biri, teknolojik sistemlerin benimsenme sürecini hem pratik hem de teorik düzeyde açıklayabilmesidir. Davis'in doktora tezi kapsamında geliştirdiği bu model, sosyal psikoloji literatüründe yer alan Ajzen ve Fishbein'in geliştirdiği sebepli davranış kuramı (SDK) modeline dayanır ve bu teorileri genişleterek teknoloji kabulüne özel bir çerçeve sunmayı amaçlamıştır (Turan & Haşit, 2014). SDK, bireylerin belirli bir davranışı gerçekleştirme niyetlerini belirleyen tutumlar ve öznel normlar gibi faktörleri vurgularken TKM ise bu çerçeveyi teknoloji kullanımına özgü hale getirir. SDK'nin temelinde bireylerin sosyal çevreleri ve tutumları üzerinden şekillenen davranışlar varken TKM ise daha çok teknolojik ürünler ve sistemler bağlamında kullanıcıların algıları doğrultusunda yeniden yorumlanmasıyla geliştirilmiştir.

Zamanla TKM, birçok farklı araştırmacı tarafından test edilmiş ve geliştirilmeye devam edilmiştir. Teknoloji kabulü konusunda yapılan çalışmalar, TKM'nin yalnızca bilişim sistemleri alanında değil, aynı zamanda çeşitli teknolojik uygulamalarda da kullanıcı kabulünü anlamak için geçerli ve güvenilir bir çerçeve sunduğunu göstermiştir. Bunun sonucunda modelin çeşitli versiyonları ve genişletilmiş modelleri geliştirilmiştir. Örneğin TKM-2 gibi genişletilmiş modeller bireylerin teknolojiye yönelik algılarını daha

derinlemesine açıklamaya çalışırken, Birleşik Teknoloji Kabul ve Kullanım Teorisi (BTKKT) gibi modeller teknoloji kabul sürecini daha kapsamlı bir şekilde incelemeyi hedeflemiştir (Aktaş vd. 2010).

Günümüzde, TKM, sadece bilgi teknolojileri ve bilişim sistemlerinde değil, aynı zamanda mobil uygulamalardan eğitim teknolojilerine, tıbbi cihazlardan e-ticarete kadar geniş bir yelpazede teknolojinin kullanıcılar tarafından kabul edilme süreçlerini anlamak için kullanılan bir model haline gelmiştir. TKM, araştırmacılar için teknoloji kullanımını artırmak, kullanıcı deneyimini iyileştirmek ve teknolojilerin kabulünü sağlamak amacıyla önemli bir araç haline gelmiştir. Kullanıcıların bir teknolojiyi benimseme niyetlerini anlamak, bu teknolojinin başarılı bir şekilde uygulanması ve yaygınlaştırılması için önemli bir role sahiptir.

2.2.6. Teknoloji kabul modeli-2 (TKM-2)

Teknoloji Kabul Modeli-2 (TKM-2) Davis'in 1989 yılında ortaya koyduğu orijinal Teknoloji Kabul Modelini (TKM) genişleterek, kullanıcıların teknolojiye yönelik kabul süreçlerini daha kapsamlı bir şekilde açıklamayı amaçlayan bir modeldir. Venkatesh ve Davis (2000) tarafından geliştirilen TKM-2, özellikle algılanan fayda ve kullanım kolaylığı gibi temel değişkenlerin etkisini artıran dış faktörlere odaklanır. Orijinal TKM, teknolojiyi kullanma niyeti ile algılanan fayda ve kullanım kolaylığı arasındaki ilişkiyi ele alırken TKM-2 bu ilişkilere ek olarak sosyal etkiler ve bilişsel süreçleri de ele alır.

TKM-2'nin geliştirilme amacı, kullanıcıların teknoloji kabulü üzerindeki davranışsal niyetlerini daha derinlemesine anlamak ve bu niyetleri etkileyen faktörlerin daha geniş bir perspektifle ele alınmasını sağlamaktır. Orijinal modelin eksikliklerini gidererek, teknoloji kullanım kararlarını şekillendiren sosyal etkiler ve bilişsel süreçler gibi faktörler modele eklenmiştir (Venkatesh & Davis, 2000).

TKM-2'nin bileşenleri;

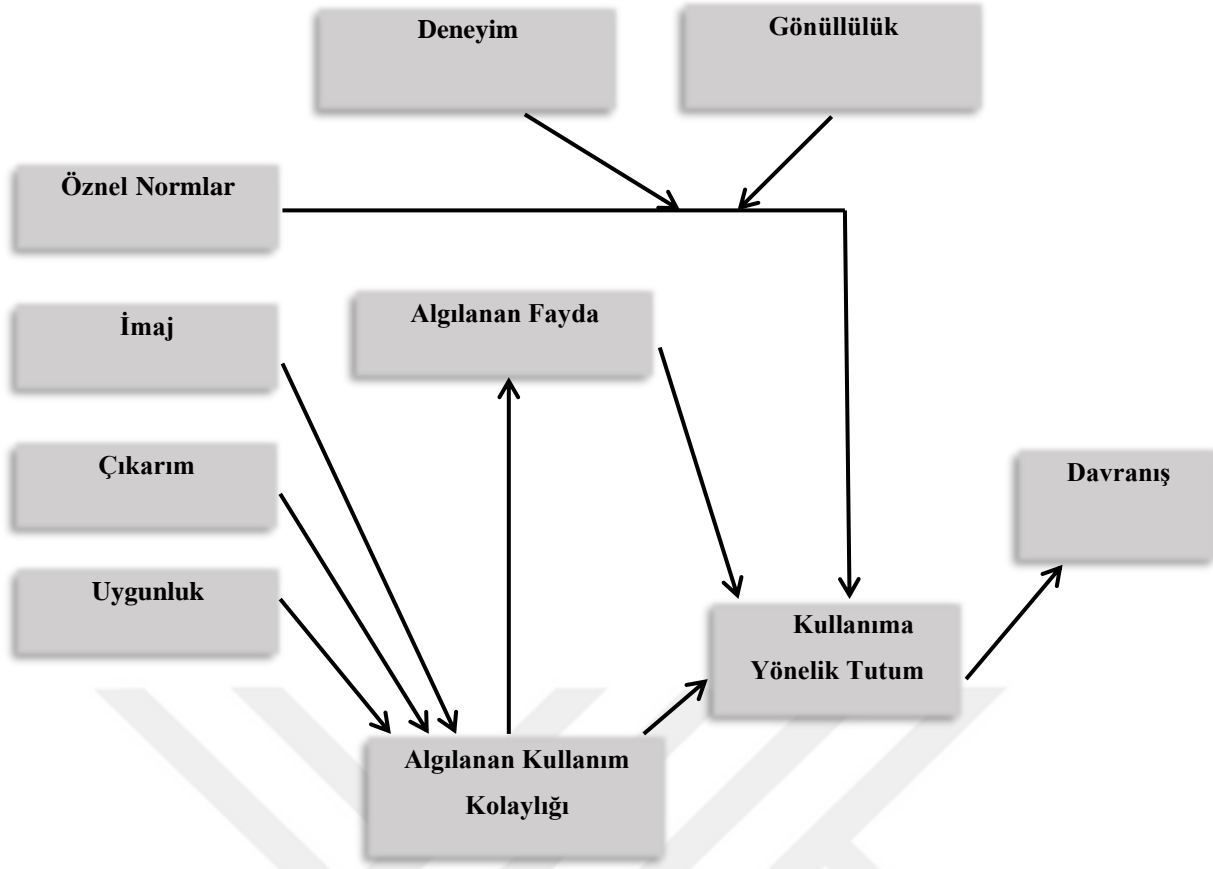
Sosyal etkiler; TKM-2'ye göre, bireylerin teknoloji kullanım kararlarını sosyal çevreleri büyük ölçüde etkiler. Sosyal etkiler üç ana bileşene ayrılır;

- *Öznel normlar;* bireylerin sosyal çevrelerinin belirli bir teknolojiyi kullanmaları gerektiğine dair beklentileri üzerindeki etkisi. Kişi, sosyal çevresinin baskısı ya da beklentileri doğrultusunda belirli bir teknolojiyi kullanma eğilimi gösterebilir.

- *İmaj*; teknoloji kullanımının bireyin sosyal statüsü ve prestiji üzerindeki algısını ifade eder. Bireyler, sosyal çevrelerinde teknolojiyi kullanarak prestij kazanmayı hedefleyebilirler.
- *Gönüllülük*; bireyin sosyal normlara ve beklentilere uyma zorunluluğu hissetmesi durumudur. Bireyin içinde bulunduğu sosyal ve profesyonel ortam belirli bir teknolojiyi kullanma gereksinimi hissetmesine yol açabilir.

Bilişsel süreçler; TKM-2, bireylerin teknolojiyi algılayış biçimlerinin, bilişsel değerlendirme süreçleriyle şekillendiğini savunur. Bu bilişsel süreçler şunları içerir;

- *Uygunluk*; teknolojinin bireyin iş performansına olan doğrudan katkısıdır. Kullanıcılar, teknolojinin işlerine olan uygunluğunu değerlendirdiklerinde o teknolojiyi kullanma eğilimleri artabilir.
- *Çıkarım*; teknolojinin iş sonuçlarına olan katkısının kalitesini ifade eder. Teknolojinin kaliteli sonuçlar üreteceğine inanan kullanıcılar, o teknolojiye daha fazla eğilim gösterirler.
- *Deneyim*; teknolojinin faydalarının açıkça görülebilir ve ölçülebilir olmasıdır. Kullanıcılar, teknolojinin faydalarını doğrudan gözlemlediklerinde, o teknolojiyi kabul etme olasılıkları artar.

Şekil 2.2.6; Teknoloji kabul modeli-2 Venkatesh & Davis (2000).

TKM-2, orijinal modele kıyasla daha kapsamlı bir yapı sunarak özellikle bireylerin sosyal çevreleri ve bilişsel değerlendirme süreçleri üzerinden teknolojiye yönelik tutumlarının nasıl şekillendiğinin daha iyi anlaşılmasına olanak tanır. Bu model özellikle yeni teknolojilerin benimsenmesi ve bilgi teknolojileri kullanımını artırmak amacıyla kullanılmaktadır.

TKM-2 birçok farklı sektörde ve alanda, kullanıcıların yeni teknolojileri nasıl benimsediğini anlamak ve bu süreci optimize etmek amacıyla yaygın olarak uygulanmaktadır. Özellikle eğitim, sağlık, kamu sektörü ve ticaret gibi alanlarda, bireylerin yeni teknolojileri kabul etmelerini ve kullanmalarını sağlamak için TKM-2'den elde edilen bulgular rehberlik etmektedir.

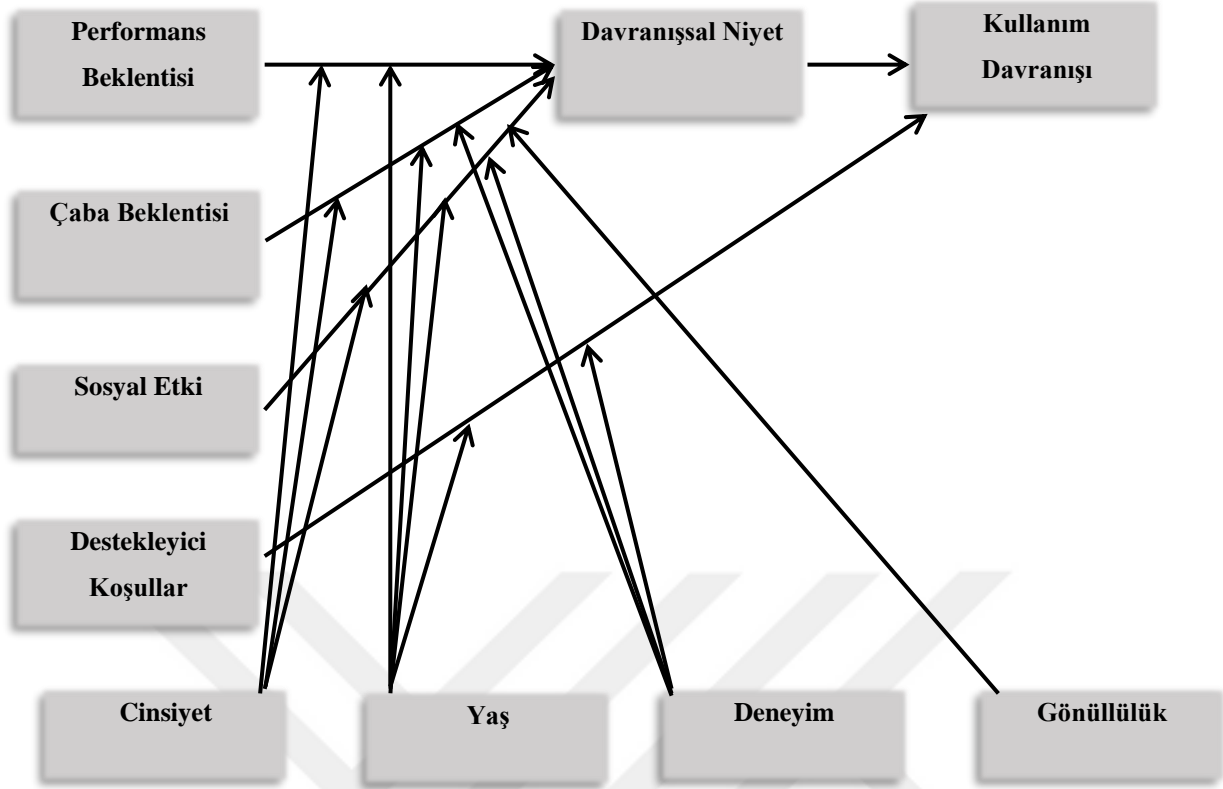
Zaman içinde TKM-2, birçok araştırmacı tarafından genişletilmiş ve farklı bağlamlarda test edilmiştir. Bu süreçte teknoloji kabul süreçlerini daha ayrıntılı şekilde incelemek için daha gelişmiş modeller (örneğin Birleşik Teknoloji Kabul ve Kullanım Teorisi) geliştirilmiştir. Ancak TKM-2, kullanıcıların teknolojiye yönelik tutum ve niyetlerini anlamak için önemli ve geçerli bir model olma niteliğini korumaktadır.

King ve He'ye göre (2006), TKM-2, teknoloji kabul sürecine dair daha geniş bir perspektif sunarak kullanıcıların teknolojiye yönelik tutumlarını etkileyen sosyal ve bilişsel faktörleri dikkate alan bir model olma özelliğini halen korumaktadır. TKM-2 Teknoloji benimsenme süreçlerinin daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayarak yeni teknolojilerin başarılı bir şekilde uygulanmasını desteklemek için rehberlik eden güçlü bir çerçeve sunmaktadır (Legris vd. 2003).

2.2.7. Birleşik teknoloji kabul ve kullanım modeli (BTKKM)

BTKKM bireylerin yeni teknolojileri kabul etme eğilimlerini ve kullanım davranışlarını tahmin etmeye yönelik kapsamlı bir teorik çerçeve sunmaktadır. Venkatesh ve arkadaşlarının (2003) geliştirdiği bu model, performans beklentisi, çaba beklentisi, sosyal etki ve kolaylaştırıcı koşullar olmak üzere dört temel bileşeni esas alır (Williams vd, 2015). Performans beklentisi bireylerin teknolojinin işlerini daha etkili kılacağına dair inançlarını ifade ederken çaba beklentisi teknolojinin kullanımının kolaylığıyla ilgilidir. Sosyal etki bireylerin çevresindeki insanların teknolojiye yönelik tutum ve davranışlarından etkilenme düzeyini açıklarken kolaylaştırıcı koşullar, bireylerin teknolojiyi kullanabilmeleri için gerekli kaynaklara ve desteğe sahip olmalarını ifade eder. Bu model, eğitimden iş dünyasına kadar geniş bir yelpazede teknoloji kabulünü incelemeye önemli bir araç haline gelmiştir (Venkatesh vd. 2003).

BTKKM, BİT'in benimsenme ve yayılım ile ilgili araştırmaları incelemek için kullanılan mevcut teorilere kıyasla teorik bir ilerleme olarak görülmüştür (Dwivedi vd, 2011). Model teknoloji kabulü ve kullanımını anlamada önceki modellerin eksikliklerini gidermeyi amaçlamaktadır.

Şekil 2.2.7; Birleşik teknoloji kabul ve kullanım modeli Venkatesh vd, (2003).

- *Performans beklentisi*; bireylerin bir teknolojiyi kullanmalarının iş performanslarını artıracığına dair beklentileridir. Yani teknolojiyi kullanmanın, görevlerini daha verimli veya etkili bir şekilde yapmalarını sağlayacağını düşünceleridir.
- *Çaba beklentisi*; bir teknolojiyi kullanmanın ne kadar kolay veya zor olacağına dair bireylerin algısıdır. Kullanımın kolay olması, kabul edilme olasılığını artırır.
- *Sosyal etki*; bireylerin sosyal çevrelerinin (aile, arkadaşlar, iş arkadaşları vb.) bir teknolojiyi kullanmaları üzerindeki etkisidir. Çevrenin teknoloji kullanımını desteklemesi, kabulü olumlu yönde etkiler.
- *Destekleyici koşullar*; kullanıcıların, teknolojiyi etkili bir şekilde kullanmalarını sağlayacak kaynaklar ve desteklere sahip olduklarına dair inançlarıdır. Bu, teknik destek, eğitim gibi unsurları içerir.
- *Cinsiyet*; kullanıcıların cinsiyeti, teknoloji kabulünde etkili bir faktör olarak değerlendirilmektedir. Farklı cinsiyetlerin teknolojiye yönelik tutumları değişiklik gösterebilir.

- *Yaş*; yaş faktörü, bireylerin teknoloji kabul davranışını etkileyebilir. Genç kullanıcılar genellikle yeni teknolojileri daha kolay benimseyebilirken yaşlı bireylerin uyum süreci daha uzun olabilir.
- *Deneyim*; kullanıcıların daha önceki teknoloji kullanım deneyimleri, yeni bir teknolojiyi kabul etmelerinde etkili olabilir. Deneyimli bireyler, yeni teknolojilere daha hızlı adapte olabilir.
- *Gönüllü kullanım*; teknolojiyi kullanmanın gönüllülük esasına dayanıp dayanmadığıdır. Zorunlu kullanım, kullanıcıların kabul niyetini olumsuz etkileyebilirken gönüllü kullanım kabulü artırabilir.
- *Davranışsal niyet*; bireylerin, belirli bir teknolojiyi kullanmaya yönelik davranışsal eğilim veya niyetleridir. Performans ve çaba beklentileri, sosyal etki ve destekleyici koşullar bu niyeti etkiler.
- *Kullanım davranışı*; davranışsal niyetin, teknoloji kullanımına dönüşmesidir. Davranışsal niyet yüksekse ve koşullar uygunsa bireyler teknolojiyi kullanmaya başlar.

2.2.8. Dijital öğrenme

Yaşamın her alanında yayılan dijital yenilikler, eğitim alanında ve dil öğretimi alanında da oldukça etkili değişimler yaratmıştır (Rintaningrum, 2022). Dijital öğrenme geleneksel öğrenme süreçlerini tamamlayıcı bir unsur olarak dijital araçların ve kaynakların eğitim faaliyetlerinde kullanılmasını ifade eder. Bilgiye erişim esnekliği, öğrenci merkezli öğrenme imkanı ve kişisel öğrenme hızının sağlanması gibi avantajlarıyla dijital öğrenme, eğitimde verimliliği artırıcı bir uygulama olarak kabul edilmektedir.

Eğitimde teknoloji kullanımının artmasıyla birlikte öğretmenlerin teknolojiyi sınıfta kullanımı giderek önem kazanmıştır (Baylor & Ritchie, 2002). Bu sebeple İngilizce öğretmenleri dilin dinamiklerini öğrencilere aktarırken aynı zamanda teknolojinin sunduğu olanaklardan faydalanma ihtiyacıyla karşı karşıyadır. Teknolojinin dil öğretiminde kullanımı, öğrenme süreçlerini daha etkili ve esnek hale getiren pek çok fayda sağlamaktadır. Öğrencilerin öğrenme sürecine aktif olarak katılımını teşvik ederken öğretimde çeşitlilik, dinamizm ve kalite artışı sunar. Ayrıca öğrencilerin bireysel öğrenme hızlarına göre ilerlemelerine olanak tanır ve öğrenme materyallerini istedikleri kadar tekrar etme imkânı sunar. Teknoloji planlama esnekliği sağlamanın yanı sıra, anlık geri bildirim (dönüt) fırsatlarıyla da öğretim süreçlerini daha verimli hale getirmektedir (Fahri & Ünlü, 2015).

Dijital öğrenmenin faydaları

‘Dijital Eğitim ve Toplum’ kitabında Şen (2023) teknoloji destekli öğretimi öğrenci ve öğretmen açısından yararları olarak iki başlıkta incelemiştir.

Öğretmen yararları;

- Sınıfın performansını artırır.
- Derse öğrencilerin aktif katılımını sağlar.
- Dersleri eğlenceli ve kolay hale getirir.
- Ders materyallerini sınıf saati dışında da çalışma olanağı sunar.
- Öğretmene dijital kaynaklara erişim imkânı sunar.
- Öğretmenler farklı seviyedeki öğrencilerin gelişimini takip ederek dersi kaçıran veya hızına yetişemeyen öğrencilere vakit ayırabilir.

Öğrenci yararları;

- Öğrencilerin daha yaratıcı olmasını sağlar.
- Kaçırılan konunun veya dersin tekrarına imkan tanır
- Bağımsız öğrenme ortamı sayesinde hata yapma korkusunun önüne geçer.
- Bugün sınıflar oldukça kalabalıktır. Sınıf ortamındaki kalabalıktan dolayı öğretmenler farklı kişilik özelliklerine sahip öğrencilerin her birine farklı bir yaklaşım sergileyememektedir. Dijital eğitim bu ihtiyacı karşılayarak eğitimde eşitliği sağlayabilir.
- Her öğrenci kendi öğrenme hızında ders çalışabilir.

Dijital öğrenme, öğrencilere zamandan bağımsız öğrenme imkânı, bilgiye hızlı erişim, eğitim kaynaklarının çeşitliliği ve bireysel öğrenme hızlarına uygun öğrenme deneyimleri sunma gibi avantajlar sağlar. Dijital öğrenmenin en önemli faydalarından biri, öğrenme sürecini daha esnek ve öğrenci merkezli hale getirmesidir. Ancak, dijital öğrenmenin eksiklikleri de göz ardı edilemez; yüz yüze etkileşimin azalması, motivasyon düşüklüğü, dijital eşitsizlikler ve teknolojik altyapı yetersizlikleri dijital öğrenmenin başlıca dezavantajları arasında sayılmaktadır. Ayrıca, dijital öğrenme ortamlarına aşırı maruz kalma sosyal izolasyon ve dijital bağımlılık risklerini beraberinde getirebilir. Dolayısıyla, dijital öğrenme uygulamalarında dengeli bir yaklaşım benimsemek önemlidir (Kirkwood, Price, 2016).

2.2.8. Korona sonrasında yeni normal eğitim

Koronavirüs salgını 2019 yılının sonlarında Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkmış ve hızla tüm dünyayı etkisi altına almıştır. Virüsün yayılmasını önlemek için birçok ülkede eğitim kurumları kapatılmış, sosyal hayat durmuş ve insanlar evlerine kapanmak zorunda kalmıştır. Bu süreçte, eğitim öğretimin devam edebilmesi adına, ülkemizde ve diğer pek çok ülkede uzaktan eğitim uygulanmaya başlanmıştır (Adıgüzel, 2019).

23 Mart 2020 tarihinde Eğitim Bilişim Ağı (EBA) televizyonu aracılığıyla uzaktan eğitim yayınları başlatılmış, altyapısı güçlendirilerek öğrencilerin erişimi kolaylaştırılmıştır (Öztürk & Çetinkaya, 2021). Ancak çok ani bir geçişle başlayan uzaktan eğitim süreci, öğretmen, öğrenciler arasında tedirginlik yaratmıştır (Işık, 2021). Öğretmenlerin çevrimiçi eğitim konusundaki deneyimsizliği, öğrencilerin sisteme uyum sağlama gücü ve teknik altyapı eksiklikleri bu geçiş sürecini zorlaştıran başlıca faktörler olmuştur.

Salgın sonrası eğitimde dijitalleşme hızlanmış ve çevrimiçi eğitim uygulamaları yaygınlaşmıştır. Bu süreç eğitimde hibrit modelin benimsenmesini sağlamış ve yüz yüze eğitimin dijital araçlarla desteklenmesi gerekliliğini ortaya koymuştur. Salgın sonrası “yeni normal” olarak adlandırılan bu dönemde, dijital araçların eğitim sürecine dâhil edilmesi, öğretmenlerin dijital becerilerinin geliştirilmesi ve eğitimde dijital kaynaklara erişimin artırılması öncelikli hale gelmiştir. Bu bağlamda salgın eğitimde dijitalleşmenin sürdürülebilirliğini sağlamaya yönelik altyapı yatırımlarının önemini ve eğitim politikalarını yeniden değerlendirmenin zorunluluğunu göstermiştir (Kırmızıgül, 2020; Asandaş & Hacıcafareoğlu, 2021).

2.3. İş Performansı ve Alt Boyutları

Literatürde performans ile ilgili pek çok tanım bulunmaktadır. Türk Dil Kurumu'na (TDK) göre performans başarımların açıklanmasıdır (Türk Dil Kurumu). Performansın kelime kökeni ise Fransızca olup başarımların, icra etme veya bir görevi başarımlar ile tamamlama anlamına gelmektedir. İş performansı bireyin ve örgütün belirlenen hedeflere ulaşma, verilen görevleri etkin ve verimli bir şekilde yerine getirme kapasitesi olarak tanımlanabilir (Deniz & Kumru, 2022). İş performansını oluşturan unsurlar meslekten mesleğe farklılık göstermektedir (Koopmans vd. 2011). Araştırmamızda kullanacağımız iş performansı ölçeği Limon ve Nartgün (2020) tarafından öğretmenler için geliştirilen “Öğretmen İş Performansı Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Öğretmenlerin İş Performansı Düzeyinin Belirlenmesi” isimli çalışmadan alınacaktır. İş performansının, çalışanların her birinin ortaya koyduğu bireysel

çabanın, örgütsel başarıyı belirleyen önemli faktörlerden biri olduğu ifade edilir (Çelik & İnce, 2020). Karanlık ve Sakallı (2019)'ya göre “örgütler, değişen çevre koşullarına karşı daha etkin olabilmek için çalışanların bilgi ve deneyimlerinden en üst düzeyde istifade etmeye çalışmalıdır”. Örgütün amaçlarının gerçekleştirilmesi, çalışanların uyumuna ve alınan hedefler doğrultusunda iyi bir performans sergilemelerine bağlıdır (Doğan, 2020). İş performansı hem örgütün hem de bireylerin başarısı için önem arz etmektedir. Günümüz çalışma dünyasında artan rekabet ile birlikte bireysel performans iş performansı gibi kavramlar önem kazanmıştır. Bireysel performans olmadan takım performansı, birim performansı, örgüt performansı ve nihayet ekonomik iyileşmeden bahsetmek mümkün değildir (Campbell & Wiernik, 2015).

Örgütün faaliyetlerini sürdürebilmesi ve hedeflerine ulaşabilmesi büyük ölçüde çalışanların performansına bağlıdır (Limon & Nartgün, 2020). Eğitim faaliyetlerini geliştirme iddiasındaki tüm kurumlar öğretmenlerin iş performansını arttırmaya yönelik çalışmalar yapmaya yönelmişlerdir (Guskey, 2002). Toplum olarak ilerleyebilmek ve iyi bir refah düzeyine erişebilmek için okullarda iyi bir eğitimin veriliyor olması gerekmektedir (Seferoğlu, 2004) bunun sağlanabilmesi ise öğretmen performansına bağlıdır. Hiç şüphesiz okul içindeki öğretmenler iş performansı bakımından ne kadar iyi ise okuldaki öğrenciler de o kadar başarılı olacaktır. İyi bir öğretmen mesleki gelişimini ilerleten, kişisel gelişimi ile ilgili fırsatları arayan ve değerlendiren biri olması beklenir. Bu özelliklere sahip öğretmenlerin kişisel başarılarını sınıfa da yansıtma ve öğrenci başarısında ilerleme olarak kendini göstermesi beklenmektedir (Polat, 2019). Bundan dolayı, eğitim kurumları verimlilik ve üretkenliklerini artırmak için öğretmenlerin iş performansı artırılmaya çalışılmalıdır (Baluyos vd. 2019).

İş performansı başlangıçta Borman ve Motowidlo (1997) tarafından Görev Performansı ve Bağlamsal Performans olarak iki başlık altında incelenmiş olsa da, sonraki birçok çalışmada belirtildiği üzere iş performansını açıklamak için iki boyut yetersizdir ve iş performansını açıklamak için uyumsal performansa da ihtiyaç vardır (Dilekçi & Nartgün, 2020). İş performansının üç alt boyutu sırasıyla Görev Performansı, Uyumsal Performans ve Bağlamsal Performans olarak açıklanır.

2.3.1. Görev performansı

Görev performansı kişinin verilen işin görev tanımında sabit olan görevi etkili bir şekilde yerine getirebilme kabiliyeti olarak adlandırılır (Campbell & Wiernik, 2015). Görev

performansını oluşturan davranışların iş performansının en önemli faktörleri olduğu düşünülür (Rich vd. 2010). Görev performansı “Bir görevin maliyetinin sabit tutulup performansının artırılması” (Bellman & Murray, 2018) olarak adlandırılmıştır. Coleman ve Borman, (2000) tarafından “Çalışanların iş performansının bir parçası olarak üstlendikleri ve örgütsel verimliliğe doğrudan katkıda bulunan faaliyetler” olarak açıklanmıştır. Görev performansı verilen görevlerin niteliği, bireysel yetenekler ile ilişkilidir. Görev performansı “işin ustalık ve mesleki yönüyle ilgilidir” (Bağcı, 2014). Eğitim açısından görev performansı, öğretmenin mesleki değerlere uygun davranması, mesleki sorumluluklarını zamanında yerine getirmesi ve dersin amaçlarını gerçekleştirilmesi olarak düşünülebilir. Öğretmenlerin bilgi ve becerilerinin görev performansının düzeyine etki ettiği düşünülür.

2.3.2. Uyumsal performans

Uyumsal Performans, bireylerin değişen iş koşullarına, iş rollerine ve iş yapılarına adaptasyon sağlama yeteneğini ifade eden bir kavramdır. Bu performans biçimi, bireylerin karşılaştığı öngörülen veya gerçekleşen değişikliklere uygun şekilde davranışlarını değiştirerek bu değişikliklere uyum sağlama becerisini ifade eder (Üstün & Büyükbaş, 2020). Uyumsal performans, bireylerin hem profesyonel hem de kişisel yaşamlarında karşılaştıkları değişikliklere etkin bir şekilde yanıt verme yeteneklerini kapsar.

Bireyler yaşamlarının çeşitli dönemlerinde farklı değişikliklerle karşı karşıya kalabilirler ve bu değişikliklere uyum sağlama yetenekleri onların başarı seviyelerini doğrudan etkiler. Küreselleşen dünyada ve hızla değişen iş ortamlarında uyumsal performansın önemi artmaktadır. Teknolojideki ilerlemeler, ekonomik değişimler, politik gelişmeler ve eğitimdeki yenilikler gibi çeşitli alanlarda sürekli bir değişim ve dönüşüm yaşanmaktadır. Bu değişimler, bireylerin ve kurumların yeni durumlara uyum sağlamasını zorunlu kılmaktadır (Pulakos vd. 2000).

Uyumsal performans bireylerin bu hızlı değişimlere etkin bir şekilde yanıt verebilme kapasitesini ve davranışsal tepkilerini içerir (Stasielowicz, 2019). Uyum kavramı bireyin mevcut durum ile kendi benliği arasında dengeli bir ilişki kurabilme ve sürdürülebilirlik yeteneği olarak tanımlanabilir. Başarı bireylerin bu dengeyi nasıl kurduklarına ve sürekli değişen çevresel koşullara nasıl uyum sağladıklarına bağlıdır.

Günümüz dünyasında değişim ve gelişim hızı bireyleri ve organizasyonları sürekli olarak yeni durumlarla karşı karşıya bırakmaktadır. Teknoloji, politika, eğitim ve ekonomi

alanlarındaki hızlı gelişmeler uyumsal performansın kritik bir başarı faktörü olduğunu gözler önüne sermektedir. Bireylerin ve organizasyonların bu değişimlere uyum sağlama yetenekleri, hem kişisel hem de profesyonel başarıları üzerinde önemli bir etkiye sahip olmaktadır.

2.3.3. Bağlamsal performans

Görev performansı ve bağlamsal performans çalışanların iş yerindeki performanslarını değerlendiren iki temel faktörü temsil eder. Görev performansı çalışanların belirlenmiş görev tanımları çerçevesinde sergiledikleri performansı ifade ederken, bağlamsal performans çalışanların görev tanımları dışındaki katkılarını ve kurumsal bütünlüğe olan katkılarını ifade eder (Ünlü & Yürür, 2011).

Bağlamsal performans, görev performansından ayrılarak genellikle çalışanların yükümlülükleri dışında sergiledikleri davranışları kapsar. Bu performans çalışanların örgüt içindeki sosyal dinamiklere, normlara ve kurallara uyum sağlama yeteneklerini ve bu normlara göre hareket etme becerilerini içerir. Bağlamsal performans çalışanların iş ortamındaki genel atmosferi ve organizasyonel verimliliği artırmaya yönelik gösterdikleri ekstra çabaları temsil eder. Bu kapsamda bağlamsal performans iş yerinde iyi niyet, gönüllülük ve olumlu sosyal etkileşimler gibi faktörlerin etkili olduğu davranışları içerir (Çelik & İnce, 2020).

Bu performans türü çalışanların görev tanımına dâhil olmayan ancak kurumsal hedeflere ulaşılmasına yardımcı olan, toplumsal olarak uygun görülen ve genel olarak örgütsel iyileşmeye katkı sağlayan davranışları kapsar. Örneğin çalışanların iş arkadaşlarına yardım etme, işbirliği yapma, iş süreçlerini iyileştirmek için ekstra çaba harcama ve örgütsel normlara uyma gibi davranışlar bağlamsal performansın bir parçasıdır (Borman & Motowidlo, 1997). Bağlamsal performans çalışanların sadece kendi görevlerini yerine getirmekle kalmayıp aynı zamanda iş yerinde olumlu bir atmosfer yaratmak, örgütsel hedeflere ulaşmak ve genel verimliliği artırmak için gösterdikleri ekstra çabaları içerir.

Bir öğretmenin okula maddi kaynak sağlamaya çalışması veya okul idaresine çeşitli önerilerde bulunması, yüksek bağlamsal performans örnekleri arasında sayılabilir. Bu tür davranışlar, öğretmenin görev tanımına dâhil olmasa da, okulun genel hedeflerine katkıda bulunarak örgütsel verimliliği ve iyiliği artırabilir. Bağlamsal performansın yüksek olduğu durumlarda, çalışanların örgütsel hedeflere ulaşılmasına katkıda bulunma konusunda

gösterdikleri özveri ve işbirliği, genel olarak iş yerinin başarı seviyesini artırabilir ve kurum kültürünü olumlu yönde etkileyebilir.

2.4. İlgili Araştırmalar

Bu bölümde çalışmamıza katkı sunabilecek Yurtiçinde ve Yurtdışında yapılan ilgili araştırmalar incelenecektir.

2.4.1. Yurt içinde yapılan ilgili araştırmalar

Şahin ve Namlı (2018) tarafından yapılan araştırma, öğretmen adaylarının teknoloji kullanımına yönelik tutumlarını belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma, 2017-2018 bahar döneminde Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören toplam 300 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Öğretmen adaylarının teknolojik araç ve gereç kullanımına ilişkin tutumlarını ölçmek için "Eğitimde Teknolojinin Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmanın bulguları, öğretmen adaylarının eğitimde teknoloji kullanımında genel olarak orta düzeyde olumlu tutumlar sergilediğini göstermiştir. Ancak, bu tutumlarda cinsiyet, sınıf düzeyi ve bölüm değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar gözlemlenmiştir. Cinsiyet değişkenine göre erkek öğretmen adaylarının teknoloji kullanımına yönelik tutumları daha olumlu bulunmuştur.

Bölümler arası farklılıklar da araştırmada yer bulmuştur. Araştırma sonuçlarına göre, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri ve Sınıf Öğretmenliği lehine anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Ayrıca, öğretmen adaylarının sahip oldukları teknolojik araç ve gereçler arasında yalnızca bilgisayar ve tablet PC arasında tablet PC lehine anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir.

Bu bulgular, öğretmen adaylarının eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının cinsiyet, sınıf düzeyi ve bölüm gibi faktörlere bağlı olarak değişiklik gösterebileceğini ve bu durumun eğitimde dijital kaynak kullanımının daha etkili bir şekilde sağlanabilmesi için dikkate alınması gereken önemli bir konu olduğunu ortaya koymuştur.

Sırakaya (2019) tarafından gerçekleştirilen araştırma, öğretmenlerin eğitim süreçlerinde teknolojiyi etkin bir şekilde kullanabilmelerinin beklendiğini vurgulamaktadır. Öğretmenlerin teknolojiyi sınıflarında etkili bir şekilde kullanabilmesi için belirli niteliklere sahip olmaları gerektiği, ancak bahsedilen niteliklerin de tek başına yeterli olmadığı belirtilmiştir.

Araştırmada ilk olarak, ortaöğretimde görev yapan öğretmenlerin teknoloji kabul düzeyleri belirlenmiş ve bu kabulün cinsiyet, yaş, öğrenim durumu, çalışılan kurum, kademe, deneyim ve bransa göre değişip değişmediği incelenmiştir. Tarama yöntemi ile yürütülen bu çalışma, 186 öğretmenden oluşan bir çalışma grubunu kapsamaktadır. Veri toplama aracı olarak “Öğretmenler için Teknoloji Kabul Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin normal dağılım göstermediği belirlenmiş, bu nedenle parametrik olmayan testler kullanılarak analiz edilmiştir.

Araştırmanın sonuçlarına göre, öğretmenlerin teknoloji kabul düzeylerinin orta düzeyde olduğu ortaya konmuştur. Cinsiyet değişkenine göre erkek öğretmenlerin teknoloji kabulü, kadın öğretmenlere kıyasla daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, bilişim teknolojileri öğretmenlerinin teknoloji kabul düzeylerinin, fen bilimleri, sınıf öğretmeni, matematik, Türkçe, sosyal bilgiler gibi diğer branş öğretmenlerine göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Diğer yandan, öğretmenlerin teknoloji kabul düzeylerinin yaş, öğrenim durumu, görev yapılan kurum, görev yapılan kademe ve öğretmenlik deneyimine göre farklılaşmadığı bulunmuştur.

Bu bulgular, öğretmenlerin teknoloji kabulünün cinsiyet ve branş gibi belirli faktörlere bağlı olarak değiştiğini, ancak yaş, öğrenim durumu gibi diğer faktörlerin teknoloji kabulünü etkilemediğini göstermektedir. Eğitimde teknoloji kullanımının artırılması için öğretmenlerin teknolojiye yönelik tutumlarının ve kabul düzeylerinin anlaşılması, eğitim politikaları ve uygulamalarının şekillendirilmesinde önemli bir veri sağlamaktadır.

Aktürk ve Delen (2020) tarafından yapılan çalışma öğretmenlerin teknoloji kabulleri ve öz-yeterlik inançlarını belirlemeyi ve bu iki değişken arasındaki ilişkileri incelemeyi amaçlamaktadır. Ayrıca, teknoloji kabulleri ile öz-yeterlik inançlarının demografik özelliklerine göre değişiklik gösterip göstermediği araştırılmıştır. Nicel araştırma yöntemlerinden olan ilişkisel tarama yaklaşımı kullanılarak yürütülen bu çalışmada, Konya ili merkezindeki çeşitli okullarda görev yapan öğretmenlerden gönüllülük esasına göre veri toplanmıştır. Veri toplama araçları olarak “Öğretmenler İçin Teknoloji Kabul Ölçeği” ve “Öğretmen Öz-yeterlik İnancı Ölçeği” kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, öğretmenlerin teknoloji kabul düzeyleri ile akademik, mesleki, sosyal ve entelektüel öz-yeterlik inançları yüksek bulunmuştur. Ayrıca, teknoloji kabul düzeyleri ile öz-yeterlik inançları arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Cinsiyet açısından, erkek öğretmenlerin teknoloji kabul düzeylerinin kadın öğretmenlere göre anlamlı derecede yüksek olduğu, ancak öz-yeterlik inançlarında cinsiyet farkının bulunmadığı ortaya konmuştur. Bilgisayar ve projeksiyon cihazı kullanımı açısından teknoloji kabul düzeyleri ve öz-yeterlik inançları arasında kullananlar ile kullanmayanlar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ancak, akıllı tahta kullanımında teknoloji kabul düzeyleri ve entelektüel öz-yeterlik inançları, internet ve tablet bilgisayar kullanımında ise akademik, mesleki, sosyal ve entelektüel öz-yeterlik inançları açısından kullananlar lehine anlamlı farklar gözlemlenmiştir.

Eğitim kademelerine göre, ilkokul ve ortaokul öğretmenlerinin teknoloji kabul düzeylerinin lise öğretmenlerinden daha yüksek olduğu, ortaokul öğretmenlerinin akademik öz-yeterlik inançlarının ise ilkokul öğretmenlerinden daha yüksek olduğu bulunmuştur. Görev süresi bakımından, 10-20 yıl arası deneyimi olan öğretmenlerin teknoloji kabul düzeyleri ve öz-yeterlik inançları, 21 yıl ve üstü deneyime sahip öğretmenlerden yüksek bulunmuştur. Bu bulgular, öğretmenlerin teknoloji kabulü ve öz-yeterlik inançlarının eğitimdeki etkilerini anlamak için önemli veriler sunmaktadır.

Turan (2011) tarafından BİT kullanımının teknoloji kabul modeli ile incelemek amacıyla sınıf öğretmenleri üzerinde yapılan çalışmada, ilkokul 5. sınıfa kadar öğrenci eğiten ve teknoloji kullanımının zorunlu olmadığı sınıf öğretmenlerinin BİT araçlarını kullanımları incelenmiştir. Araştırma, 508 öğretmeni kapsayan bir anketle gerçekleştirilmiştir. Araştırmada Teknolojinin Kabul Modeli (TKM) kullanılarak teknoloji kabulünü etkileyen değişkenler değerlendirilmiştir. Çalışma, Algılanan Kullanım Kolaylığı, Algılanan Fayda, Kullanıma Yönelik Tutum ve Davranışsal Niyet değişkenlerinin öğretmenlerin teknoloji kullanımını açıklamada etkili olduğunu ortaya koymuştur.

Araştırmanın sonuçları, bu değişkenlerin öğretmenlerin teknolojiye yönelik tutumlarını ve kullanım davranışlarını belirlemede önemli rol oynadığını göstermektedir. Algılanan Kullanım Kolaylığı, teknolojinin ne kadar erişilebilir ve anlaşılır olduğunu; Algılanan Fayda, teknolojinin sağlayacağı yararları; Kullanıma Yönelik Tutum, teknolojinin kişisel ve profesyonel kullanımına dair genel görüşleri; Davranışsal Niyet ise teknolojiyi kullanma isteğini ve niyetini ifade etmektedir. Bu bulgular, eğitim ve öğretimde teknolojik yeniliklerin faydasını ve öğretmenlerin teknolojiye olan yaklaşımlarını anlamak için önemli bilgiler sunmaktadır.

Eyüboğlu ve Yılmaz (2018) tarafından gerçekleştirilen araştırmada, retmenlerin yaşam boyu renmeye yönelik tutumları, dijital yerli olma durumu ve teknoloji kabulü arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmanın katılımcıları, Bartın ilinde görev yapmakta olan 264 retmenden oluşmaktadır. Araştırmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Veriler, kişisel bilgiler formu, yaşam boyu renme tutum leği, dijital yerliler leği ve teknoloji kabul leği kullanılarak toplanmıştır.

Araştırma bulgularına göre, yaşam boyu renme tutumları ile dijital yerli olma durumu arasında düşük düzeyde, pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, yaşam boyu renme tutumları ile teknoloji kabul düzeyi arasında orta düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir. Benzer şekilde, dijital yerli olma durumu ile teknoloji kabul düzeyi arasında da orta düzeyde, pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bu sonuçlar, bireylerin dijital yeterlilikleri ve teknoloji kabul düzeyleri ile yaşam boyu renme tutumları arasında güçlü bir etkileşim olduğunu göstermektedir.

Çalışmada, demografik değişkenlere göre yaşam boyu renme tutumlarının, dijital yerli olma durumlarının ve teknoloji kabul durumlarının anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığı da incelenmiştir. Sonuçlar, yaşam boyu renme tutumlarının cinsiyet, hizmet içi eğitim alma durumu ve internet kullanım süresine göre anlamlı bir farklılık göstermediğini, ancak yaşa göre anlamlı bir farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur. Dijital yerli olma durumunun cinsiyet ve hizmet içi eğitim almaya göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı, ancak yaş ve internet kullanım süresine göre anlamlı farklılıklar gösterdiği bulunmuştur. Teknoloji kabul düzeylerinin ise cinsiyet ve hizmet içi eğitim almaya göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı, internet kullanım süresi ve yaşa göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Bu bulgular, retmenlerin yaşam boyu renme tutumları, dijital yerli olma durumu ve teknoloji kabulünün çeşitli demografik değişkenlere göre nasıl farklılıklar gösterdiğini ve aralarındaki ilişkilerin nasıl şekillendiğini anlamak için önemli veriler sağlamaktadır.

Ertekin ve İzmirliler (2022) tarafından gerçekleştirilen araştırmada, Covid-19 salgın sürecinde okul öncesi retmenlerinin teknoloji kabul ve kullanım düzeylerini incelemeyi amaçlamıştır. Betimsel tarama ve nedensel karşılaştırma araştırma modelleri kullanılarak gerçekleştirilen çalışmada, Çanakkale ilinde devlet ve özel okullardaki bağımsız anaokulu ve

ilkokul bünyesindeki anasınıflarında görev yapan 264 okul öncesi öğretmeni katılımcı olarak yer almıştır.

Araştırmanın sonuçlarına göre, öğretmenlerin teknoloji kabul düzeylerinin genel olarak yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca, öğretmenlerin teknoloji kabul ve kullanım düzeylerinde yaş, görev süresi, kurum türü ve okul türü gibi değişkenlere göre anlamlı bir farklılık gözlemlenmemiştir. Ancak, eğitim düzeyinin arttıkça teknoloji kabul düzeylerinin de arttığı belirlenmiştir.

Kovid-19 salgın sürecinde teknoloji kullanımı konusunda istekli, kendilerini yeterli gören, teknolojiyi aktif olarak kullanan, hizmet içi eğitimlere sık katılan ve gelecekte uzaktan eğitim vermeyi tercih eden öğretmenlerin teknoloji kabul düzeylerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgular, eğitimde teknolojinin kullanımının öğretmenlerin istekleri ve yeterlikleri ile ilişkili olduğunu göstermektedir.

Avcu ve Göktaş (2012) tarafından gerçekleştirilen araştırmada, ilköğretim ikinci kademe öğretmenlerinin BİT kabul ve kullanım niyetlerini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma, 2009-2010 öğretim yılında Van il merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan toplam 750 branş öğretmeninden elde edilen verilerle yürütülmüştür. Veriler, öğretmenlerin demografik özellikleri ve BİT kabul ve kullanım niyetleri çeşitli değişkenlere göre incelenmiştir. Bu değişkenler arasında cinsiyet, görev süresi, branş, mezuniyet yılı, kişisel bilgisayara sahip olma durumu, bilgisayar eğitimi alma durumu, bilgisayar bilme düzeyi ve eğitim düzeyi bulunmaktadır.

Araştırma bulguları, öğretmenlerin bilgisayara sahip olma ve bilgisayar eğitimi alma oranlarının yüksek olduğunu göstermektedir. Ancak, BİT'i derslerinde kabul ve kullanma niyetlerine ilişkin ortalama puanların orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Bu, öğretmenlerin BİT'i kullanma niyetlerinin her zaman yüksek olmadığını ancak belirli bir orta seviyede kabul edilebileceğini göstermektedir. Öğretmenlerin bilgisayar bilme düzeylerine bakıldığında ise çoğunluğunun bilgisayarı orta düzeyde bildiği tespit edilmiştir.

Ayrıca, teknoloji kabul ve kullanım niyetlerinde cinsiyet ve bilgisayar eğitimi alma durumu değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Cinsiyet ve bilgisayar eğitimi almanın BİT kullanım niyetleri üzerinde etkili olduğu ortaya konulmuştur. Bununla birlikte, kıdem yılı, branş, mezuniyet yılı ve eğitim düzeyi gibi diğer değişkenler, öğretmenlerin BİT kabul ve kullanım niyetlerinde anlamlı bir farklılığa yol açmamıştır. Bu bulgular, dijital

okuryazarlık konusunda cinsiyet ve bilgisayar eğitiminin önemli rol oynadığını, ancak diğer demografik faktörlerin aynı derecede etkili olmadığını göstermektedir. Araştırma, öğretmenlerin BİT kabul ve kullanım niyetlerinin çeşitli faktörlerden nasıl etkilendiğini anlamak için değerli bilgiler sunmaktadır.

Eroğlu, Akçay (2024) tarafından gerçekleştirilen araştırmanın amacı, fen bilimleri öğretmenlerinin teknolojiye yönelik tutumları ile teknoloji kabul durumlarını çeşitli değişkenlere göre incelemektir. Betimsel nitelikteki bu çalışma, ilişkisel tarama modelini kullanmaktadır. Araştırmanın evrenini, 2021-2022 eğitim öğretim yılında MEB'e bağlı Ağrı ilindeki okullarda görev yapan fen bilimleri öğretmenleri oluşturmakta; örnekleme ise uygun örnekleme yöntemi ile seçilmiş 195 fen bilimleri öğretmenidir.

Veri toplama araçları olarak "Kişisel Bilgi Formu", "Teknoloji Tutum Ölçeği" ve "Teknoloji Kabul Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizi için SPSS 27.0 paket programı kullanılmış, betimsel istatistikler (frekans, aritmetik ortalama, standart sapma ve yüzde) ve Pearson korelasyon analizi yapılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre, fen bilimleri öğretmenlerinin teknolojiye yönelik tutumları ile teknoloji kabul düzeyleri arasında pozitif yönde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bu bulgu, öğretmenlerin teknolojiye karşı olumlu tutumlarının, teknolojiyi kabul etme düzeylerini etkilediğini ve bu iki değişkenin birbirini destekleyici bir ilişki içinde olduğunu göstermektedir. Araştırma, fen bilimleri öğretmenlerinin teknolojiye yönelik tutumlarının ve teknoloji kabul düzeylerinin anlaşılması açısından önemli veriler sunmaktadır.

Polat (2019) tarafından yürütülen çalışmada, öğretim doyumu ve iş performansı arasındaki ilişki öğretmen görüşlerine göre incelenmiştir. Araştırma verileri, Ankara ve ilçelerindeki resmi ortaokullarda görevli toplam 516 öğretmenden toplanmıştır. Veri toplama araçları olarak "Öğretim Doyumu Ölçeği" ve "Bireysel İş Performansı Ölçeği" kullanılmıştır. Veriler, aritmetik ortalama, standart sapma, t-testi, ANOVA, doğrulayıcı faktör analizi, Pearson korelasyon ve regresyon analizi ile değerlendirilmiştir.

Araştırma sonuçları, öğretmenlerin öğretim doyumu ile iş performansları arasında anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca, regresyon analizi öğretim doyumunun iş performansının anlamlı bir yordayıcısı olduğunu göstermiştir. Öğretim doyumu, öğretmenlerin iş performansını etkileyen önemli bir faktör olarak belirlenmiştir. Öğretim doyumunun, cinsiyet ve görev süresi gibi değişkenlere göre farklılıklar gösterdiği;

öğretmenlerin iş performansının ise cinsiyet, görev süresi ve medeni duruma göre değişiklikler gösterdiği saptanmıştır.

Sonuç olarak öğretmenlerin öğretim doyumu ile iş performansı arasında güçlü bir korelasyon olduğu ve öğretim doyumunun iş performansını olumlu yönde etkilediği bulunmuştur. Eğitim kurumlarında öğretmen doyumunu artırmanın iş performansını iyileştirebileceği vurgulanmıştır.

Özişli ve Bağcı (2022) yaptıkları çalışmada, Kocaeli'nin Gölcük ilçesindeki liselerde çalışan öğretmenlerin BİT kullanım becerilerini cinsiyet, eğitim düzeyi, meslekteki deneyim süresi ve branş gibi değişkenler temelinde inceleyerek iş tatminleri üzerindeki etkilerini araştırmışlardır. Veriler, Bilgi ve İletişim Teknolojileri Becerileri Ölçeği ve Minnesota İş Doyumu Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Sonuçlar, öğretmenlerin BİT becerilerinin cinsiyet ve mezuniyet durumlarına bağlı olarak farklılık gösterdiğini, ayrıca bu becerilerin mesleki deneyime göre değişiklik gösterdiğini ortaya koymuştur. Ek olarak araştırma sonucuna göre, öğretmenlerin BİT becerilerinin artmasıyla iş tatminlerinin de arttığı saptanmıştır.

Yazıcıoğlu ve Hatipoğlu (2009) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada iş doyumunun, örgütler açısından son derece önemli bir yönetsel unsur olarak ele alınarak, çalışanların performansı üzerindeki etkileri incelenmiştir. Bu kapsamda Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görev yapan toplam 432 öğretmene anket uygulanarak bir alan araştırması gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulgularına göre, öğretmenlerin iş doyum düzeyi ile iş performansları arasında güçlü bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlar, iş doyumunun çalışanların performansını artırmada kritik bir rol oynadığını ortaya koymaktadır.

Nurgaliyeva (2023), tarafından yapılan çalışma, öğretmenlerin teknolojik yetkinlik algıları ile iş doyumunu arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Kazakistan'ın Kızılorda bölgesinden 293 öğretmen üzerinde yapılan çalışmada, öğretmenlerin teknolojik öz-yeterliklerini ölçmek için Wang vd. (2004) tarafından geliştirilen "Teknoloji Öz-Yeterlik" ve "Minnesota İş Doyumu" ölçekleri kullanılmıştır. Bulgular, öğretmenlerin içsel iş doyumunu yüksek olduğunu ancak dışsal iş doyumunu, genel iş doyumunu ve teknolojik yeterlilik algılarının orta düzeyde olduğunu göstermiştir. Cinsiyet ve mesleki kıdem, öğretmenlerin iş doyumunu üzerinde etkili olmuş; kadın öğretmenlerin içsel iş doyumunu yüksekken, mesleki kıdem arttıkça dışsal iş doyumunu da artmıştır. Araştırma, öğretmenlerin teknolojik yetkinlik algılarının mesleki kıdemle azaldığını göstermiş; ayrıca, erkek öğretmenlerin teknolojik yetkinlik algılarının

kadın meslektaşlarından daha yüksek olduğunu belirtmiştir. Son olarak çalışma, öğretmenlerin teknolojik becerileri ile iş doyumu arasında önemli ilişkiler olduğunu vurgulamıştır.

2.4.2. Yurt dışında yapılan ilgili araştırmalar

Al-Anezi ve Alajmi (2021) tarafından yürütülen çalışma teknolojinin kabulünü ve pandemi ile birlikte bu kabulde meydana gelen değişimleri araştırmayı amaçlamaktadır. Ayrıca, öğretmenlerin elektronik uzaktan eğitim dijital kaynaklarını etkin bir şekilde kullanmalarına yardımcı olacak stratejilerin belirlenmesi hedeflenmiştir. Birleşik Teknoloji Kullanım ve Kabul Teorisi kullanılarak teknoloji kullanımının ve kabulünün dereceleri araştırılmıştır. Nicel bir araştırma olarak gerçekleştirilen bu çalışma, İngilizce öğretmenlerinin eğitim teknolojilerini kullanma ve kabul etme durumlarını incelemektedir. Araştırma, Kamu Uygulamalı Eğitim ve Öğretim Kurumu bünyesinde görev yapan 33 İngilizce öğretmeni arasında çevrimiçi bir anket aracılığıyla yürütülmüştür. Sonuçlar, genel olarak yüksek bir eğitim teknolojisi kabul seviyesini ortaya koymakta, ancak uygulamada farklı derecelerde değişim gözlemlenmiştir.

Rezaee ve Serani (2018) tarafından yürütülen bu çalışma, İranlı İngilizce öğretmenlerinin mesleki deneyimleri ile iş performansları arasında anlamlı bir korelasyon olup olmadığını ve katılımcıların görüşlerine göre öğretim deneyiminin iş performansına nasıl etkide bulunduğunu incelemiştir. Araştırma amacı doğrultusunda, İran'ın Loestan Eyaleti'nde kolayda örnekleme yöntemiyle seçilen 100 erkek ve kadın İngilizce öğretmeni çalışmaya dâhil edilmiştir. Katılımcıların iş performanslarını ölçmek amacıyla Moafian ve Pishghadam (2009) tarafından geliştirilen geçerli bir anket kullanılmış ve 20 öğretmen yarı yapılandırılmış görüşmelere katılmaya davet edilmiştir. Katılımcıların mesleki deneyim süreleri de toplanmıştır. Bulgular, öğretim deneyimi ile öğretmenlerin iş performansı arasında anlamlı bir korelasyon olduğunu göstermiştir. Ayrıca, İranlı erkek ve kadın İngilizce öğretmenlerinin iş performansları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir. Bununla birlikte, görüşme sonuçları, katılımcıların bakış açısına göre öğretim deneyiminin iş performansını olumlu yönde etkileyebileceğini ortaya koymuştur. Son olarak eğitim politikası yapımcılarına, öğretmen yetiştiricilerine ve öğretmenlere yönelik çıkarımlar sunulmuş ve tartışılmıştır.

Bu araştırmanın bulguları, öğretim deneyiminin öğretmenlerin iş performansı üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu göstererek deneyimli öğretmenlerin eğitim süreçlerinde daha

verimli olabileceğini düşündürmektedir. Eğitim politikaları açısından, öğretmenlerin mesleki deneyimlerinin göz önünde bulundurulmasının ve deneyimli öğretmenlerin profesyonel gelişim süreçlerinin desteklenmesinin önemini vurgulamaktadır. Ayrıca, kadın ve erkek öğretmenler arasında iş performansı açısından fark bulunmaması, cinsiyetin öğretmenlerin profesyonel performansı üzerinde belirleyici bir faktör olmadığını göstermektedir. Bu sonuçlar, öğretmen eğitimi programlarında deneyimin ön plana alınması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Bunhatki (2021) tarafından gerçekleştirilen çalışmanın temel amacı, öğretmenlerin iş tatminini ve bunun iş performanslarına etkilerini incelemektir. Araştırma, nitel fenomenolojik bir araştırma deseni kullanılarak yürütülmüş ve öğretmenlerin iş tatmini konusundaki görüşlerine odaklanmıştır. İkincil veri analizi, eleştirel bir inceleme ile nitel olarak değerlendirilmiştir. Eğitim sektöründe öğretmenler, bilgi aktarma, tutum kazandırma, beceri ve yetenek geliştirme konularında etkili bir katkı sunan bireylerdir. Öğrencilerin genel büyüme ve gelişimi ile toplum refahına öncülük ederler. Öğretmenlerin, görevlerini gerekli standartlarda yerine getirebilmeleri için mesleki tatminlerinin sağlanması hayati önem taşımaktadır.

Çalışmanın bulguları, öğretmenler arasında kaynak yetersizliği, dinamik liderlik eksikliği, kalabalık sınıflar, öğrencilerde disiplin yetersizliği, iş yükü fazlalığı, düşük maaş, idari sorunlar, okul müdürleri tarafından tanınma eksikliği, iş güvenliği eksikliği, mesleki gelişim fırsatlarının sınırlı olması ve ebeveynlerin iyi çalışmaları takdir etmemesi gibi unsurların ciddi tatminsizlik kaynakları olduğunu göstermiştir. Bu bulgular, öğretmenlerin iş tatmininin büyük ölçüde iş performanslarını etkilediğini ortaya koymaktadır.

Çalışmanın sonuçlarına dayanarak öğretmenlerin iş tatminini artırmak için spesifik mesleki gelişim önerileri sunulmuştur. Ayrıca, öğretmenlerin öğrenmeye yönelik motivasyonları, daha fazla araştırılması gereken bir konu ve teorik bir yapı olarak önerilmiştir. Çalışma, eğitim politikaları ve öğretmen yetiştirme programlarına yönelik çıkarımlar sunarak öğretmenlerin iş tatminini artırmaya yönelik stratejilerin geliştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu stratejilerin, öğretmenlerin iş performanslarına olumlu katkılar sağlayacağı öne sürülmüştür.

Afshar ve Doosti (2016) tarafından yapılan çalışmada, İran'daki İngilizce öğretmenlerinin iş performansında memnun olan ve memnun olmayan gruplar arasındaki

farklar incelenmiştir. 64 İranlı İngilizce öğretmenini ve 1774 öğrenci, İngilizce öğretmenlerinin iş performansını ölçmek için özel olarak geliştirilmiş bir anketi tamamladı. Sonuçlar, memnun ve memnun olmayan öğretmenler arasında iş performansında belirgin farklılıklar olduğunu gösterdi ve bu farklılıkların, öğretmenlerin mesleki memnuniyet seviyeleri ile yakından ilişkili olduğunu ortaya koydu. Ayrıca, öğrencilerin öğretmenlerinin performansını değerlendirmesi ile öğretmenlerin kendi performanslarını değerlendirmesi arasında farklılıklar olduğu görüldü. Ayrıca, yarı yapılandırılmış bir mülakat, memnun olmayan İranlı İngilizce öğretmenlerinin düşük performansına katkıda bulunan ana faktörlerinin; yetersiz konu ve pedagojik bilgi, bireysel öğrencilere eşitsiz dikkat, mesleki bağlılık eksikliği, kişilerarası ilişki sorunları ve motivasyon eksikliği olarak belirlendi.

Abubakar ve Salmanu (2018) tarafından yapılan çalışmada, Kaduna Eyaleti'nin merkezi senatoryal bölgesindeki ortaokul öğretmenlerinin iş performansını artırmadaki internetin rolü araştırıldı. Altı internet erişimine sahip okulda yapılan çalışmada, 300 öğretmen üzerinden değerlendirme yapıldı. Araştırma, internetin öğretmenlerin bilgi birikimini artırdığını ve onlara yardımcı olduğunu gösterdi. BİT'in öğretmenler için önemli olduğunu ve kullanımının teşvik edilmesi gerektiğini vurgulandı. Ayrıca, öğretmenlerin eğitimlerini güncel tutmaları ve internet teknolojisini pozitif bir şekilde kullanmaları önerildi. Bununla birlikte, eğitim paydaşlarının bilgisayar bilgisine sahip öğretmenleri istihdam etmeleri gerektiği ve müfredatın çağdaş ihtiyaçlara uygun olması gerektiği belirtildi. Araştırma, istatistiksel yöntemlerle öğretmenlerin internet teknolojisini iş performanslarını artırmada etkili bir araç olarak kullanabileceklerini gösterdi.

BÖLÜM 3

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, mevcut durumu ortaya koymak üzere tasarlanmış ilişkisel bir araştırmadır. İlişkisel araştırmalar, değişkenler arasındaki bağlantıları anlamak ve bu bağlantıların doğasını incelemek için önemli bir yöntem olarak değerlendirilir. İlişkisel araştırmalar, belirli bir durumun ya da olgunun daha iyi anlaşılmasını sağlamak için iki veya daha fazla değişkenin etkileşimlerini analiz etmeyi amaçlar (Creswell & Creswell, 2018). İlişkisel araştırmalar, iki değişkenin senkronize bir şekilde değişimini inceleyen bir yöntemdir; bu bağlamda değişkenlerin birlikte artması veya azalması ya da bir değişken artarken diğesinin azalması gibi durumlar söz konusu olmaktadır. Bu tür araştırmalar, değişkenler arasındaki ilişkilerin doğasını anlamaya yönelik önemli veriler sunarak sosyal bilimlerde çeşitli olguların daha iyi analiz edilmesine olanak tanır. Değişkenler arasındaki bu etkileşimler, araştırmacının belirli hipotezler geliştirmesine ve bu hipotezleri test etmesine yardımcı olur (Durna, 2009). Bu yaklaşım, sadece değişkenlerin birbirleriyle olan ilişkilerini ortaya koymakla kalmaz, aynı zamanda araştırmacının belirli durumların altında yatan nedenleri anlamasına yardımcı olur. Elde edilen bulgular, genel geçerlilik açısından önemli bilgiler sağlarken, araştırmanın daha geniş bir perspektiften değerlendirilmesine de imkân tanır. Böylece ilişkisel araştırmalar, sosyal bilimlerde karmaşık olayların ve dinamiklerin daha derinlemesine anlaşılmasını sağlayan kritik bir araç olarak öne çıkar. Bu tür araştırmalar, veri toplama ve analiz süreçlerinde dikkatli bir planlama gerektirirken sonuçların bilimsel geçerliliğini artırmak için geçerlik ve güvenilirlik unsurlarının titizlikle ele alınmasını da gerektirir (Leedy & Ormrod, 2014).

3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2023- 2024 eğitim öğretim yılında, Van ilinde eğitim veren İngilizce öğretmenleri oluşturmuştur. Bu öğretmenlerden araştırmaya katılmaya gönüllü olan 237 öğretmen ise örneklem grubunu oluşturmuştur. Elden dağıtılan ölçekler aracılığıyla veriler toplanmıştır. Ancak eksik bilgi içeren formlar çalışma grubu dışında bırakılmıştır. Böylece 2023-2024 öğretim yılında İngilizce öğretmeni olarak ders veren toplam 235 katılımcıdan elde edilen veriler çözümlenmiştir.

3.3. Veri Toplama Teknikleri

Araştırmada veri toplama araçları olarak Ursavaş vd. (2014) tarafından geliştirilen ‘Öğretmenler İçin Teknoloji Kabul Ölçeği’ ve Limon & Nartgün (2020) tarafından geliştirilen ‘Öğretmenler için İş Performansı Ölçeği’ kullanılmıştır ve kişisel bilgileri toplamak amacıyla kişisel bilgi formu doldurulmuştur.

3.3.1. Demografik bilgi formu

Araştırmacılar tarafında literatürden faydalanılarak hazırlanan, demografik özelliklerin belirlenmesinde kullanılan, 7 sorudan oluşan bu form; katılımcılara ait yaş, cinsiyet, görev süresi, medeni durum, kişisel bilgisayara sahip olma, BİT erişim düzeyleri, eğitim düzeyleri, gibi bilgileri içermektedir. Demografik bilgiler, katılımcı popülasyonu içindeki çeşitliliği anlama, araştırma sonuçlarını genelleme ve belirli gruplarda ortaya çıkabilecek özel durumları dikkate alma açısından değerlidir. Katılımcılara ilişkin demografik veriler tablo 3.3.1.’de yer almaktadır.

Tablo 3.3.1. Katılımcıların demografik özelliklerine göre dağılımları (n=235).

Demografik Değişkenler	Grup	f	%
Cinsiyet	Kadın	138	58,7
	Erkek	97	41,3
Medeni durum	Bekar	107	45,5
	Evli	128	54,5
Yaş grubu	20-30	106	45,1
	31-40	91	38,7
	41+	38	16,2
Görev süresi	0-5 yıl	113	48,1
	6-10 yıl	72	30,6
	11+	50	21,3
Kişisel bilgisayara sahip olma	Evet	176	74,9
	Hayır	59	25,1
Eğitim düzeyi	Lisans	197	83,8
	Lisansüstü	38	16,2
	Düşük	41	17,4
Okullarda BİT erişim düzeyi	Orta	109	46,4
	Yüksek	85	36,2

Tablo 3.3.1. incelendiğinde, katılımcı İngilizce öğretmenlerinin çoğunluğunu genç, kısa görev süresine sahip, ağırlıklı olarak lisans mezunu, kişisel bilgisayarı olan öğretmenler oluşturmaktadır. Ayrıca kadın öğretmenlerin, erkek öğretmenlerden sayıca daha yüksek katılım oranına sahip olduğu görülmektedir. Medeni durum açısından evli öğretmenlerin oranı biraz daha yüksekken, yaş dağılımında en yüksek oran 20-30 yaş aralığındadır. Katılımcıların büyük bir kısmı 0-5 yıl görev süresine sahiptir. Katılımcıların çoğunun kişisel bilgisayara sahip olması, teknolojiye erişim imkânlarının genel olarak iyi olduğunu düşündürmektedir.

Ayrıca, öğretmenlerin çalıştıkları okullarda BİT erişim düzeyinin genellikle orta veya yüksek seviyede olması eğitim ortamında teknoloji kullanımının yaygın olduğunu göstermektedir.

3.3.2. Öğretmenler için teknoloji kabul ölçeği

Araştırmada kullanılan ölçeklerden biri, Ursavaş vd. (2014) tarafından geliştirilen ‘Öğretmenler İçin Teknoloji Kabul Ölçeği (Ö-TKÖ)’ dür. Öğretmenlerin bilişim teknolojilerini kabul etme düzeylerini ölçmek için Türkçe ’ye uyarlanmış ölçek 5’li likert tarzında bir ölçme aracıdır, cevap seçenekleri ise “kesinlikle katılmıyorum (1)”, “katılmıyorum (2)”, “ne katılıyorum ne katılmıyorum (3)”, “katılıyorum (4)” ve “kesinlikle katılıyorum (5)” şeklindedir. Ö-TKÖ Davis (1989) tarafından geliştirilen Teknoloji Kabul Modelinin (TKM) Türkçe’ye uyarlanmış versiyonudur (Ursavaş, Şahin, & Mcilroy, 2014). Davis (1989) TKM’yi kullanarak kullanıcıların bilişim teknolojilerini (BT) kabullerini etkileyen faktörleri incelemeyi amaçlamıştır. TKM, Fishbein ve Ajzen’in (1975) sebepli davranış kuramının bir uygulaması olarak geliştirilmiştir ve bireylerin belirli durumlar karşısındaki isteğe bağlı davranışlarını açıklamayı amaçlamaktadır. TKM, sistem kullanımı ve kullanıcı davranışlarını anlamada önemli bir model olarak kabul edilir. Üç farklı örneklem üzerinde (n1=436, n2=440 ve n3=2122) yapılan ölçüm modeli doğrulaması sonucunda ölçekte 37 maddeden oluşan 11 faktör bulunmuştur; Algılanan Kullanışlılık (AK) 4 madde, Algılanan Kullanım Kolaylığı 3 madde, Algılanan Eğlence 4 madde, Kaygı 3 madde, Davranışa Yönelik Niyet 4 madde, Uygunluk 3 madde, Teknolojik Karmaşa 3 madde, Öznel 3 madde, Kolaylaştırıcı Durumlar 3 madde, Kullanıma Yönelik Tutum 4 madde ve Öz-Yeterlik 3 madde. (Ursavaş, Şahin, & Mcilroy, 2014). Ölçek ve alt boyutlar ilgili maddelerin ortalamaları alınarak hesaplanır. Ölçeğin KMO değeri .942, Barlett Testi 14249.59 olarak hesaplanmış ve 0.000 düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Tüm ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı .97’dir. Ölçekte yer alan faktörlere ilişkin Cronbach Alfa katsayısı en düşük 0,798 ile öz-yeterlik faktörü için olurken en yüksek 0,909 ile algılanan eğlence faktörü için olmuştur. Bu çalışmada ise güvenilirlik tekrardan hesaplanmış ve Cronbach Alfa katsayısı tüm ölçek için ,932 olarak bulunmuş olup ölçeğin oldukça güvenilir olduğu söylenebilir.

3.3.3. Öğretmenler için iş performansı ölçeği

Araştırmada Limon ve Nartgün (2020) tarafından geliştirilen Öğretmen İş Performansı Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Öğretmenlerin İş Performansı Düzeyinin Belirlenmesi’ isimli ölçek kullanılmıştır. Ölçek, Koopmans vd. (2013)’nin önerdiği çerçeveye dayanarak tasarlanmıştır. Ölçek, görev performansı için 16, bağlamsal performans için 9 ve uyumsal

performans için 12 maddeden oluşmakta olup toplamda 37 madde içermektedir. Ölçekte ters kodlu madde bulunmamaktadır. Ölçek 5'li likert tarzında bir ölçme aracıdır, cevap seçenekleri ise “kesinlikle katılmıyorum (1)”, “katılmıyorum (2)”, “ne katılıyorum ne katılmıyorum (3)”, “katılıyorum (4)” ve “kesinlikle katılıyorum (5)” şeklindedir. Cronbach alfa güvenilirlik katsayıları, görev performansı için .89, bağlamsal performans için .88, uyumsal performans için .89 ve ölçeğin toplamı için .94'tür. Bu katsayılar, her bir faktör ve genel ölçek için yüksek iç tutarlılığı göstermektedir. Yapılan güvenilirlik ve madde analizleri, ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermiştir. Bu çalışmada ise güvenilirlik tekrardan hesaplanmış ve Cronbach Alfa katsayısı 0,965 olarak bulunmuş olup, ölçeğin oldukça güvenilir olduğu söylenebilir.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmanın veri toplama süreci kapsamında veri toplama aşamasına geçmeden önce ihtiyaç duyulan etik onay için valilikten ve ölçek yazarlarından gerekli izinler alınmıştır. Etik kurul işlemlerinin ardından anket formu gerekli ön bilgilendirmeler yapılarak İngilizce öğretmenlerine ulaştırılmıştır. Etik kurallara uymak ve gerçekçi cevaplar alabilmek amacıyla araştırma sırasında katılımcılara kimlik bilgilerini içeren sorular yöneltilmemiştir. Çalışmaya gönüllü olarak 237 İngilizce öğretmeni katılım sağlamıştır. Eksik ve hatalı yanıtlar içeren veriler silinmiş, toplamda 235 katılımcıya ait veriler çalışmaya dâhil edilmiştir. Herhangi bir çıkar çatışmasının olmadığı bu çalışmada, veri toplama sürecinin başından sonuna kadar araştırmacı tarafından araştırma etiğine uygun bir şekilde davranılmış, veriler etik hususlar gözetilerek toplanmış ve değerlendirilmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Çalışmada, katılımcıların belirli demografik değişkenlere göre ölçek ve alt boyutlarda farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Sürekli değişkenlere ilişkin tanımlayıcı istatistikler, ortalama, standart sapma, minimum ve maksimum değerler olarak sunulurken, kategorik değişkenler için her grubun frekans ve yüzde dağılımları rapor edilmiştir. Sürekli değişkenlerin normal dağılıma uygunluğu, çarpıklık (Skewness) ve basıklık (Kurtosis) katsayıları incelenerek değerlendirilmiştir. Test sonuçlarına bakıldığında ölçek ve tüm alt boyutların normal dağıldığı görülmüş olup parametrik analiz yöntemleri uygulanmıştır. Sürekli değişkenler bakımından bağımsız iki grubu karşılaştırmada bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. Ölçümlerin ikiden fazla gruba göre karşılaştırılmasında ANOVA testi hesaplanmış ve ardından aralarındaki farkın anlamlı bulunduğu grupları belirlemede, Post

Hoc (çoklu karşılaştırma) olarak Duncan testi kullanılmıştır. Sürekli yapıdaki değişkenlerin birbirleriyle olan ilişkilerini belirlemede Pearson korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Ayrıca teknoloji kabulünün iş performansı üzerindeki etkilerini incelemek amacıyla lineer regresyon analizi yapılmıştır. Araştırmada IBM SPSS Vers. 27.0 programı kullanılmış olup hesaplamalarda istatistiksel anlamlılık düzeyi %5 olarak alınmıştır.

BÖLÜM 4

4. BULGULAR

Bu bölümde yapılan analizlerden elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

4.1. Ölçeklere Ait Güvenilirlik Analiz Sonuçları

Araştırmada kullanılan öğretmen teknoloji kabul ölçeğinin güvenilirliğini test etmek amacıyla güvenilirlik analizi uygulanmıştır. Analiz sonuçları aşağıdaki gibidir.

4.1.1. Öğretmen teknoloji kabul ölçeğine ait güvenilirlik analizleri sonuçları

Tablo 4.1.1. Öğretmen teknoloji kabul ölçeğine ait güvenilirlik analizleri sonuçları.

Ölçek ve Alt Boyutları	Cronbach's Alpha
Algılanan kullanılışlılık	,915
Algılanan kullanım kolaylığı	,890
Kullanıma yönelik tutum	,914
Davranışsal niyet	,901
Kolaylaştırıcı durumlar	,844
Algılanan eğlence	,922
Öz yeterlik	,785
Teknolojik karmaşa	,833
Uygunluk	,907
Kaygı	,761
Öznel	,759
Teknoloji kabulü	,932

Tablo 4.1.1. incelendiğinde, ölçek ve alt boyutlarında Cronbach's Alpha katsayıları yüksek bulunmuş olup, bu sonuçlar ölçeğin güvenilirliğini ve içsel tutarlılığını göstermektedir. Sonuçlar, ölçeğin İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabul düzeylerini ve ilgili algılarını güvenilir şekilde ölçebileceğini göstermektedir.

4.1.2. İş performansı ölçeğine ait güvenilirlik analizleri sonuçları

Araştırmada kullanılan öğretmenlerin iş performansı adlı ölçeğin güvenilirliğini test etmek amacıyla güvenilirlik analizi uygulanmıştır. Analiz sonuçları aşağıdaki gibidir.

Tablo 4.1.2. İş performansı ölçeğine ait güvenilirlik analizleri sonuçları.

Ölçek ve Alt Boyutları	Cronbach's Alpha
Görev performansı	,965
Bağlamsal performans	,867
Uyumsal performans	919
İş performansı	,965

Sonuçlar genel olarak tüm alt boyutlardaki yüksek Cronbach's Alpha değerleri, ölçeğin öğretmenlerin görev performansı, bağlamsal performans ve uyumsal performans gibi farklı iş performansı alanlarını güvenilir bir şekilde ölçebileceğini ortaya koymaktadır.

4.2. Çarpıklık Basıklık Analizi

Tablo 4.2. Çarpıklık basıklık analizi sonuçları.

	Skewness	Kurtosis
Teknoloji Kabulü	-,370*	1,047*
İş Performansı	-,906*	1,823*

*: Değerler ± 2 aralığındadır.

Tablo 4.2.'te görüldüğü gibi yapılan normallik testi sonuçlarına bakıldığında, çarpıklık ve basıklık katsayılarının ± 2 aralığında olduğu, dolayısıyla verilerin normal dağıldığı görülmüştür (George, 2011). Dolayısıyla ölçek ve alt boyutlardan elde edilen puanların kategorik değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesinde parametrik testler uygulanmıştır.

4.3. Ölçeklere Yönelik Betimsel İstatistikler

4.3.1. Öğretmen teknoloji kabul ölçeğine yönelik betimsel istatistikler

Tablo 4.3.1. Öğretmen teknoloji kabul ölçeğine yönelik betimsel istatistikler.

Ölçek ve alt boyutları	N	Min	Maks	Ort	Ss
Algılanan kullanılabilirlik	235	2,00	5,00	4,42	0,64
Algılanan kullanım kolaylığı	235	1,00	5,00	4,19	0,75
Kullanıma yönelik tutum	235	1,50	5,00	4,33	0,70
Davranışsal niyet	235	1,75	5,00	4,23	0,67
Kolaylaştırıcı durumlar	235	1,00	5,00	3,86	0,85
Algılanan eğlence	235	1,00	5,00	4,19	0,75
Öz yeterlik	235	1,33	5,00	4,19	0,67
Teknolojik karmaşa	235	1,00	5,00	3,13	1,09
Uygunluk	235	1,00	5,00	4,10	0,84
Kaygı	235	1,33	4,67	3,20	0,59
Öznel	235	1,00	5,00	3,78	0,73
Teknoloji kabulü	235	1,92	5,00	3,94	0,50

Tabloda görüldüğü üzere, anketi cevaplayan öğretmenlerin teknoloji kabul modeline ilişkin en fazla destekledikleri boyut “algılanan kullanılabilirlik”; en az destekledikleri boyut ise “teknolojik karmaşa” olmuştur.

4.3.2. İş performansı ölçeklerine yönelik betimsel istatistikler

Tablo 4.3.2. İş performansı ölçeklerine yönelik betimsel istatistikler.

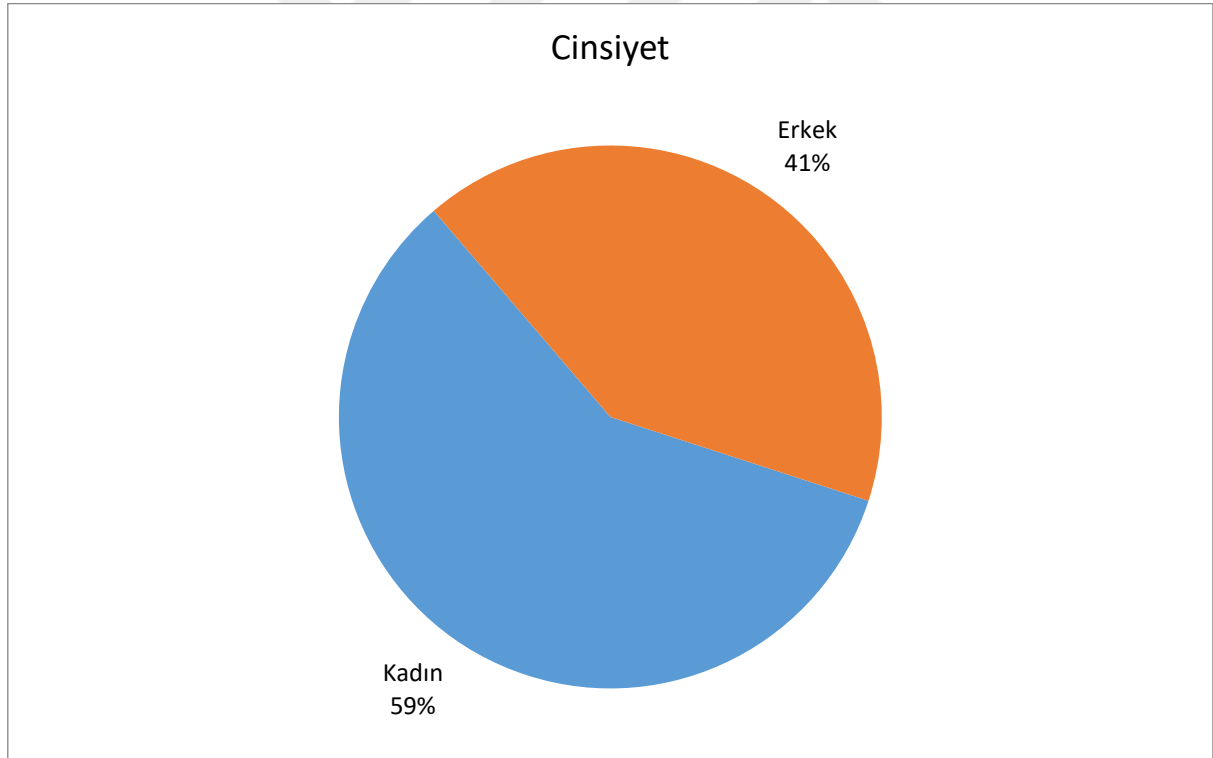
Ölçek ve alt boyutları	N	Min	Maks	Ort	Ss
Görev performansı	235	2,00	5,00	4,37	0,53
Bağlamsal performans	235	2,00	5,00	4,12	0,58
Uyumsal performans	235	2,00	5,00	4,25	0,54
İş performansı	235	2,00	5,00	4,29	0,49

Tabloda görüldüğü üzere, anketi cevaplayan öğretmenlerin iş performansına ilişkin en fazla destekledikleri boyut “görev performansı”; en az destekledikleri boyut ise “bağlamsal performans” olmuştur.

4.4. Demografik Değişkenlerle Ölçekler Arasındaki İlişkinin Test Edilmesi

4.4.1. Cinsiyete göre teknoloji kabulü ve iş performansı arasındaki ilişkinin test edilmesi

Cinsiyete göre teknoloji kabulü ve iş performansı ortalamalarının istatistiksel olarak anlamlı bir fark gösterip göstermediğini belirlemek üzere, bağımsız gruplar t testi yapılmıştır. Test sonuçları aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Şekil 4.4.1. Katılımcıların cinsiyete göre dağılımı

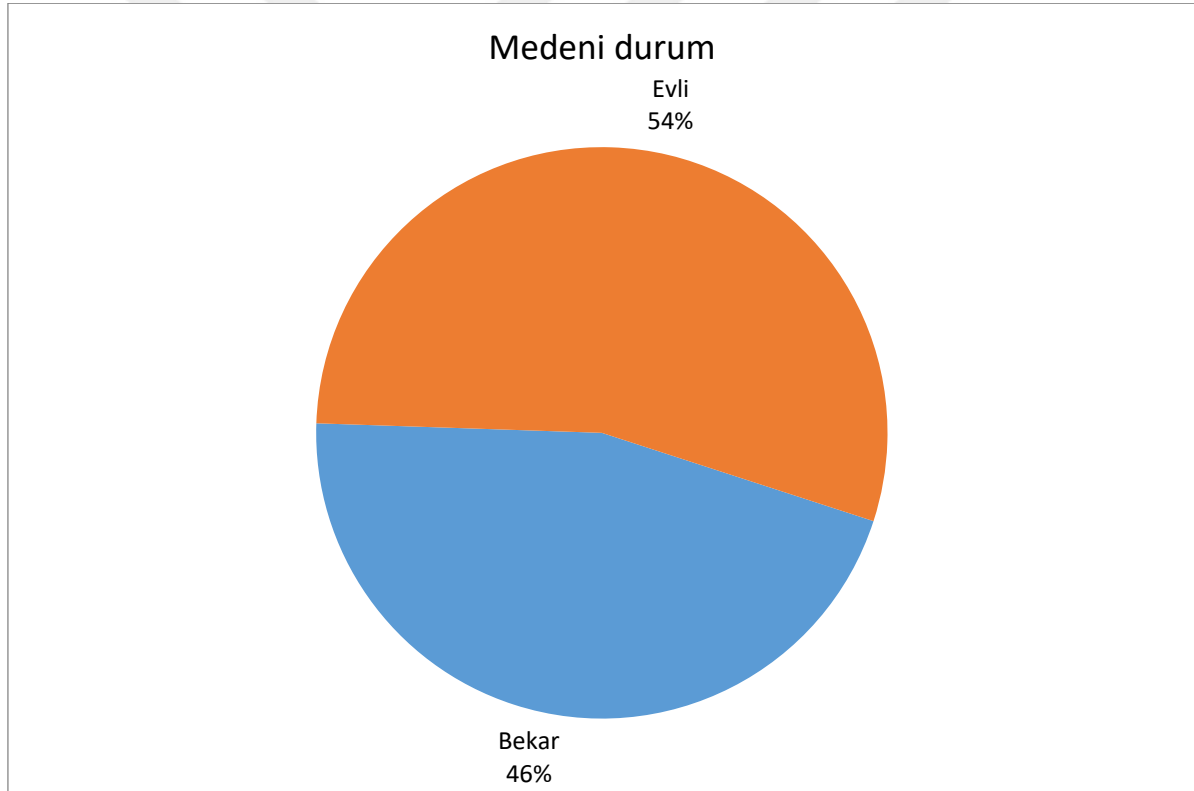
Tablo 4.4.1. Katılımcıların cinsiyetine göre t testi sonuçları.

Değişken	Cinsiyet	N	Ortalama	Standart sapma	t değeri	p değeri
Teknoloji kabulü	Kadın	138	3,87	0,48	-2,472	,014*
	Erkek	97	4,03	0,52		
	Total	235	3,94	0,50		
İş performansı	Kadın	138	4,22	0,52	-2,573	,011*
	Erkek	97	4,39	0,42		
	Total	235	4,29	0,49		

*: $p < ,05$ olup ilgili gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır.

4.4.2. Medeni duruma göre teknoloji kabulü ve iş performansı arasındaki ilişkinin test edilmesi

Medeni duruma göre teknoloji kabulü ve iş performansının fark gösterip göstermediğini belirlemek üzere, bağımsız gruplar t testi uygulanmıştır. Test sonuçları aşağıdaki gibidir.

Şekil 4.4.2. Katılımcıların medeni duruma göre dağılımı

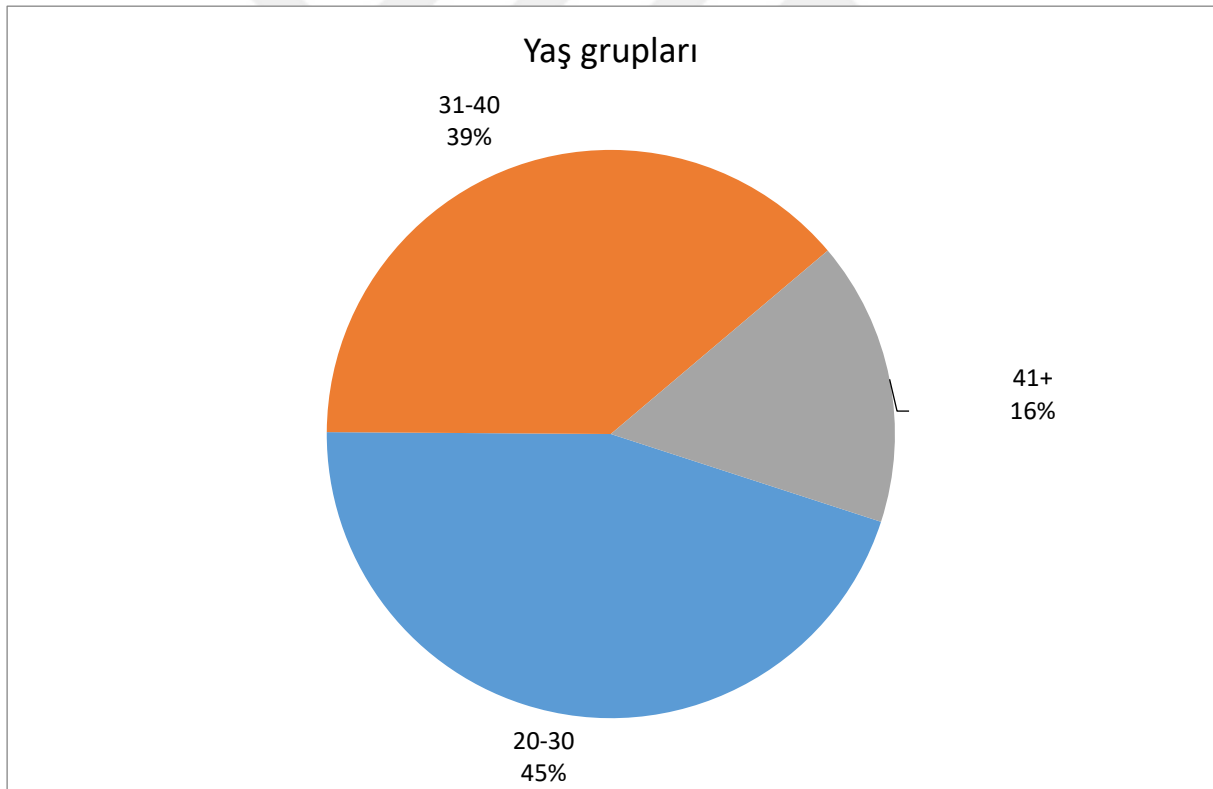
Tablo 4.4.2. Katılımcıların medeni durumuna göre t testi sonuçları.

Değişken	Medeni durum	N	Ortalama	Standart sapma	t değeri	p değeri
Teknoloji kabulü	Bekar	107	3,89	0,52	-1,289	,199
	Evli	128	3,98	0,49		
	Total	235	3,94	0,50		
İş performansı	Bekar	107	4,30	0,47	,268	,789
	Evli	128	4,28	0,51		
	Total	235	4,29	0,49		

Tabloda medeni durumun, öğretmenlerin teknoloji kabulü ve iş performansı üzerindeki etkisi incelenmiştir. Öğretmen teknoloji kabul Ölçeği puanlarında evli öğretmenlerin ortalama puanı (3,98), bekar öğretmenlerin ortalama puanından (3,89) biraz daha yüksektir; ancak, bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir. İş performansı açısından bakıldığında ise bekar öğretmenlerin ortalaması (4,30), evli öğretmenlerin ortalamasına (4,28) çok yakın olup aralarında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Sonuç olarak hem teknoloji kabulü hem de iş performansı açısından medeni durumlar arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir.

4.4.3. Yaş gruplarına göre teknoloji kabulü ve iş performansı arasındaki ilişkinin test edilmesi

Yaş gruplarına göre teknoloji kabulü ve iş performansının fark gösterip göstermediğini belirlemek üzere, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testi uygulanmıştır. Test sonuçları aşağıdaki gibidir.

Şekil 4.4.3. Katılımcıların yaş gruplarına göre dağılımı

Tablo 4.4.3. Katılımcıların yaş gruplarına göre anova testi sonuçları.

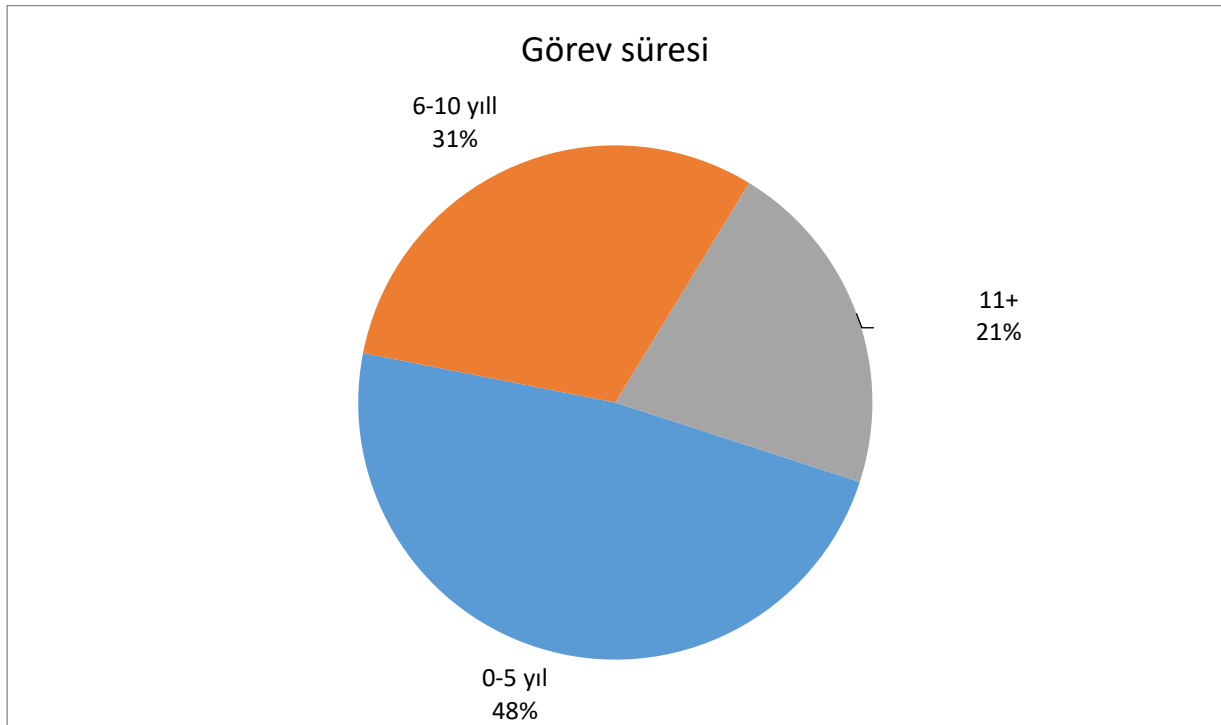
Değişken	Yaş	N	Ortalama	Standart sapma	F	p
Teknoloji kabulü	20-30	106	a4,08	0,46	9,198	,001*
	31-40	91	b3,84	0,52		
	41+	38	b3,76	0,50		
	Total	235	3,94	0,50		
İş performansı	20-30	106	a4,40	0,44	4,756	,009*
	31-40	91	b4,20	0,55		
	41+	38	b4,21	0,42		
	Total	235	4,29	0,49		

*: $p < ,05$ olup ilgili gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır.
a,b,c; Duncan çoklu karşılaştırma test sonuçlarına göre gruplar arası farklılaşmayı gösterir.

Tablo 4.4.3. incelendiğinde örneklem grubunu oluşturan katılımcıların yaşa göre iş performansı ve teknoloji kabul ile ilgili algılarında anlamlı farklılığın olup olmadığını belirleme adına ANOVA Testi uygulanmıştır. Testten elde edilen bulgular incelendiğinde, her iki ölçekte de katılımcıların yaşına göre anlamlı farklılığın olduğu görülmüştür ($p < ,05$). Duncan çoklu karşılaştırma test sonuçlarına bakıldığında, iki ölçekte de 20-30 yaş aralığındaki katılımcıların, diğer katılımcılardan anlamlı düzeyde daha yüksek ortalama puanlara sahip oldukları görülmüştür.

4.4.4. Görev süresine göre teknoloji kabulü ve iş performansı arasındaki ilişkinin test edilmesi

Görev süresine göre teknoloji kabulü ve iş performansının fark gösterip göstermediğini belirlemek üzere, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testi uygulanmıştır. Test sonuçları aşağıdaki gibidir.

Şekil 4.4.4. Görev süresine göre dağılımı

Tablo 4.4.4. Görev süresine göre anova testi sonuçları.

Değişken	Görev Süresi	N	Ortalama	Standart sapma	F	p değeri
Teknoloji kabulü	0-5 yıl	113	a4,07	0,46	12,052	,001*
	6-10 yıl	72	b3,91	0,50		
	11+	50	c3,67	0,52		
	Total	235	3,94	0,50		
İş performansı	0-5 yıl	113	a4,43	0,40	15,134	,001*
	6-10 yıl	72	b4,27	0,46		
	11+	50	c4,00	0,58		
	Total	235	4,29	0,49		

*: $p < ,05$ olup ilgili gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır.

a,b,c,...: Duncan çoklu karşılaştırma test sonuçlarına göre gruplar arası farklılaşmayı gösterir.

Tablo 4.4.4. incelendiğinde örneklem grubunu oluşturan katılımcıların görev süresine göre iş performansı ve teknoloji kabulü ile ilgili algılarında anlamlı farklılığın olup olmadığını belirleme adına ANOVA Testi uygulanmıştır. Testten elde edilen bulgular incelendiğinde, her iki ölçekte de katılımcıların görev süresine göre anlamlı farklılığın olduğu görülmüştür ($p < ,05$). Duncan çoklu karşılaştırma test sonuçlarına bakıldığında, iki ölçekte de görev süresi arttıkça ölçek puan ortalamalarının azaldığı görülmüştür.

4.4.5. Kişisel bilgisayara sahip olma durumuna göre teknoloji kabulü ve iş performansı arasındaki ilişkinin test edilmesi

Kişisel bilgisayara sahip olma durumuna göre teknoloji kabulü ve iş performansının fark gösterip göstermediğini belirlemek üzere, t testi uygulanmıştır. Test sonuçları aşağıdaki gibidir.

Şekil 4.4.5. Kişisel bilgisayara sahip olma durumuna göre dağılımı

Tablo 4.4.5. Kişisel bilgisayara sahip olma durumuna göre t testi sonuçları.

Değişken	Kişisel Bilgisayar	N	Ortalama	Standart sapma	t değeri	p değeri
Teknoloji kabulü	Evet	176	4,02	0,48	4,747	,001*
	Hayır	59	3,68	0,48		
	Total	235	3,94	0,50		
İş performansı	Evet	176	4,39	0,42	5,352	,001*
	Hayır	59	4,01	0,58		
	Total	235	4,29	0,49		

*: $p < ,05$ olup ilgili gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır.

Tablo 4.4.5. incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin kişisel bilgisayarlarının varlığı her iki ölçekte de istatistiksel olarak anlamlı bir fark yaratmıştır.

Öğretmen teknoloji kabulü açısından, kişisel bilgisayara sahip öğretmenlerin ortalama puanı (4,02), kişisel bilgisayara sahip olmayan öğretmenlerin puanından (3,68) anlamlı derecede yüksektir ($t = 4,747$, $p = 0,001$). Sonuç olarak, kişisel bilgisayara sahip öğretmenlerin teknoloji kabul düzeylerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Kişisel bilgisayarı olan öğretmenlerin ortalama iş performansı puanı (4,39), bilgisayara sahip olmayanlara göre (4,01) anlamlı derecede daha yüksektir ve bu sonuca göre, kişisel bilgisayara sahip olmanın iş performansını artırdığı görülmektedir.

4.4.6. Eğitim düzeyine göre teknoloji kabulü ve iş performansı arasındaki ilişkinin test edilmesi

Eğitim düzeyine göre teknoloji kabulü ve iş performansının fark gösterip göstermediğini belirlemek üzere t testi uygulanmıştır. Test sonuçları aşağıdaki gibidir.

Şekil 4.4.6. Katılımcıların eğitim d¼zeylerine g¼re dağılımı

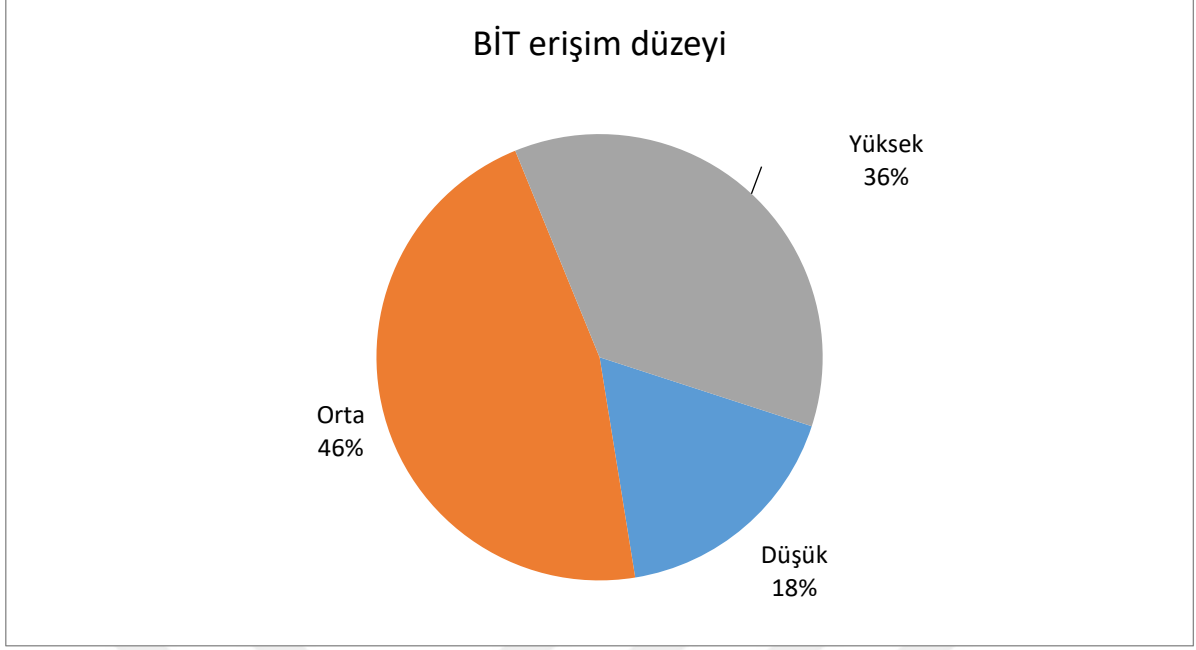
Tablo 4.4.6. Eğitim d¼zeyine g¼re teknoloji kabul¼ ve iş performansı t testi sonuçları.

Değişken	Eğitim D¼zeyi	N	Ortalama	Standart sapma	t değeri	p değeri
Teknoloji kabul¼	Lisans	197	3,93	0,52	-,288	,773
	Lisans¼st¼	38	3,96	0,43		
	Total	235	3,94	0,50		
İŞ performansı	Lisans	197	4,27	0,49	-1,799	,073
	Lisans¼st¼	38	4,42	0,49		
	Total	235	4,29	0,49		

Tablo 4.4.6 ya bakıldığında eğitim d¼zeyine g¼re ¼lek puanları arasında anlamlı farklılık g¼zlenmemiŐtir ($p > ,05$). Elde edilen verilere g¼re, ¼đretmenlerin teknoloji kabul¼ ¼zerinde eğitim d¼zeyinin anlamlı bir etkisine rastlanmamıŐtır. İŞ performansı açısından ise lisans¼st¼ mezunlarının ortalama puanı daha y¼ksek g¼r¼nse de, bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir.

4.4.7. BİT erişim d¼zeyine g¼re teknoloji kabul¼ ve iş performansı arasındaki ilişkinin test edilmesi

BİT Erişim D¼zeyine g¼re teknoloji kabul¼ ve iş performansının fark g¼sterip g¼stermediđini belirlemek ¼zere, tek y¼nl¼ varyans analizi (ANOVA) testi uygulanmıştır. Test sonuçları aşağıdaki gibidir.

Şekil 4.4.7. Katılımcıların BİT erişim düzeylerine göre dağılımı

Tablo 4.4.7. BİT erişim düzeylerine göre anova testi sonuçları.

Değişken	BİT erişim düzeyi	N	Ortalama	Standart sapma	F değeri	p değeri
Teknoloji kabulü	Düşük	41	b3,54	0,55	19,570	,001*
	Orta	109	a3,97	0,45		
	Yüksek	85	a4,09	0,45		
	Total	235	3,94	0,50		
İş performansı	Düşük	41	b3,97	0,59	13,100	,001*
	Orta	109	a4,31	0,45		
	Yüksek	85	a4,42	0,42		
	Total	235	4,29	0,49		

*: $p < ,05$ olup ilgili gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır.
a,b,c, Duncan çoklu karşılaştırma test sonuçlarına göre gruplar arası farklılaşmayı gösterir.

Tablo 4.4.7. incelendiğinde örneklem grubunu oluşturan katılımcıların BİT erişim düzeylerine göre iş performansı ve teknoloji kabulü ile ilgili algılarında anlamlı farklılığın olup olmadığını belirleme adına ANOVA testi uygulanmıştır. Testten elde edilen bulgular incelendiğinde, her iki ölçekte de katılımcıların BİT erişim düzeylerine göre anlamlı farklılığın olduğu görülmüştür ($p < ,05$). Duncan çoklu karşılaştırma test sonuçlarına bakıldığında, BİT'e erişim düzeylerinin düşük olduğunu belirten öğretmenlerin teknoloji kabul ölçüğü ve iş performansı ölçüğünden aldıkları ortalama puanların diğer öğretmenlerinkine göre anlamlı düzeyde daha düşük olduğu görülmüştür.

4.5. Ölçekler Arasındaki İlişki

4.5.1. Korelasyon analizi

İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabulü ve iş performansı arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? Ana problem cümlesini cevaplamak için Pearson korelasyon analizi ve regresyon analizi yapılmıştır.

Öğretmen teknoloji kabul ölçeği ve iş performansı ölçeğinin birbirleriyle olan ilişkilerinin belirlenmesi adına yapılan Pearson korelasyon analizi tablo 4.5.1.'de verilmiştir.

Tablo incelendiğinde, teknoloji kabulü ve kullanımıyla ilgili çeşitli değişkenler arasında anlamlı ve güçlü ilişkiler olduğu görülmektedir. Özellikle Çalışmada kullanılan iki temel ölçek olan TKM ve İş performansı ölçekleri arasındaki Pearson korelasyon katsayısı 0,534 olarak bulunmuştur.

Tablo 4.5.1. Korelasyon analizi sonuçları.

	Algılanan kullanılabilirlik	Algılanan kullanım kolaylığı	Kullanıma yönelik tutum	Davranışsal niyet	Kolaylaştırıcı durum	Algılanan eğlence	Öz yeterlik	Teknolojik karmaşa	Uyum	Kaygı	Öznel	Teknoloji kabulü	Görev performansı	Bağlamsal performans	Uyumsal performans
AK	0.568*														
K															
KY	0.796*	0.619*													
T															
DN	0.770*	0.614*	0.848*												
KD	0.334*	0.416*	0.339*	0.320*											
AE	0.702*	0.622*	0.772*	0.766*	0.433*										
ÖY	0.653*	0.644*	0.660*	0.669*	0.521*	0.748*									
TK	0.014	-0.066	-0.012	-0.057	-0.093	-0.055	-0.016								
U	0.574*	0.436*	0.610*	0.670*	0.240*	0.613*	0.553*	-0.049							
K	0.005	0.044	0.044	0.029	-0.008	0.072	0.099	0.456*	0,120						
Ö	0.445*	0.377*	0.470*	0.557*	0.245*	0.456*	0.500*	-0.084	0.579*	0,016					
TK	0.780*	0.698*	0.818*	0.844*	0.543*	0.830*	0.776*	-0.337*	0.706*	-0.173*	0,639*				
M															
GP	0.386*	0.381*	0.377*	0.410*	0.225*	0.426*	0.535*	0.040	0.498*	0.171*	0.407*	0,445*			
BP	0.299*	0.369*	0.309*	0.342*	0.322*	0.398*	0.458*	-0.034	0.354*	0.104	0.319*	0.409*	0,665*		
UP	0.385*	0.364*	0.399*	0.445*	0.279*	0.497*	0.513*	-0.024	0.385*	0.043	0.401*	0.480*	0.663*	0,601*	
İP	0.424*	0.435*	0.435*	0.480*	0.302*	0.526*	0.590*	-0.008	0.499*	0.105	0.459*	0.534*	0.870*	0.833*	0.878*

*:p < 0.01

Tablo 4.5.1. teknoloji kabulü ve kullanımıyla ilgili çeşitli değişkenler arasında anlamlı ve güçlü ilişkiler olduğunu göstermektedir. Özellikle çalışmada kullanılan iki temel ölçek olan TKM ve İş performansı ölçekleri arasındaki Pearson korelasyon katsayısı 0,534 olarak bulunmuştur.

4.5.2. Regresyon analizi

Tablo 4.5.1. Regresyon analizi sonuçları.

Değişken	B	Std. Hata	(β)	t	p	R	R ²	P
İP	2,249	0,214		10,515	0,001*	0,534	0,285	0,001*
Ö-TKM	0,519	0,054	0,534	9,631	0,001*			

*: p<.05

Bağımlı Değişken: İş performansı

Bağımsız Değişken: Öğretmen teknoloji kabul modeli

R² değeri: 0,285 (bağımsız değişkenin iş performansı varyansını açıklama oranı)

Tablo 4.5.2. incelendiğinde, Öğretmen Teknoloji Kabul Modeli (Ö-TKM) değişkeninin iş performansı üzerindeki etkisinin pozitif ve anlamlı olduğu görülmektedir. R² değeri, modelin iş performansının varyansının yaklaşık %29'unu açıkladığını ve bu nedenle modelin orta düzeyde açıklayıcılığa sahip olduğunu gösterir. Regresyon analizi sonucuna göre İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabulünün iş performansı üzerindeki etkisinin pozitif ve anlamlı olduğu görülmektedir. R² değeri, modelin iş performansının varyansının yaklaşık %29'unu açıkladığını ve bu nedenle modelin orta düzeyde açıklayıcılığa sahip olduğunu gösterir. Bu, Ö-TKM' deki değişikliklerin iş performansını anlamlı bir şekilde etkilediğini ortaya koymaktadır. Katılımcı öğretmenler arasında teknoloji kabulü ile iş performansı ($r = 0.543$, $p < 0.01$) arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki bulunmuştur yani teknoloji kabulü düzeyindeki artış iş performansının artışına yol açmaktadır. Regresyon katsayılarına göre, teknoloji kabulündeki her bir birimlik artış iş performansında yaklaşık 0.534 birim artışa neden olmakta ve bu etkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu doğrulanmaktadır ($p < .05$). Bu bulgulardan yola çıkarak Teknoloji kabulünün iş performansını öngörmede güçlü bir belirleyici olduğunu ve regresyon modelinin genel olarak iyi bir uyum sağladığını, ayrıca teknoloji kabulünün iş performansı üzerinde anlamlı bir yordayıcı olduğunu söyleyebiliriz.

BÖLÜM 5

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma

Bu araştırma, İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabullerinin iş performansları üzerindeki etkilerini ve demografik değişkenlerin bu etkilerdeki rolünü anlamak açısından önemli bilgiler sunmakta olup literatüre katkıda bulunmayı amaçlamıştır. Teknolojinin insanların ve kurumların günlük rutinlerine giderek daha fazla dâhil edilmesi, özellikle dil eğitiminde teknolojinin yoğun kullanımını düşündüğümüzde, İngilizce öğretmenlerinin iş performansına etkisi incelenmesi gereken bir alan olarak önümüze çıkmaktadır. Nitekim iş performansının, öğretmenlerin kullandıkları öğretim yöntemleri ile ilişkili olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla dijital materyallerin dâhil edildiği bir öğretim yönteminin, öğretmenlerin iş performansını artırması beklenir.

Araştırmada öncelikle, katılımcı İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabulü ve iş performansına yönelik tutumları belirlenmiş ve daha sonra bu iki değişken arasındaki ilişki incelenmiştir. Ayrıca katılımcıların, yaş, cinsiyet, görev süresi, eğitim düzeyi, kişisel bilgisayar sahipliği, BİT erişim düzeyi, medeni durum gibi demografik özelliklerinin de teknoloji kabul ve iş performansı üzerindeki etkisi incelenmiştir.

Araştırmanın odak noktasının İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabulü iş performansı üzerine yoğunlaşması sebebi ile başka branşlarla karşılaştırma yapılmamıştır. Bu sınırlamanın çalışmanın genellenebilirliği üzerinde etkisi olmakla birlikte, dil öğretiminde dijital araçların kullanımının oldukça yaygın olması (Taş, Uğurlu 2019), bu branşın diğer branşlardan farklılaşmasına neden olmaktadır. Ancak, teknoloji kabulü ve iş performansı arasındaki ilişkinin daha kapsamlı bir şekilde incelenmesine olanak tanınması sebebi ile ileride yapılacak araştırmaların diğer branş öğretmenlerini de kapsamaları tavsiye edilir. Çalışma bulgularının başka branşlarla karşılaştırılamayacağı açık olmakla birlikte, İngilizce öğretmenlerine odaklanmanın gerekçesi, dil eğitiminde teknolojinin yoğun olarak kullanılmasından ileri gelmektedir. Bu durum, çalışmanın özgün katkısını oluşturmakta ve bu sınırlamanın doğal bir sonucu olarak kabul edilmektedir.

Çalışmada teknoloji kabulü ile iş performansı arasındaki ilişkiyi ölçmek için ilişkisel araştırma yöntemi tercih edilmiştir. ‘İlişkisel çalışmalar en az iki değişken arasındaki ilişki düzeylerinin araştırıldığı çalışmalardır’ (Karadağ, 2010). Anketler aracılığıyla veri toplanmış

ve istatistiksel analizler kullanılarak sonuçlar elde edilmiştir. Ancak, ileride yapılacak çalışmalarda nitel yöntemlerle desteklenmiş bir karma araştırma yaklaşımı, öğretmenlerin teknolojiye yaklaşımı ve bu yaklaşımın iş performanslarına etkisi hakkında daha detaylı veriler sağlayabilir. Örneğin mülakatların ve gözlemlerin de dâhil edildiği bir araştırma daha kapsamlı sonuçlar verebilir. Özellikle farklı coğrafi bölgelerde veya farklı öğretmen grupları üzerinde yapılacak çalışmalar, bulguların kıyaslanması açısından da önemli olacaktır.

Çalışmanın güvenilirliği, Cronbach alfa katsayısı ile değerlendirilmiştir. Sonuçlara göre güvenilirlik katsayısı Ö-TKM ölçeğinde 0.932 İş performansı ölçeğinde 0,965 olarak bulunmuştur. Yüksek güvenilirlik katsayısı güvenilir olduğunu kanıtlamıştır. Buna ek olarak ölçeklerin alt boyutları da, yapılan analizler sonucunda yeterli ve tatmin edici düzeyde güvenilirlik değerleri sergilemiştir. Bu bulgular, araştırma yönteminin güvenilirliğini sağlamakta olup ileride yapılacak çalışmalara da bir kaynak oluşturmaktadır.

Araştırmamızdaki örneklem büyüklüğü, Van ilinde görev yapan 235 İngilizce öğretmenleriyle sınırlıdır. Örneklem büyüklüğü, çalışmanın güvenilirliği ve geçerliliği açısından önemlidir. Yeterli bir örneklem büyüklüğü, istatistiksel analizlerin anlamlı sonuçlar üretmesini sağlar. Mevcut örneklem, belirli bir bağlam için yeterli olabilir, ancak ileride yapılacak çalışmaların farklı coğrafi bölgelerdeki öğretmenleri de kapsayacak şekilde genişletilmesi uygun olabilir. Bunun yanı sıra, katılımcıların sosyo-ekonomik ve mesleki deneyim çeşitliliği artırılarak sonuçların farklı bağlamlarda da geçerliliği sağlanabilir.

5.2. Sonuç

Bu bölüm, çalışmanın genel bir değerlendirmesiyle başlamakta olup ilgili literatür göz önünde bulundurularak İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabul seviyelerinin iş performansı açısından sonuçlarının tartışılmasıyla sonlanacaktır. Ardından uygulayıcılar ve araştırmacılar için öneriler verilecektir. İlişkisel yöntem yaklaşımıyla yürütülen çalışmada, Van ilindeki İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabul seviyeleri ile iş performanslarının incelenmesine ve birbirleriyle olan ilişkilerine odaklanmıştır. İlişkisel tarama modeli, iki veya daha fazla değişken arasındaki mevcut ya da varsayılan ilişki düzeylerini belirlemeyi amaçlar ve bu değişkenlerin birbirleri üzerindeki etkilerini ve değişimlerini eşzamanlı olarak incelemeye olanak tanır (Bekman, 2022). Araştırmada İngilizce öğretmenlerinin cinsiyet, yaş görev süresi, eğitim düzeyi, medeni durum, BİT erişim kolaylığı ve kişisel bilgisayar sahipliği açısından teknoloji kabul düzeylerinde ve iş performanslarında anlamlı bir farklılığın olup olmadığı araştırılmıştır.

Teknoloji kabulü ve iş performansı ölçekleri incelendiğinde, her iki ölçeğin de İngilizce öğretmenleri tarafından olumlu değerlendirildiği görülmektedir. Bu durum öğretmenlerin teknoloji kabulüne yönelik olumlu tutumlarının olduğu, teknolojiyle etkileşim kurmanın öğretmenler için kolay ve kabul edilebilir olduğu anlamına gelmektedir. İş performansı ölçeğinin de teknoloji kabulünde olduğu gibi yüksek puanlandığı, bu nedenle katılımcıların iş performanslarını da oldukça olumlu bir şekilde değerlendirdikleri araştırmanın sonucuna yansımıştır.

Her iki ölçekte de ortalamaların yüksek olması, teknoloji kabulü ve iş performansı ile ilgili İngilizce öğretmenlerinin olumlu tutuma sahip olduğu anlamına gelmektedir. Bu sonuçlar, katılımcı İngilizce öğretmenleri tarafından teknolojinin kolay ve sorunsuz kabul edildiğini ve kendilerini işlerinde başarılı hissettikleri anlamına gelmektedir. Ayrıca bu sonuçlar, hem teknoloji kullanımının hem de iş performansının birbirine olumlu etki edebileceğini ve teknoloji kabulünün öğretmenlerin iş performanslarını artırabileceğini düşündürmektedir.

Testten elde edilen bulgular incelendiğinde, teknoloji kabulünde erkek katılımcıların lehine bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bu farklılığın oluşmasında, sosyal ve kültürel faktörler etkili olmuş olabilir. Benzer şekilde Tunç, Bozkurt ve Gürbüz (2018) tarafından gerçekleştirilen çalışmada katılımcıların cinsiyeti ile BİT kullanım sıklığı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuş, erkeklerin kullanım sıklığı ortalaması yüksek ve sapması düşük bulunmuştur. Ayaz vd. (2019) yürüttükleri çalışmada cinsiyet değişkeninin teknolojiyi kabul etme niyetini belirlemede bazı durumlarda önemli bir faktör olduğu ancak cinsiyet farklılıklarının belirgin bir etkisinin görülmediği durumlar da olduğunu tespit etmişlerdir. Bu bulgular teknolojiyi kabul sürecinde cinsiyetin etkisinin değişkenlik gösterebileceğini ortaya koymaktadır. Öğretmen adayları ile yapılan bir başka çalışmada İşçitürk (2012) BİT kullanımının cinsiyete göre farklılaşmadığını sonucuna ulaşmıştır. Pekdemir ve Yağmur (2023) öğretmenlerin bilişim teknolojileri öz yeterliliklerinin cinsiyet bakımından inceledikleri çalışmada, yaptıkları analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin bilişim teknolojileri öz yeterlilikleri puanının cinsiyet bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Sonuç olarak, erkeklerin kadınlara göre daha yüksek teknoloji kabul algısına sahip olduğu, dolayısıyla cinsiyetin bu algıyı etkileyebileceği tespit edilmiştir.

Yapılan analiz sonuçlarına göre katılımcı İngilizce öğretmenlerin iş performansı puanının cinsiyet bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

İş performansı açısından, erkek öğretmenlerin, kadın öğretmenlere göre daha yüksek puan alması, cinsiyetin iş performansı algısında da farklılık yarattığını göstermektedir. Literatürü incelediğimizde kişilik özellikleri ve iş performansı arasındaki ilişkinin incelenmek için yürüttüğü çalışmada Yelboğa (2006) cinsiyet ve iş performansı arasında pozitif yönde ilişki bulmuştur, buna karşın iş performansının cinsiyete göre farklılaşmadığını tespit eden araştırmalar da (Büyükgöze & Özdemir 2017) vardır. İzki (2019) öğretmenlerin iş-performans algılarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediğini tespit etmiştir. Özbek (2022) kadın öğretmenlerin iş performanslarının, erkek öğretmenlerin iş performanslarından daha yüksek olduğunu tespit etmiştir. Farklı zaman dilimlerinde ve çeşitli örneklem gruplarıyla yürütülen çalışmalar, elde edilen sonuçların farklılaşmasına yol açabilmektedir.

Yapılan araştırma sonucunda, İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabulü ve iş performansı algılarında yaş gruplarına göre anlamlı farklılığın olduğu görülmüştür. Teknoloji Kabulü açısından bakıldığında, 20-30 yaş grubundaki öğretmenlerin diğer yaş gruplarına göre anlamlı derecede daha yüksek puan aldıkları görülmektedir. Sonuçlar bize genç öğretmenlerin teknoloji kabul düzeylerinin, diğer yaş gruplarındaki öğretmenlere göre daha yüksek olduğunu göstermektedir. 31-40 ve 41+ yaş gruplarının puan ortalamaları ise birbirine oldukça yakındır ancak genç yaş grubundan daha düşüktür. İş performansı açısından ise benzer şekilde, 20-30 yaş grubundaki İngilizce öğretmenlerinin ortalama puanı 31-40 ve 41+ yaş gruplarına göre daha yüksek bulunmuştur.

Benzer şekilde görev süresi boyutunda da anlamlı farklılıklara rastlanmıştır. Görev süresi kısa olan İngilizce öğretmenlerinin, hem teknoloji kabulü hem de iş performansı boyutlarında, daha uzun görev süresine sahip meslektaşlarına kıyasla anlamlı ölçüde daha yüksek puanlar elde ettikleri belirlenmiştir. Özellikle 0-5 yıl arası deneyime sahip öğretmenlerin hem teknoloji kabulü hem de iş performansı bakımından daha yüksek puanlar aldığı gözlemlenmiştir. Görev süresi arttıkça öğretmenlerin teknoloji kabul ve iş performansı düzeylerinde düşüş olduğu tespit edilmiştir.

Analiz sonuçlarına göre, yaş ve görev süresi arttıkça öğretmenlerin teknoloji kabul ve iş performansı düzeylerinin düştüğü, özellikle 20-30 yaş grubunun, teknoloji kabulü ve iş performansı algılarının daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin medeni durumlarına göre teknoloji kabullerinin ve iş performanslarının istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip

göstermediğini belirlemek üzere, bağımsız gruplar t testi uygulanmıştır. Test sonuçlarına göre medeni duruma göre teknoloji kabulü ve iş performansı değişkenlerinin hiçbirinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Bu bulgu, öğretmenlerin medeni durumlarının, teknolojiye yönelik kabul düzeylerini veya iş performanslarını etkileyen bir faktör olmadığını göstermektedir. Yani, evli veya bekâr olmanın, öğretmenlerin teknoloji kullanımını ve iş performansını belirgin bir şekilde etkilemediği söylenebilir.

Kişisel bilgisayara sahip olan İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabul düzeylerinin ve iş performanslarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Kişisel bilgisayara sahip olmak öğretmenlerin derse hazırlık süreçlerinde daha fazla dijital araç kullanmalarını kolaylaştırabileceği gibi, ders materyallerini ders dışı bir zamanda da hazırlamalarına ve sınıf içi etkinliklerini çeşitlendirmelerine imkân tanıyabilir (Teel, 2003). Araştırmanın ortaya koymuş olduğu bu sonuç, kişisel bilgisayarı olan İngilizce öğretmenlerinin hem teknoloji kabul düzeylerinin hem de iş performanslarının bu durumdan olumlu etkilendiğini göstermiştir.

İngilizce öğretmenlerinin eğitim düzeyine göre teknoloji kabulü ve iş performansı algılarında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Test sonuçlarına göre lisans veya lisansüstü mezunu olmak teknoloji kabulü ve iş performansı değişkenlerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yaratmamıştır. Bu bulgu, katılımcı İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabulü ve iş performansı algılarında, eğitim düzeylerinin belirleyici bir faktör olmadığını göstermektedir.

BİT (Bilgi İletişim Teknolojileri) erişimi yüksek olan okullarda çalışan İngilizce öğretmenlerinin, erişimi düşük olan okullardaki öğretmenlere kıyasla, teknoloji kabullerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin teknolojiye erişimlerinin teknolojiye yönelik tutumlarını olumlu etkilediği yani yüksek erişimi olanların daha kolay adapte olduklarını ve teknolojiyi daha çok benimsedikleri görülmektedir.

BİT erişimi yüksek olan okullarda çalışan İngilizce öğretmenlerinin iş performansı ortalamalarında da anlamlı bir farklılık gözlenmektedir. Yüksek BİT erişimi olan okullardaki öğretmenler düşük BİT erişimi olan okullardaki meslektaşlarına kıyasla daha yüksek iş performansı algısına sahiptirler.

Araştırmanın bulguları ışığında, İngilizce öğretmenlerinin çalıştıkları okullardaki BİT erişim seviyesinin teknoloji kabullerini ve iş performanslarını olumlu yönde etkilediği

söylenbilir. Bu durum, eğitim kurumlarında BİT erişiminin artırılmasının öğretmenlerin mesleki performansına katkı sağlayabileceğine işaret etmektedir.

Çalışmada, ölçekler arasındaki ilişki hakkında daha ayrıntılı bilgiler elde etmek için Pearson korelasyon analizi uygulanmıştır. Analiz sonuçları, teknoloji kabulü ve iş performansı ölçeğindeki faktörler arasında anlamlı korelasyonlar ortaya koymuştur. Bu durum, ölçekler ve alt boyutlar arasında bir ilişki olduğunu göstererek, teknoloji kabulü yüksek İngilizce öğretmenlerinin daha yüksek iş performansı sergileme eğiliminde olduğunu ortaya koymuştur.

Regresyon analizi sonucuna göre İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabulünün iş performansı üzerindeki etkisinin pozitif ve anlamlı olduğu görülmektedir. Bu bulgulardan yola çıkarak Teknoloji kabulünün iş performansını öngörmeye güçlü bir belirleyici olduğu ayrıca teknoloji kabulünün iş performansı üzerinde anlamlı bir yordayıcı olduğu söylenebilir.

Bu bulgular ışığında, İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabulünün iş performansları üzerinde pozitif yönde anlamlı bir etkisi olduğu, İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kabulünün arttıkça iş performanslarının da arttığı söylenebilir. Araştırmanın ortaya koymuş olduğu bu sonuç yurt içi ve yurt dışında yapılan çalışmalarla genel olarak paralellik göstermektedir. Literatürde yapılan benzer çalışmalara (Yaman, 2016; Kara 2022; Pelit & Bilen 2024; Yiğiter 2019; Adak & Koç 2022) bakıldığında, teknoloji kabulünün iş performansını belirleyen unsurlardan biri olduğu anlaşılmaktadır. Bangun vd. (2019) yaptıkları çalışmada, teknolojiye karşı olumlu tutumun iş tatminini yükselttiğini ve dolaylı olarak öğretmenlerin iş performansının da yükseldiğini tespit etmiştir. Masias-Fernandez (2023) üniversite öğretmenlerine yönelik yaptığı çalışmada, dijital okuryazarlığın iş performansına olumlu etki yarattığını keşfetmiştir. Yapılan çalışmalar incelendiğinde, mevcut çalışmayı destekler nitelikte sonuçların çıktığı görülmektedir.

Bu çalışmada, katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yaş, cinsiyet, görev süresi, eğitim düzeyi, kişisel bilgisayar sahipliği, BİT erişim düzeyi, medeni durum gibi demografik değişkenlerin, teknoloji kabul ve iş performansı üzerindeki etkisi incelenmiştir. Çalışma sonuçlarına göre, yaş, görev süresi, kişisel bilgisayara sahip olma değişkenleri arasında tespit edilen anlamlı farklılıklar ileride yapılacak araştırmalara fikir vermesi açısından önemli bulgulardır. Ayrıca İngilizce öğretmenlerinin okullarda BİT erişim düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar bulunmuştur. Bu durum, okullara sağlanacak BİT

materyalleri ve cihazlarının İngilizce öğretmenlerin iş performansını etkilediğini dolayısıyla önem atfedilmesi gereken konular olduğunu ortaya koymaktadır.

5.3. Öneriler

Araştırmacılar için öneriler

- Bu araştırma, Van ilinde eğitim veren İngilizce öğretmenleri üzerine gerçekleştirilmiştir. Ülke genelinde bir genellemenin yapılabilmesi için araştırma kapsamının genişletilmesi gerekmektedir.
- Özellikle farklı coğrafi bölgelerde veya farklı öğretmen grupları üzerinde yapılacak çalışmalar, bulguların daha geniş ölçekte geçerliliği açısından önemli olabilir.
- Nitel ve nicel yöntemlerin bir arada kullanıldığı karma yöntemlerin uygulanması, çalışmanın bulgularını daha zenginleştirebilir ve sonuçların geçerliliğini artırabilir.
- Sosyo-ekonomik ve kültürel faktörlerin öğretmenlerin teknolojiye yaklaşımını etkileyebileceği göz önünde bulundurulmalıdır ve ileride yapılacak çalışmalarda daha geniş örneklerle ulaşılarak yapılacak çalışmaların genellenebilirliğinin daha yüksek tutulması tavsiye edilir.
- İleride yapılacak çalışmalara diğer branşlarda dahil edilerek benzer araştırmalar yapılabilir. Böylece, farklı branşlardaki öğretmenler arasında teknoloji kabulü ve iş performansı açısından karşılaştırmalı analizler yapılabilir.

Uygulayıcılar için öneriler

- Çalışmamızın sonuçları, İngilizce öğretmenlerinin teknoloji kullanımına yönelik olumlu bir tutum geliştirdiklerinde, iş performanslarının da artacağına dair bulgular sunmaktadır.
- Öğretmenlerin teknoloji kullanma becerilerini geliştirilmesi, eğitimde teknolojinin daha etkili bir şekilde kullanılmasına olanak tanıyacaktır.
- Öğretmenlerin teknolojiyi etkili bir şekilde kullanabilmeleri için gerekli eğitimlerin verilmesi gerekmektedir.
- Öğretmenlerin dijital okuryazarlık becerilerinin geliştirilmesi gerekmekte ve bu doğrultuda, öğretmenlere yönelik atölye çalışmaları, hizmet içi eğitim programları ve teknoloji kullanımıyla ilgili kaynakların sunulması önerilmektedir.
- Eğitim yöneticilerinin dijital materyal kullanımını teşvik eden politikalar geliştirmeleri gerekmektedir.

KAYNAKLAR

- Abel, V. R., Tondeur, J., & Sang, G. (2022). Teacher perceptions about ICT integration into classroom instruction. *Education Sciences*, 12(9), 609.
- Abubakar, H., & Salmanu, Y. (2018). Impact of internet technology usage on job performance of senior secondary school teachers in Kaduna state Nigeria. *International Journal of Curriculum and Instruction*, 152-167.
- Adak, M. M., & Koç, M. (2022). Covid-19 pandemi döneminde uygulanan uzaktan eğitim sürecinde bilişim teknolojileri öğretmenlerinin deneyimlerinin incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 8(1), 30-45.
- Adıgüzel, A., & Adıgüzel, N. (2022). Koronavirüs sonrası eğitim uygulamaları: öngörüler, alternatifler. *Social Mentality And Researcher Thinkers Journal (Smart Journal)*, 6(32), 962-973.
- Afshar, H. S., & Doosti, M. (2016). Investigating the impact of job satisfaction/dissatisfaction on Iranian English teachers' job performance. *Iranian Journal of Language Teaching Research*, 97-115.
- Akça, Y., & Özer, G. (2012). Teknoloji kabul modeli'nin kurumsal kaynak planlaması uygulamalarında kullanılması (The use of technology acceptance model in enterprise resource planning implementations). *Business and Economics Research Journal*, 3(2), 79-96.
- Akesson, M. K., Saveman, B., & Nilsson, G. (2006). Health care consumers' experiences of information communication technology—A summary of literature. *International Journal Of Medical Informatics*, 633-645.

- Akgün, F. (2019). Öğretim elemanlarının bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik kabulleri ve teknostres algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 9(2), 40-66.
- Aktürk, A. O., & Delen, A. (2020). Öğretmenlerin teknoloji kabul düzeyleri ile öz-yeterlik inançları arasındaki ilişki. *Bilim Eğitim Sanat ve Teknoloji Dergisi*, 4(2), 67-80.
- Al-Anezi, Y. H., & Alajmi, S. M. (2021). Factors that influence English teachers' acceptance and use of e-learning technologies. *International Education Studies*, 14(9), 15-27.
- Amutha, D. (2020). The role and impact of ICT in improving the quality of education. Available at SSRN 3585228.
- Andoh, B. C. (2012). Factors influencing teachers' adoption and integration of information and communication technology into teaching; A review of the literature. *International Journal of Education and Development using Information and Communication Technology*, 8(1), 136-155.
- Asandaş, N., & Hacıcafareoğlu, S. (2021). Koronavirüs (Covid-19) döneminde uzaktan eğitim süreci. *Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(7), 213-223.
- Avcu, D. Ü., & Gökdaş, İ. (2012). İlköğretim ikinci kademe öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin kabul ve kullanım niyetleri. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(1), 42-59.
- Aytekin, N. (2007). Bilgi iletişim teknolojileri ve örgütsel iletişim. *İletişim Fakültesi Dergisi*(28), 7-18.
- Bağcı, Z. (2014). Çalışanların iş doyumunun görev ve bağlamsal performansları üzerinde etkisi. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 50-62.
- Baluyos, G., Rivera, H., & Baluyos, E. (2019). teachers' job satisfaction and work performance. *Open Journal of Social Sciences*, 206-221.

- Bangun, Y. R., Pritasari, A., Widjaja, F. B., Wirawan, C., Wisesa, A., & Ginting, H. (2021). Role of happiness: mediating digital technology and job performance among lecturers. *Frontiers in Psychology*, 12, 593155.
- Başal, A. (2015). English language teachers and technology education/ingilizce öğretmenleri ve teknoloji eğitimi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 11(4), 1496-1511.
- Baylor, A. L., & Ritchie, D. (2002). What factors facilitate teacher skill, teacher morale, and perceived student learning in technology-using classrooms?. *Computers & education*, 39(4), 395-414.
- Bayrakçı, M. (2007). Sosyal öğrenme kuramı ve eğitimde uygulanması. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 198-211.
- Bekman, M. (2022). Halkla ilişkiler uygulamalarında nicel araştırma yöntemi; ilişkiisel tarama modeli. *Meriç Uluslararası Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 238-258.
- Bellman, S., & Murray, B. K. (2018). Feedback, task performance, and interface preferences. *European Journal Of Information Systems*, 654-669.
- Bindu, C. N. (2016). Impact of ICT on teaching and learning: A literature review. *International Journal of Management and Commerce Innovations*, 4(1), 24-31.
- Borman, W. C., & Motowidlo, S. J. (1997). Task performance and contextual performance; The meaning for personnel selection research. *Human performance*, 99-109.
- Budhathoki, J. K. (2021). Teachers' satisfaction: Implications for job performance. *Interdisciplinary Research in Education*, 6(2), 79-88.
- Buhalis, D., & O'Connor, P. (2015). Information communication technology revolutionizing tourism. *Tourism recreation research*, 3, 7-16.
- Büyükaslan, A. (2007). Yabancı dil Türkçenin öğretilmesinde yeni yöntemler: Bilişim uygulamaları, çözüm önerileri. *Department D" etudes Turques Turcologue u-strasbourg, Strasbourg*, 30(05), 2015.

- Campbell, J. P., & Wiernik, B. M. (2015). The modeling and assessment of work performance. *The Annual Review of Organizational Psychology and Organizational Behavior*, 47-74.
- Chan, C., & Holosko, J. M. (2015). A review of information and communication technology enhanced social work interventions. *Research on Social Work Practice*, 1-13.
- Coleman, V. I., & Borman, W. C. (2000). Investigating the underlying structure of the citizenship performance domain. *Human Resource Management Review*, 25-44.
- Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2018). *Research Design - Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. Sage publications.
- Çelik, G., & İnce, M. (2020). Örgütsel bağlılık ve iş tatmininin iş performansı üzerine etkisi. *Ankara; İksad Publishing House*.
- Ergün, M., Oral, B., & Yazar, T. (2018). Öğretmen Yetiştirme Sistemimiz. Gömleksiz M. ve Kan, A.(2005). Türkiye eğitim sistemini etkileyen eğitim felsefesi akımları, XIV. *Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, 28-30.
- Dalbudak, K., & Özgenel, M. (2022). Okul etkililiği, okul imajı, öğretmenlerin performansı ve öğrencilerin akademik başarıları arasındaki ilişkiler örüntüsü. *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 1-15.
- Darling-Hammond, L. (2000). Teacher quality and student achievement. *Education Policy Analysis Archives*, 8, 1-1.
- Das, K. (2019). The role and impact of ICT in improving the quality of education: An overview. *International Journal of Innovative Studies in Sociology and Humanities*, 4(6), 97-103.
- Davis, F. D. (1989). Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology. *MIS Quarterly*, 13(3), 319-340.

- Demribaş, A., Maden, C., & Sayın, M. (2015). *Fatih projesi algı araştırması*.
<https://yegitek.meb.gov.tr/>;
https://yegitek.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_11/06104516_Fatih-Projesi-Algi-Calismasi-2015_AtillaCemalettin_hoca.pdf adresinden alınmıştır
- Deniz, M., & Kumru, S. (2022). İş performans ölçeği geliştirme çalışması; özel bir hastane uygulaması. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 549-562.
- Deusen, C. B. (2001). Information and communication technology in the classroom; an empirical study with an international perspective. *Journal of Teaching in International Business*, 21-41.
- Dilekçi, Ü., & Nartgün, S. Ş. (2020). Öğretmenlerin algıladıkları uyumsal performans ölçeği'nin türk kültürüne uyarlanması; geçerlik-güvenirlilik ve betimsel analiz. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 448-465.
- Dillard, J. P., & Pfau, M. (2002). *The persuasion handbook; developments in theory and practice*. London; Sage Publications.
- Doğan, H. (2020). İş performansı ve performans değerlendirme sistemi üzerine kavramsal bir değerlendirme. *Uluslararası Öğretim ve Ekonomi Çalışmaları Dergisi*, 44-55.
- Durna, T. (2009). *Nedensellik ve araştırma tasarımları*. Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri. İstanbul Alfa Yayınları.
- Dwivedi, Y. K., Rana, N. P., Chen, H., & Williams, M. D. (2011). A Meta-analysis of the Unified Theory of Acceptance and Use of Technology (UTAUT). In *Governance and Sustainability in Information Systems. Managing the Transfer and Diffusion of IT: IFIP WG 8.6 International Working Conference*, Hamburg, Germany, September 22-24, 2011. Proceedings (pp. 155-170). Springer Berlin Heidelberg.
- Ekici, S., & Yılmaz, B. (2013). Fatih Projesi üzerine bir değerlendirme. *Türk Kütüphaneciliği*, 27(2), 317-339.

- Eliküçük, H. (2006). *Öğretmenlerin öğretim-öğrenme süreçlerinde teknoloji kullanma yeterlilikleri* [Yayımlanmış yüksek lisans tezi] Marmara Üniversitesi.
- Eroğlu, Y., & Akçay, N. O. (2024). Fen bilimleri öğretmenlerinin teknolojiye yönelik tutumları ile teknoloji kabul durumlarının farklı değişkenlere göre belirlenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 8(1), 206-230.
- Ertekin, S., & İzmirli, S. (2022). Covid-19 pandemisi sürecinde okul öncesi öğretmenlerinin teknoloji kabul ve kullanım düzeylerinin incelenmesi. *International Journal of Computers in Education*, 5(1), 49-70.
- Eryılmaz, S., & Uluyol, Ç. (2005). 21. yüzyıl becerileri ışığında Fatih projesi değerlendirmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 209-229.
- Eyüboğlu, F. A. B., & Yılmaz, F. G. K. (2018). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme tutumları, dijital yerli olma durumları ve teknoloji kabulü arasındaki ilişkinin birbirleri ile ve çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 4(1), 1-17.
- Fahri, T., & Ünlü, A. N. (2015). Dil öğretiminde teknolojinin materyal olarak kullanımına bir. *Bartın Üniversitesi*, 64-72.
- Fishbein, M., & Ajzen, I. (1975). *Belief, attitude, intention, and behavior; an introduction to theory and research*. Addison-Wesley.
- Geçgel, H., & Peker, B. (2020). Multimedya araçlarının yabancı dil öğretimine etkisi üzerine öğretmen görüşleri. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (20), 12-22.
- Ghavifekr, S., Razak, A. Z. A., Ghani, M. F. A., Ran, N. Y., Meixi, Y., & Tengyue, Z. (2014). ICT integration in education: Incorporation for teaching & learning improvement. *Malaysian Online Journal of Educational Technology*, 2(2), 24-45.
- Guskey, T. R. (2002). Professional development and teacher change. *Teachers and teaching*, 8(3), 381-391.

- Guzman, J. H., Rohemi Alfredo Zuluaga-Ortiz, David Andres Barrios-Miranda, & Delahoz-Dominguez., E. J. (2022). Information and Communication Technologies (ICT) in the processes of distribution and use of knowledge in higher education Institutions. *Procedia Computer Science*, 644-649.
- Hero, J. L. (2019). The impact of technology integration in teaching performance. *Online Submission*, 48(1), 101-114.
- Huang, H. M., & Liaw, S. S. (2018). An analysis of learners' intentions toward virtual reality learning based on constructivist and technology acceptance approaches. *International Review of Research In Open and Distributed Learning*, 19(1).
- Inan, F. A., & Lowther, D. L. (2010). Factors affecting technology integration in K-12 classrooms: A path model. *Educational Technology Research And Development*, 58, 137-154.
- Işık, M., & Bahat, İ. (2021). Covid-19: Eğitimde yeni arayışlar. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 82-89.
- İzki, Ö. (2019). *Öğretmenlerin iş aile dengesinin performanslarına etkisi* [Yayımlanmış yüksek lisans tezi] İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi.
- Jayanthi, N. S., & Kumar, R. V. (2016). Use of ICT in English language teaching and learning. *Journal of English Language Teaching and Learning*, 3(2), 34-38.
- Judson, E. (2006). How teachers integrate technology and their beliefs about learning: Is there a connection?. *Journal of technology and teacher education*, 14(3), 581-597.
- K., A. M., Saveman, B., & G., N. (2006). Health care consumers' experiences of information communication technology—A summary of literature. *International Journal of Medical Informatics*, 633-645.

- Kalyencioğlu, D., & Yasemin., K. (2010). Ergenlerin aile işlevi algılarına göre uyum düzeyleri . *İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 56-62.
- Kara, C. (2022). Uzaktan eğitim yoluyla Rusça ğretiminde teknoloji kullanımı: Duolingo rneği. *International Journal of Language Academy*, 10(2).
- Karadağ, E. (2010). Eğitim bilimleri doktora tezlerinde kullanılan araştırma modelleri: nitelik düzeyleri ve analitik hata tipleri. *Kuram Ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 1(1), 49-71.
- Karanlık, B., & Sakallı, . B. (2019). Sağlık kurumlarında çalışanların örgütsel vatandaşlık davranışlarının iş performansına etkisi; Uşak ili rneği. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 1629-1643.
- Karasakaloğlu, N., Saracaloğlu, A. S., & Ua, S. (2011). Türkçe ğretmenlerinin teknoloji tutumları ile bilgi teknolojilerini kullanma düzeylerinin incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2).
- Katz, R. I., & Macklin, S. A. (2007). Information and communication technology (ICT) literacy; integration and assessment in higher education. *Systemics, Cybernetics and Informatics*, 5(4), 50-55.
- Kırmızıgül, H. G. (2020). COVID-19 salgını ve beraberinde getirdiği eğitim süreci. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(5), 283-289.
- Kirkwood, a., & Price, I. (2016). Technology-Enabled learning implementation. *Commonwealth of Learning*.
- Kocadağ, T., & Aksoy, M. E. (2018). Dil ğretiminde teknoloji kullanımı. https://www.researchgate.net/profile/Tugba_Kocadag_Uenver/publication/322682355_Dil_Ogretiminde_Teknoloji_Kullanimi/links/5b0415b80f7e9be94bdb2f0c/Dil-Oegretiminde-Teknoloji-Kullanimi.pdf adresinden ulaşılmıştır.

- Koehler, M. J., & Mishra, P. (2005). Teachers learning technology by design. *Journal of Computing in Teacher Education*, 21(3), 94-102.
- Koenig, J., Heine, S., Jaeger-Biela, D., & Rothland, M. (2022). ICT integration in teachers' lesson plans: a scoping review of empirical studies. *European Journal of Teacher Education*, 1-29.
- Koopmans, I., Bernaards, C. M., Hildebrandt, V. H., Vet, H. C., & Beek, A. J. (2013). measuring individual work performance - identifying and selecting indicators. *A Journal Of Prevention, Assessment & Rehabilitation*, 45(3), 61-81.
- Koopmans, L., Bernaards, C., Hildebrandt, V., Schaufeli, B. W., De Vet, H., & Beek Der Van, A. (2011). Conceptual frameworks of individual work performance. *Journal of occupational and environmental medicine/American College of Occupational and Environmental Medicine*, 856-866.
- Kurt, A. A., Kuzu, A., Dursun, Ö. Ö., Güllüpınar, F., & Gültekin, M. (2013). Fatih projesinin pilot uygulama sürecinin değerlendirilmesi; öğretmen değerlendirmesi. *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education*, 1(2), 1-23.
- Kuşat, N. (2011). Küreselleşen dünyada turizm sektörü; bilgi iletişim teknolojileri ve rekabet gücü. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 3(5), 114-38.
- Lawrence, G. (2014). The role of teachers and their beliefs in implementing technology-mediated language learning; Implications for teacher development and research. . *International Journal of Computer-Assisted Language Learning and Teaching*.
- Leedy, P. D., & Ormrod, J. E. (2014). *Practical Research: Planning and Design*. Pearson.
- Limon, İ., & Nartgün, S. (2020). Öğretmen iş performansı ölçeğinin geliştirilmesi ve öğretmenlerin iş performansı düzeyinin belirlenmesi. *Journal of Theoretical Educational Science*, 564-590.

- Limon, İ., & Nartgün, Ş. S. (2020). Öğretmen İş Performansı Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Öğretmenlerin İş Performansı Düzeyinin Belirlenmesi. *Journal of Theoretical Educational Science*, 564-590.
- Ling Wang, P. E., & Timothy, N. J. (2004). Increasing preservice teachers' self-efficacy beliefs for technology integration. *Journal of Research on Technology in Education*, 231-250.
- Liu, T., Zhang, Z., & Gao, X. (2023). Pedagogical design in technology-enhanced language education research; a scoping review. *Sustainability* .
- Luo, Y. (2016). How valuable is information and communication technology? A study of emerging economy enterprises. *Journal of World Business*, 51(2), 200-211.
- Lynch, W. M., Dominelli, L., & Cuadra, C. (2022). Information communication technology during Covid-19. *Social Work Education*, 42(1), 1-13.
- Masias-Fernandez, M. G., Acosta, T. Y. N., Rivera, J. L. T., Ayambo-Cortez, W. S., & Chiparra, W. E. M. (2023). Digital competence and job performance in university teachers in the public sector. *International Journal of Professional Business Review*, 8(8), e03251-e03251.
- Merzifonluoğlu, A., & Gönülal, T. (2018). Review of Digital language learning and teaching; Research, theory, and practice. *Language Learning & Technology*.
- Mueller, C. B., Jones, G., Ricks, D. A., Schlegelmilch, B. B., & Van Deusen, C. A. (2001). Information and communication technology in the classroom; an empirical study with an international perspective. *Journal Of Teaching In International Business*, 21-41.
- Nabavi, T. R., & Bijandi, S. M. (2012). Bandura's social learning theory & social cognitive learning theory. *Theories of Developmental Psychology*, 1-24.

- Nurgaliyeva, S. I. (2023). Examining the relationships between teachers' job satisfaction and technological competencies. *International Journal of Education in Mathematics, Science and Technology*, 898-912.
- Nwigbo, S., & Madhu, B. K. (2016). Impact of ICT on the teaching and learning process. *IOSR Journal of Mobile Computing & Application (IOSR-JMCA)*, 3(2), 1-7.
- Osi, H. L., Locke, E. A., & Latham, G. P. (1991). A theory of goal setting and task performance. *Academy of Management Review*, 212-247.
- Özbek, A. (2022). *Öğretmenlerin algıladıkları aşırı iletişim yükünün öğretmenlerin iş performansı ve motivasyonlarına etkisinin covid 19 salgını açısından incelenmesi* [Yayımlanmış yüksek lisans tezi] İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi.
- Özdamar, K. (2003). *Modern Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Kaan Kitabevi.
- Özgenel, M., & Mert, P. (2019). The role of teacher performance in school effectiveness. *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 417-434.
- Özişli, Ö., & Bağcı, H. (2022). Öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknoloji kullanımlarının iş tatminine etkisi; bir saha çalışması. *Sakarya University Journal Of Education*, 695-711.
- Öztürk, B., & Çetinkaya, A. (2021). Pandemi döneminde bir eğitim aracı olarak televizyon: Trt eba tv. *İnönü Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (İNİF E-Dergi)*, 6(1), 140-162.
- Pekdemir, A., & Yağmur, U. (2023). Öğretmenlerin bilişim teknolojileri öz yeterliliklerinin demografik özellikleriyle kıyaslanması. *Çağdaş Uygulamalı Bilimler Dergisi*, 1(1), 22-31.
- Pelit, O., & Bilen, B. (2024). Turist rehberlerinin teknolojiye bakış açılarının iş performansı üzerine etkisi: teknoloji kabul modeli kapsamında bir araştırma. *Turist Rehberliği Dergisi (TURED)*, 7(1), 1-25.

- Polat, Ş. (2019). Öğretim doyumu ve iş performansı ilişkisinin öğretmen görüşlerine göre incelenmesi. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 641-651.
- Pulakos, E. D., Arad, S., Donovan, M. A., & Plamondon, K. E. (2000). Adaptability in the workplace; Development of a taxonomy of adaptive performance. *Journal of Applied Psychology*, 612-624.
- Rezaee, A., & Sarani, A. (2018). Job performance of Iranian English teachers: Do teaching experience and gender make a difference?. *Iranian Journal of English for Academic Purposes*, 6(2), 13-22.
- Rich, L. B., Lepine, A. J., & Crawford, E. (2010). Job engagement; antecedents and effects on job performance. *Academy of Management Journal*, 617-635.
- Rintaningrum, R. (2023). Technology integration in English language teaching and learning: Benefits and challenges. *Cogent Education*, 10(1), 2164690.
- Orr, G. (2003). Diffusion of innovations, by Everett Rogers (1995). Retrieved January, 21, 2005.
- Seferoğlu, S. (2004). Öğretmen Yeterlilikleri ve mesleki gelişim . *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 40-45.
- Selwyn, N. (2011). 'Finding an appropriate fit for me': Examining the (in) flexibilities of international distance learning. *International Journal of Lifelong Education*, 30(3), 367-383.
- Sırakaya, M. (2019). İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin teknoloji kabul durumları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(2), 578-590.
- Somekh, B. (1998). Supporting information and communication technology innovations in higher education. *Journal of Information Technology for Teacher Education*, 7(1), 11-32.

- Stasielowicz, L., & Tomassi, M. (2019). Does ego depletion impair adaptive performance? A longitudinal analysis. *Cogent Psychology*.
- Şahin, M. C., & Namlı, N. A. (2019). Öğretmen adaylarının eğitimde teknoloji kullanma tutumlarının incelenmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 23(1), 95-112.
- Şen G, Burcu (2023). *Dijital Eğitim ve Toplum*. Efe Akademi Yayınları
- Taş, S., & Uğurlu, M. (2019). Dil eğitiminde teknoloji ve sosyal medya etkisi. *Gece Akademi*, 2, 1-13.
- Tatlıoğlu, S. S. (2021). Öğrenmeye sosyal bilişsel bir bakış; Albert Bandura. *Sosyoloji Notları*, 5 (1).
- Tatlı, Z., & Aksoy, D. A. (2017). Yabancı dil konuşma eğitiminde dijital öykü kullanımı. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 45(45), 137-152.
- Temizyürek, F., & Ünlü, O. N. (2015). Dil öğretiminde teknolojinin materyal olarak kullanımına bir örnek: "flipped classroom". *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 4(1), 64-72.
- Turan, B. (2011). *Bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımının teknoloji kabul modeli ile incelenmesi ve sınıf öğretmenleri üzerinde bir uygulama* [Yayımlanmış yüksek lisans tezi] Bilecik Üniversitesi.
- Türk Dil Kurumu. (tarih yok). Erişim adresi <http://www.tdk.gov.tr>. adresinden alınmıştır
- Türker, M. S., & Genç, A. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde blogların öğretim amaçlı kullanımını üzerine öğrenci ve öğretmen görüşleri. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (39), 251-266.
- Bostancıoğlu, A. (2017). Teknolojinin dil öğretiminde kullanımı: lisans seviyesinde verilen bir bilgisayar destekli dil öğretimi dersinden yapılan çıkarımlar. *Electronic Turkish Studies*, 12(6).

- Ursavaş, Ö. F., Şahin, S., & Mcilroy, D. (2014). Öğretmenler için teknoloji kabul ölçeği; Ö-
TKÖ. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 885-917.
- Usluel, Y. K., & Mazman, G. Z. (2010). Eğitimde yeniliklerin yayılımı, kabulü ve
benimsenmesi sürecinde yer alan öğeler; Bir içerik analizi çalışması. *Çukurova
Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(39), 60-74.
- Ünlü, O., & Yürür, S. (2011). Duygusal emek, duygusal tükenme ve görev bağlamsal
performans ilişkisi; yalova'da hizmet sektörü çalışanları ile bir araştırma. *Erciyes
Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 183-207.
- Üstün, F., & Büyükbaş, Ş. M. (2020). Uyum performansı ölçeğinin Türkçe uyarlaması;
Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Dergisi*, 637-656.
- Yazıcıoğlu, H. K. İ., & Hatipoğlu, H. (2009) Öğretmenlerin iş doyum algıları ile
performansları arasındaki ilişkinin belirlenmesine yönelik bir araştırma. *Ondokuz
Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 13-22
- Van Braak, J. (2001). The impact of primary school teachers' computer use on their teaching
practices. *Computers & Education*, 37(1), 1-16. [https://doi.org/10.1016/S0360-1315\(01\)00016-2](https://doi.org/10.1016/S0360-1315(01)00016-2)
- Venkatesh, V., Morris, M. G., Davis, G. B., & Davis, F. D. (2003). User acceptance of
information technology; Toward a unified view. *MIS Quarterly*, 27(3), 425-478.
<https://doi.org/10.2307/30036540>
- Venkatesh, V., & Davis, F. D. (2000). A theoretical extension of the Technology Acceptance
Model; Four longitudinal field studies. *Management Science*, 46(2), 186-204.
- Yaman, G. Ş. (2016). Yabancı dil olarak Arapça öğretiminde WhatsApp kullanımı.
Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi, 2(1), 37-47.

- Yelboğa, A. (2006). Kişilik özellikleri ve iş performansı arasındaki ilişkinin incelenmesi. *ISGUC The Journal of Industrial Relations and Human Resources*, 8(2), 196-217.
- Yiğiter, M. S. (2019). Öğretmenlerin teknoloji kullanımının mesleki motivasyonlarına etkisi: Çankaya ilçesi örneği (*Doctoral dissertation, Ankara Hacı Bayram Veli University (Turkey)*).
- Warschauer, M. (2007). The paradoxical future of digital learning. *Learning Inquiry*, 1, 41-49.
- Williams, M. D., Rana, N. P., & Dwivedi, Y. K. (2015). The unified theory of acceptance and use of technology (UTAUT): a literature review. *Journal Of Enterprise Information Management*, 28(3), 443-488.
- Qaddumi, H., Bartram, B., & Qashmar, A. L. (2021). Evaluating the impact of ICT on teaching and learning: A study of Palestinian students' and teachers' perceptions. *Education and Information Technologies*, 26(2), 1865-1876.

EKLER

Ek-1 Öğretmen İş Performansı Ölçeği

Madde No	Öğretmen İş Performansı Ölçeği
	Görev Performansı Boyutu
1	Mesleki sorumluluklarımı zamanında yerine getiririm.
2	Öğretim sürecinde dersimin amaçlarını gerçekleştiririm.
3	Derse hazırlıklı girerim.
4	Öğrencilerime branşım ile ilgili ihtiyaç duydukları rehberlik hizmetini sunarım.
5	Derste her öğrencinin öğrenebileceği bir ortam yaratırım.
6	Mesleki gelişimime önem veririm.
7	Etkili sınıf yönetimi becerileri sergilerim.
8	Mesleki değerlere uygun davranırım.
9	Öğrencilerimi bütün yönleri ile tanımaya gayret ederim.
10	Ders planlarımı alanımın öğretim programına uygun olarak hazırlarım.
11	Tutum ve davranışlarımla öğrencilerime olumlu rol model olurum.
12	Ölçme ve değerlendirmeyi adil olarak yaparım.
13	Ölçme ve değerlendirme sonuçlarına göre öğrencilerime dönüt veririm.
14	Ölçme ve değerlendirme sonuçlarına göre öğretme ve öğrenme süreçlerini yeniden düzenlerim.
15	Alanıma ve öğrencilerimin gelişim özelliklerine uygun ölçme değerlendirme araçları
16	Öğrencilerimin öğrenme süreçlerine aktif katılımını sağlarım.
Bağlamsal Performans Boyutu	
17	Zorunlu görevlerim dışında gönüllü olarak okulum adına sorumluluk alırım.
18	Meslektaşlarımla bilgi ve deneyimlerimi paylaşıyorum.
19	Okulumda yaşanabilecek sorunları öngörerek gerekli tedbirlerin alınmasını sağlarım.
20	Okulumda yeni atanan öğretmenlerin okula uyumuna destek olurum.
21	Okulumun sorunlarını çözüme adına yapıcı öneriler sunarım.
22	Okulda ders saatlerim dışında öğrencilerime zaman ayırırım.
23	Okul saatleri dışında öğrencilerime zaman ayırırım.
24	Eğitim öğretim faaliyetlerinde ailelerle işbirliği yaparım.
25	Kişisel ilişkilerimi kullanarak okula maddi kaynak sağlamaya çabalarım.
Uyumsal Performans Boyutu	
26	Koşullar ne olursa olsun işimi en iyi şekilde yapmaya gayret ederim.
27	Eğitim sisteminde yapılan değişikliklere kolaylıkla uyum sağlarım.
28	Mesleki zorluklara karşı dirençliyimdir.
29	Okulumda meydana gelen acil durumlarda soğukkanlı davranırım.
30	Okulumu çevreleyen coğrafi koşullardan etkilenmeden işimi en iyi şekilde yapmaya gayret
31	Okulumu çevreleyen kültürel koşullardan etkilenmeden işimi en iyi şekilde yapmaya gayret
32	Farklı kültürlerden meslektaşlarımla uyumlu bir şekilde çalışırım.
33	Yeni atandığım bir okulun fiziksel koşullarına kolaylıkla ayak uydururum.
34	Mesleki bilgi ve deneyimim sayesinde isabetli kararlar veririm.
35	Dersimin amaçları değiştiğinde yeni amaçlara kolaylıkla uyum sağlarım.
36	Mesleki stresin üstesinden gelirim.
37	Aynı anda birden fazla karar vermem gerektiğinde soğukkanlılığımı korurum.

Ek-2 Öğretmenler İçin Teknoloji Kabul Ölçeği

Madde No	Öğretmenler İçin Teknoloji Kabul Ölçeği
	Algılanan Kullanışlılık Boyutu
1	Derslerimde BİT kullanmak performansımı artırır.
2	Derslerimde BİT kullanmak işlerimi kolaylaştırır.
3	Derslerimde BİT kullanmak verimliliğimi artırır.
4	Derslerimde BİT kullanmayı yararlı buluyorum.
Algılanan Kullanım Kolaylığı Boyutu	
5	Derslerimde BİT kullanmak benim için kolaydır.
6	BİT kullanımı, benim için kolaydır.
7	Derslerimde BİT kullanabilecek beceriye sahip olmak, benim için kolaydır.
Kullanıma Yönelik Tutum Boyutu	
8	Derslerimde BİT kullanmak dersi daha eğlenceli ve ilginç yapıyor.
9	Mesleğimde BİT kullanmak beni mutlu ediyor.
10	Derslerimde BİT kullanmak oldukça iyi bir fikirdir.
11	BİT kullanarak dersimi öğretmek hoşuma gidiyor.
Davranışsal Niyet Boyutu	
12	BİT sıklıkla kullanacağımı düşünüyorum.
13	Gelecekte derslerimde BİT kullanmayı plânlıyorum.
14	BİT kullanımını, meslektaşlarıma ısrarla tavsiye edeceğim.
15	Bundan sonra da mesleğimde BİT kullanmaya gayret edeceğim.
Kolaylaştırıcı Durumlar	
16	Derslerimde BİT ortamlarını kullanırken zorlandığımda yardım alacağım kişiler vardır.
17	BİT kullanırken bir sorunla karşılaştığımda kimden yardım alacağımı bilirim.
18	BİT kullanırken bir sorunla karşılaştığımda teknik destek alırım.
Algılanan Eğlence Boyutu	
19	İşimin, teknoloji kullanmamı gerektirecek yanlarından zevk alıyorum.
20	Bilgisayarlarla çalışmak heyecan vericidir.
21	BİT kullanmayı seviyorum.
22	BİT kullanmak eğlencelidir.
Öz-Yeterlik Boyutu	
23	BİT kullanabilecek bilgi ve beceriye sahibim.
24	Bir kişi, bir kere bana nasıl yapıldığını gösterirse, derslerimde BİT kullanabilirim.
25	BİT kullanımı konusunda kendime güveniyorum.
Teknolojik Karmaşa Boyutu	
26	Yeni Teknolojilerin kullanımını öğrenmeye çok zaman ayırmam gerekir. (T)
27	Bir işi BİT kullanarak yapmak çok zaman alır. (T)
28	Yeni teknolojileri kullanmak benim için hep karmaşık olmuştur. (T)
Uygunluk Boyutu	
29	BİT'in mesleğim ile ilgili olduğunu düşünüyorum.
30	Mesleğimde BİT'e ihtiyacım olduğunu düşünüyorum.

31	BİT'in mesleğim için önemli olduğunu düşünüyorum.
Kaygı Boyutu	
32	BİT kullanırken gergin olurum. (T)
33	Derslerimde BİT kullanırken kendimi zorlanmış hissedirim. (T)
Öznel Norm Boyutu	
34	BİT kullanırken düzeltilemeyecek hatalar yapma ihtimalim beni tedirgin eder. (T)
35	Benden bilgi teknolojisi ürünlerini kullanmam beklenir.
36	Düşüncelerine değer verdiğim öğretmenler, benim BİT kullanma davranışımı onaylar.

Ek-3 Etik Kurul Kararı

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU
ETİK KURUL KARARI

Etik Kurul Toplantı Tarihi/Sayısı ve Karar No	Tarih :19/01/2024 Toplantı Sayısı:02 Karar No :2024/50
Araştırmanın Başlığı	İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN TEKNOLOJİ KABULÜ VE İŞ PERFORMANSI ARASINDAKİ İLİŞKİ.
Sorumlu Araştırmacı	Dr. Öğr. Üyesi Feyza Nur EKİZER
Yardımcı Araştırmacı	Muhammed Furkan PAKIŞ Lisansüstü Öğrenci
Etik Kurul Kararı	17732 sayılı başvuru Etik Kurul tarafından değerlendirilmiş olup, başvurunun bilimsel araştırma etiği açısından “Uygun” olduğuna karar verilmiştir.

ASLI GİBİDİR
19/01/2024

Doç. Dr. Ahmet KURNAZ
Başkan